

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH POWIATU WĄBRZESKIEGO
NA LATA 2021-2030**

WĄBRZEŹNO 2021

Spis treści

I. Wprowadzenie do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030	4
1. Uwarunkowania prawne i zasady opracowania strategii	4
2. Metodologia budowania strategii	5
3. Zgodność z dokumentami strategicznymi	5
II. Charakterystyka Powiatu Wąbrzeskiego	6
1. Położenie geograficzne i podział administracyjny	6
2. Struktura demograficzna	7
III. Diagnoza społeczna Powiatu Wąbrzeskiego	11
1. Edukacja publiczna	11
2. Placówki sportowe i rekreacyjne	15
3. Placówki kultury	16
4. Ochrona zdrowia	18
5. Pomoc społeczna	19
6. Piecza zastępcza	26
7. Wspieranie osób z niepełnosprawnością	48
8. Bezrobocie i rynek pracy	64
9. Porządek publiczny i bezpieczeństwo	66
10. Współpraca z trzecim sektorem	67
IV. Infrastruktura pomocy społecznej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego	69
1. Ośrodki pomocy społecznej	69
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie	70
3. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie	71
4. Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie	72
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej	74
6. Środowiskowe Domy Samopomocy	75
7. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie	77
8. Zakład Aktywności Zawodowej w Wąbrzeźnie	78
9. Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego w Wąbrzeźnie	79
10. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Wąbrzeźnie	79
11. Zespół do spraw Ekonomii Społecznej Powiatu Wąbrzeskiego	79
12. Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki, Terapii i Integracji Społecznej	80
13. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie	80
14. Zespoły interdyscyplinarne	80
15. Świetlice środowiskowe	83
16. Placówki wsparcia dziennego i dzienne punkty opieki	84
17. Kluby seniora	84
18. Realizowane projekty	85
V. Podsumowanie sytuacji społecznej Powiatu Wąbrzeskiego	91

1. Wnioski z diagnozy	91
2. Analiza SWOT	92
VI. Misja strategii	96
VII. Cele strategiczne	97
VIII. Cele szczegółowe	97
IX. Wdrażanie i system zarządzania strategią	109
X. Monitorowanie strategii	109
Załącznik – Tabela monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030	111

I. Wprowadzenie do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030

1. Uwarunkowania prawne i zasady opracowania strategii

Polityka społeczna jest sferą działania państwa oraz innych podmiotów publicznych i sił społecznych, które zajmują się kształtowaniem warunków życia oraz stosunków międzyludzkich. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, której zadaniem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie potrafią pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Za organizację tej sfery życia publicznego odpowiedzialne są organy administracji rządowej i samorządowej współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez podejmowanie działań mających na celu życiowe usamodzielnienie osób i rodzin oraz integrację ze środowiskiem.

W ostatnich latach obserwuje się wzrastające zainteresowanie problematyką pomocy społecznej. Znaczenie mają konsekwencje socjalne wynikające z procesu transformacji gospodarczej w Polsce. W następstwie tego procesu dochodzi do rozwarstwienia społeczeństwa pod względem poziomu życia i uzyskiwanych dochodów. Pod wpływem przeobrażeń ekonomiczno-społecznych polityka państwa ulega przekształceniu od modelu typowo opiekuńczego, z rozbudowanym zapleczem socjalnym, do modelu wzmacniającego indywidualną aktywność każdej osoby i jej odpowiedzialność za swój los.

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Termin strategii znany jest w obszarze społecznym od kilkunastu lat. Autorzy Słownika Socjologicznego Krzysztof Olechnicki i Paweł Zełęski definiują strategię jako zaplanowany i często realizowany w praktyce sposób osiągania jakiegoś wyznaczonego celu, teorię oraz metody i techniki rozwiązywania określonych problemów badawczych. Wagę strategii jako narzędzia rozwiązywania problemów społecznych podkreślił ustawodawca, zobowiązując w ustawie o pomocy społecznej wszystkie szczeble administracji samorządowej do opracowania tego dokumentu.

Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest zadaniem własnym obligatoryjnym powiatu. Jak wynika z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, po konsultacjach z właściwymi terytorialnymi gminami. Ustawodawca w art. 16b ust. 2 określił, iż strategia winna zawierać w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych i wskaźników realizacji działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych winna obejmować wszystkie obszary polityki społecznej, które mogą przyczynić się do lepszego funkcjonowania społeczności lokalnej, a w konsekwencji poprawy warunków życia mieszkańców jednostki administracyjnej. Do prac nad strategią winni włączyć się przedstawiciele instytucji społecznych funkcjonujących w powiecie. Uspołecznienie procesu planowania jest także wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się z zasadami polityki strukturalnej UE:

- 1) programowaniem jako obowiązkiem tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym, tam gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi;
- 2) subsydiarnością jako jasnym określeniem kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienia samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu;
- 3) partnerstwa jako statutowego obowiązku konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym etapie programowania;
- 4) koncentracji jako wyborze i ustalania hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systemowym zwiększaniu przydziału środków w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

2. Metodologia budowania strategii

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030 jest dokumentem określającym priorytety w przyszłych działaniach powiatu w zakresie polityki społecznej. Opracowany dokument nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje samorządowe, ale proponuje także działania, stanowiące wyzwania dla społeczności lokalnej i organizacji działających w obszarze polityki społecznej w Powiecie Wąbrzeskim. Strategia ma ułatwić pozyskiwanie funduszy w nowej perspektywie programowania oraz ułatwić koordynację działań różnych instytucji w powiecie. Fundamentem strategii jest wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału. Dla bezpieczeństwa socjalnego wymagane jest stworzenie systemu zaspokajania potrzeb społecznych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do nowych warunków społecznych. Misja stanowi podstawowy element strategii i jest jej celem nadrzędnym, który kształtuje kierunki działania. Z misji wynikają bezpośrednio cele strategiczne, które ją konkretyzują. Opracowana strategia przez szeroką reprezentację społeczną w powiecie ma być źródłem nowych pomysłów, podstawą do budowania szerokiego partnerstwa oraz inspiracją do powstawania nowych organizacji i grup nieformalnych działających w obszarze polityki społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030 została opracowana metodą partycypacyjną przy udziale przedstawicieli instytucji, organizacji zajmujących się sprawami społecznymi. Do udziału w pracach nad strategią zostali zaproszeni przedstawiciele gmin, instytucji szeroko rozumianej pomocy społecznej w powiecie oraz sektora pozarządowego.

3. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Wskazując horyzont czasowy Strategii do 2030 roku wzięto pod uwagę okresy realizacji dokumentów strategicznych europejskich i polskich.

Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań Strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030 są zgodne z zapisami:

- 1) Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności – dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat;
- 2) Strategii rozwoju usług społecznych polityka publiczna na lata 2021-2035;
- 3) Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+;
- 4) Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 – której celem jest zwiększenie jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie ich potrzeb społecznych oraz wzmocnienie ich kapitału/potencjału;
- 5) Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 (FEKP 2021-2027);
- 6) Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Wąbrzeskim na lata 2021-2030, określającym zadania wyrównujące szanse osobom z niepełnosprawnościami w powiecie;
- 7) Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wąbrzeskim na lata 2021-2023;
- 8) Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Wąbrzeskim na lata 2021-2026;
- 9) Programów współpracy Powiatu Wąbrzeskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021 oraz rok 2022, określające zasady współpracy obu sektorów.

II. Charakterystyka Powiatu Wąbrzeskiego

1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

Powiat Wąbrzeski znajduje się w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Ogólna powierzchnia powiatu wynosi 502 km². Należy do najmniejszych powiatów województwa i pod względem wielkości powierzchni znajduje się na 18 miejscu (przed aleksandrowskim) i zajmuje 2,79% jego powierzchni.

Powiat Wąbrzeski sąsiaduje z powiatem grudziądzkim (od północy), brodnickim (od wschodu), golubsko-dobrzyńskim (od południa), toruńskim (od południowego zachodu) i chełmińskim (od zachodu). Pod względem administracyjnym powiat wąbrzeski dzieli się na 5 jednostek szczebla podstawowego tj. gmina miejska Wąbrzeźno oraz gminy wiejskie: Dębowa Łąka, Książki, Płużnica i Ryńsk.

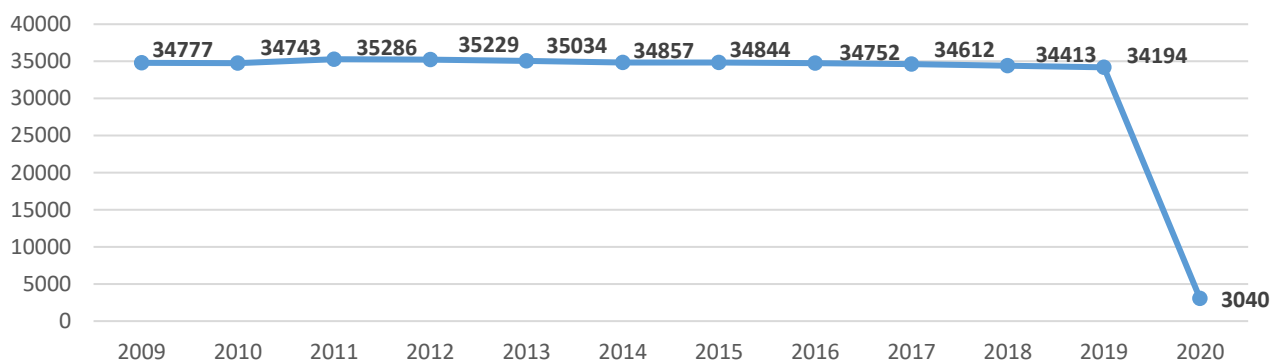
Gmina Miasto Wąbrzeźno położona jest w centrum powiatu, co ułatwia dostęp mieszkańców powiatu do usług i instytucji znajdujących się w stolicy powiatu. Siedziba Powiatu Wąbrzeskiego leży blisko ośrodków centralnych województwa, tj. odległość do Torunia wynosi ok. 50 km, zaś od Bydgoszczy ok. 80 km.

W układzie fizycznogeograficznego podziału Polski J. Kondrackiego (1988) obszar powiatu wąbrzeskiego leży w obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, w mezoregionie Pojezierze Chełmińskie. Jedynie niewielki fragment w północno-zachodniej części powiatu (na terenie gminy Płużnica) znajduje się w makroregionie Dolina Dolnej Wisły. Na obszarze powiatu obserwuje się znaczne zróżnicowanie poszczególnych komponentów środowiska geograficznego. Przeważająca część powiatu leży w obrębie polodowcowej wysoczyzny morenowej, użytkowanej rolniczo i odlesionej. Południowo-zachodnia, środkowa i środkowo-wschodnia część powiatu znajduje się w obrębie tzw. sandru wąbrzeskiego, który zbudowany jest głównie z osadów piaszczystych i w części porośnięty lasami.

2. Struktura demograficzna

Struktura demograficzna jest istotnym elementem wskazującym trendy i kształtującym kierunki rozwoju danego regionu. Łączna liczba mieszkańców powiatu na koniec 2020 r. wynosiła 30.040 osób, co stanowiło ok. 1,46% mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. Na przestrzeni ostatniej dekady liczba ludności podlegała znacznym zmianom. Od 2011 roku można zaobserwować znaczny wzrost liczby mieszkańców w porównaniu z 2010 r. o 457 osoby. W tym roku odnotowano również największy przyrost ludności. Dane demograficzne wskazują wyraźne zmniejszenie się populacji mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego. Liczbę ludności powiatu w podziale na lata 2010-2020 oraz na poszczególne gminy zaprezentowano na poniższych wykresach.

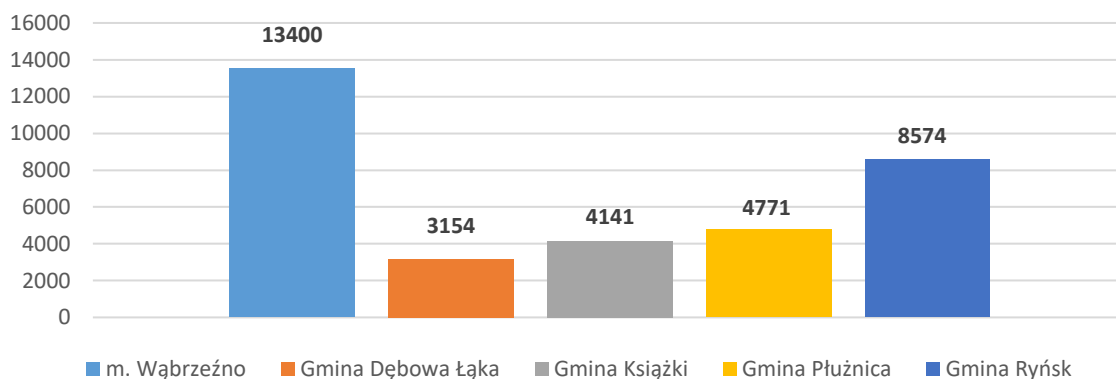
Liczba ludności w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2010-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL – GUS.

Najbardziej zaludnioną gminą powiatu jest gmina miejska Wąbrzeźno (40,60% mieszkańców powiatu) i gmina Ryńsk (24,70% mieszkańców powiatu) - osoby zamieszkujące te gminy obejmują łącznie blisko 65,30% mieszkańców powiatu. Z kolei najmniej zaludniona jest gmina Dębowa Łąka (9,10% mieszkańców powiatu). Powiat charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem ludności wiejskiej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu - udział ludności wiejskiej wynosi 59,40%.

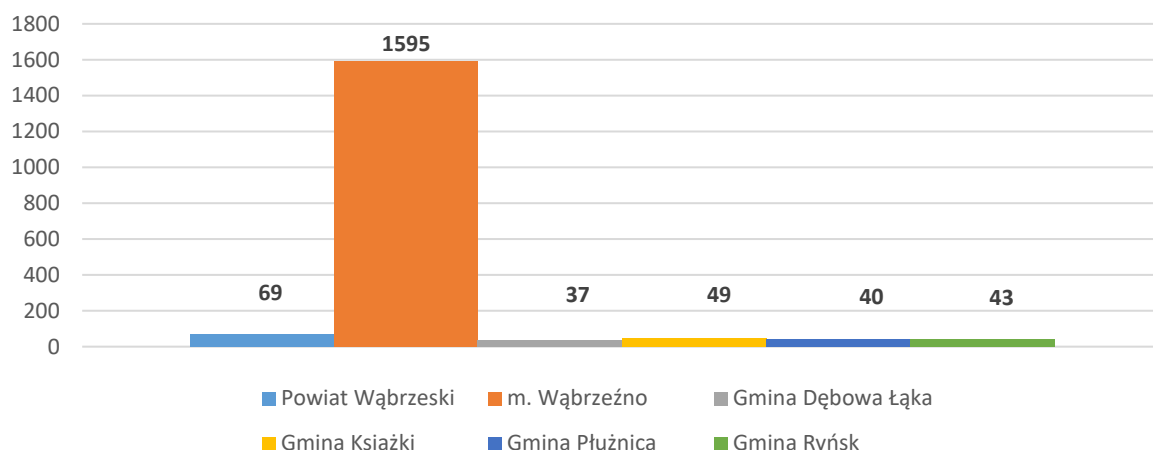
Liczba ludności w poszczególnych gminach Powiatu Wąbrzeskiego – stan na 31.12.2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL – GUS.

Powiat Wąbrzeski charakteryzuje się stosunkowo niską gęstością zaludnienia – 69 osób/km² (średnia wojewódzka jest znacznie wyższa i wynosi 115 osób/km²). Najwyższą gęstością zaludnienia charakteryzuje się gmina miejska Wąbrzeźno (1595 osób/km²). Powiat charakteryzuje się niewielką gęstością zaludnienia na obszarach wiejskich. Najniższy wskaźnik wykazuje gmina Dębowa Łąka - 37 osób/km², najwyższy spośród gmin wiejskich – gmina Książki (49 osób/km²).

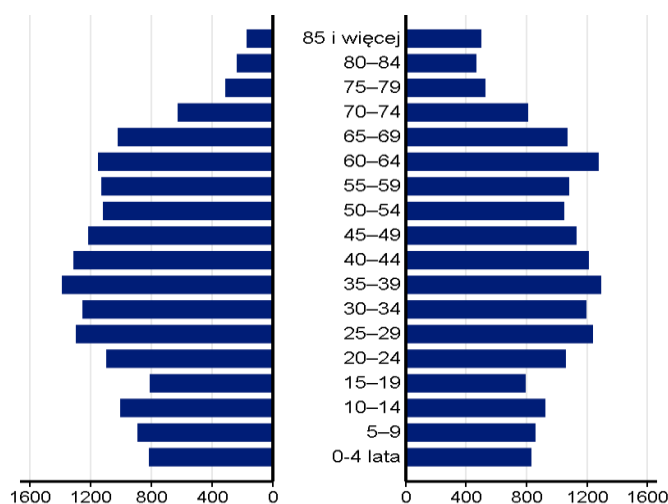
Gęstość zaludnienia Powiatu Wąbrzeskiego oraz poszczególnych gmin – stan na 31.12.2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL – GUS.

Pod względem płci w powiecie występuje porównywalna liczba kobiet i mężczyzn. W analizowanym okresie nie odnotowano żadnych znaczących zmian w proporcjach liczby kobiet (50,7%) i mężczyzn (49,3%) w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 2,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,4 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

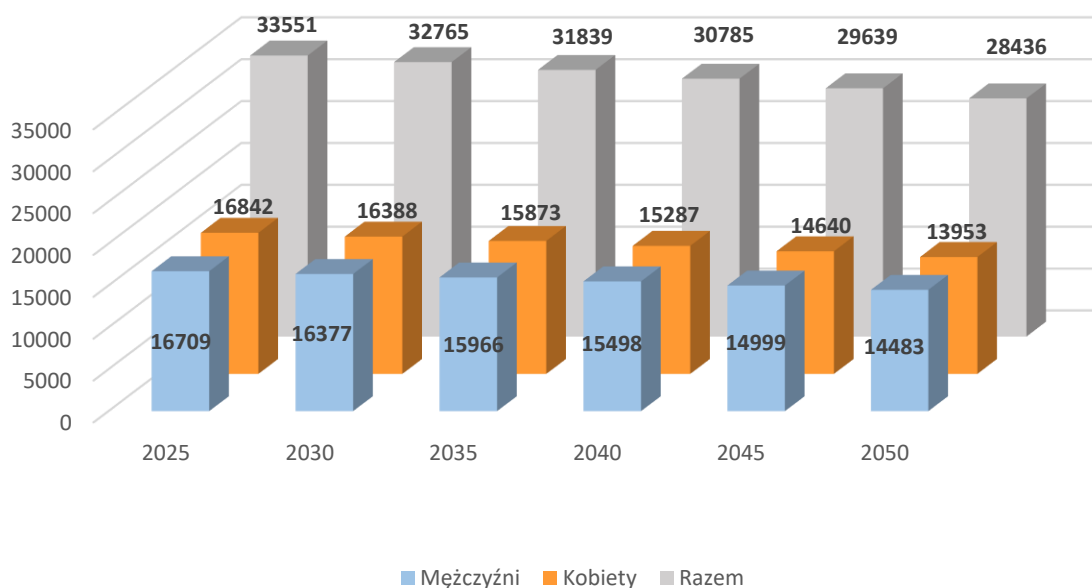
Ludność Powiatu Wąbrzeskiego według płci - stan na 31.12.2019 r.

Źródło: https://bydgoszcz.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_kujawskopomorskie/portrety_powiatow/powiat_wabrzeski,

Prognozowana liczba mieszkańców powiatu wąbrzeskiego w 2050 roku wyniesie 28.436, z czego 13.953 to kobiety, a 14.483 mężczyźni.

Prognozowana populacja – powiat wąbrzeski w latach 2025-2050

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Mieszkańcy Powiatu Wąbrzeskiego zawarli w 2019 roku 147 małżeństw, co odpowiada 4,3 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to mniej od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla kraju. 30,4% mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego jest stanu wolnego, 55,8% żyje w małżeństwie, 3,6% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,2% to wdowy/wdowcy. Powiat Wąbrzeski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -51. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,49 na 1000 mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego. W 2019 roku urodziło się 317 dzieci, w tym 50,5% dziewczynek i 49,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 366 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,64 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2019 roku 31% zgonów w Powiecie Wąbrzeskim spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 31,5% zgonów były nowotwory, a 7,1% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Powiatu Wąbrzeskiego przypada 10.73 zgonów. W 2019 roku zarejestrowano 288 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 432 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Powiatu Wąbrzeskiego -144. W tym samym roku 9 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 11 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -2. 60,8% mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego jest w wieku produkcyjnym, 18,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 21% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

III. Diagnoza społeczna Powiatu Wąbrzeskiego

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym reguluje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym realizowane przez powiat, m.in. zadania z zakresu edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych i podmiotów określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Realizując określone ustawą zadania powiat zaspokaja potrzeby mieszkańców tworzących lokalną wspólnotę samorządową.

1. Edukacja publiczna

Placówki oświatowe na terenie Powiatu Wąbrzeskiego

Miasto Wąbrzeźno

- 1) Przedszkole Miejskie „Bajka” w Wąbrzeźnie, ul. Żeromskiego 11, Filia nr 1 ul. Tysiąclecia, uczęszcza 191 dzieci, w tym 1 z orzeczeniem o niepełnosprawności, zatrudnia 16 nauczycieli, w tym 1 logopedę oraz 1 psychologa i 18 pracowników obsługi. Prowadzona jest edukacja przedszkolna. Przedszkole realizuje program wychowania przedszkolnego, program wychowawczo-profilaktyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym. Zakres działania gmina miejska Wąbrzeźno.
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 30, kształci 729 uczniów, w tym 19 uczniów z niepełnosprawnością oraz 3 wymagających wczesnego wspomaganie rozwoju, zatrudnionych jest 70 nauczycieli oraz 36 pracowników obsługi. Prowadzona jest edukacja na poziomie przedszkolnym oraz podstawowym. W szkole realizowane są programy: Unplugged, Przyjaciele Zippiego. Zakres działania gmina miejska Wąbrzeźno.
- 3) Szkoła Podstawowa nr 3 im. E. Wojnowskiego w Wąbrzeźnie, ul. Tysiąclecia 1, kształci 579 uczniów wraz z oddziałami „0”, w tym 6 z niepełnosprawnością. W szkole zatrudnionych jest 54 nauczycieli, 2 pedagogów, 1 logopeda, 1 psycholog i 17 pracowników obsługi. Prowadzone są zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia z psychologiem oraz pedagogiem, zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne. Szkoła realizuje program wychowawczo-profilaktyczny. Zakres działania gmina miejska Wąbrzeźno.
- 4) Przedszkole terapeutyczne Jedno Słońce: przyjmuje dzieci od 2,5 do 8 lat posiadających orzeczenie o kształceniu specjalnym, opinie o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka, mieszkające na terenie Powiatu Wąbrzeskiego. Placówka oferuje bezpłatny pobyt, zajęcia programowe, terapię psychologiczną, logopedyczną, pedagogiczną, Terapię Integracji Sensorycznej, logorytmikę, terapię polisensoryczną, bajkoterapię, terapię ręki, Trening Umiejętności Społecznych, sensoplastykę. Do przedszkola uczęszcza 14 dzieci, zatrudnionych jest 7 osób, w tym osoba kierująca placówką, specjaliści, wychowawcy, pracownicy obsługi.
- 5) Zespół Szkół w Wąbrzeźnie, ul. Żeromskiego 6, kształci 714 uczniów, zatrudnia 40 nauczycieli i 23 pracowników obsługi. Kierunki kształcenia:

5 – letnie Technikum: uczniowie po ukończeniu technikum zdają maturę, otrzymują świadectwo maturalne i mogą dalej uczyć się na wyższych uczelniach oraz w czasie nauki przystępują do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie i otrzymują dyplom technika.

Oferta kierunków kształcenia:

- 1) technik mechanik;
- 2) technik logistyk;
- 3) technik mechatronik;
- 4) technik hotelarstwa;
- 5) technik organizacji turystyki;
- 6) technik ekonomista;
- 7) technik handlowiec;
- 8) technik inżynierii sanitarnej;
- 9) technik informatyk;
- 10) technik informatyk – informatyka w wojsku;
- 11) technik ochrony środowiska;
- 12) technik architektury krajobrazu;
- 13) technik żywienia i usług gastronomicznych.

3 – letnia Branżowa Szkoła I Stopnia: uczniowie w Branżowej Szkole I Stopnia, mogą kształcić się w każdym zawodzie, o ile znajdą pracodawcę, u którego będą mogli odbywać zajęcia praktyczne (umowa o pracę, wynagrodzenie). Po skończeniu nauki zdają egzamin zawodowy w klasie 3.

Zawody:

- 1) operator obrabiarek skrawających;
- 2) mechanik - monter maszyn i urządzeń;
- 3) fryzjer;
- 4) sprzedawca;
- 5) klasy wielozawodowe, np. operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, cukiernik, kucharz, stolarz, piekarz, lakiernik pojazdów samochodowych, elektryk, mechanik pojazdów samochodowych, elektromonter, krawiec, fryzjer i inne;
- 6) klasy integracyjne wielozawodowe.

Liceum ogólnokształcące o ukierunkowaniu służby mundurowe.

Branżowa Szkoła II Stopnia: uczniowie mogą kontynuować kształcenie w zawodach, które realizowali w Branżowej Szkole I Stopnia.

Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.

- 6) Zespół Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 35, kształci 233 uczniów, zatrudnia 25 nauczycieli i 6 pracowników obsługi. Kształcenie ogólne – liceum ogólnokształcące.
- 7) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 35, zatrudnia 8 nauczycieli, 3 pedagogów, 3 psychologów, 2 logopedów oraz 2 pracowników administracji - lekarza konsultanta i starszego referenta oraz 1 pracownika obsługi. Teren działania – Powiat Wąbrzeski. Poradnia jest

placówką usługową i ogólnodostępną, realizuje zadania poprzez diagnozowanie, terapię i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, logopedyczne, doradztwo zawodowe.

Gmina Dębowa Łąka

- 1) Zespół Szkół im. gen. J. Bema w Dębowej Łące 127, 87-207 Dębowa Łąka kształci 137 uczniów w tym 9 z niepełnosprawnością. W szkole zatrudnionych jest 18 nauczycieli oraz 4 pracowników obsługi. Szkoła kształci na poziomie podstawowym z oddziałem przedszkolnym oraz „0”.
- 2) Szkoła Podstawowa w Wielkich Radowiskach 2, 87-207 Dębowa Łąka kształci 138 uczniów, w tym 6 z niepełnosprawnością. W szkole zatrudnionych jest 24 nauczycieli oraz 3 pracowników obsługi. Szkoła kształci na poziomie podstawowym z oddziałem przedszkolnym oraz „0”.
- 3) Szkoła Podstawowa w Łobdowie 6, 87-207 Dębowa Łąka kształci 57 uczniów, w tym 4 z niepełnosprawnością. W szkole zatrudnionych jest 15 nauczycieli oraz 3 pracowników obsługi. Szkoła kształci na poziomie podstawowym z oddziałem przedszkolnym oraz „0”.

Gmina Książki

Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Henryka Sienkiewicza w Książkach, ul. Szkolna 6, zatrudnia 37 nauczycieli, 17 pracowników obsługi, kształci 291 uczniów, w tym 10 z niepełnosprawnością. Realizowane programy: program dla szkół- nieodpłatne dostarczanie owoców i warzyw oraz komponentów mlecznych „Trzymaj formę”, „Umiem pływać”, projekt pn: „Szkoła Przyszłości w Książkach” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 realizowano 2 projekty: projekt pn. „Zdalna szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”. Gminie Książki przyznano grant, w ramach którego zakupiono 43 poleasingowe komputery przenośne z oprogramowaniem. Komputery użyczono na czas nauki zdalnej 38 uczniom i 5 nauczycielom szkoły. Realizowano projekt pn. „Zdalna szkoła + w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”. Za pozyskaną kwotę zakupiono 17 nowych komputerów przenośnych z oprogramowaniem. Komputery przekazano na czas nauki zdalnej uczniom z rodzin wielodzietnych (3+). W 2020 roku Gmina Książki pozyskała wsparcie w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”. Dzięki otrzymanej dotacji księgozbiór biblioteki szkolnej w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Książkach zwiększył się o 974 pozycje.

Gmina Płużnica

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Płużnicy, kształci 394 uczniów, oddziały przedszkolne 50 dzieci, 11 z niepełnosprawnością, zatrudnia 45 nauczycieli. Szkoła realizuje następujące programy: program wychowawczo-profilaktyczny, program „Czas na uważność” pilotażowy klasa VIII, „UNPLUGGED” dla klas VI, program autorski w zerówce w Płużnicy „Rozumiem siebie i innych”.

Gmina Ryńsk

- 1) Szkoła Podstawowa w Jarantowicach 84C, 87-200 Wąbrzeźno, kształci 147 uczniów, w tym 5 z niepełnosprawnością, zatrudnia 19 nauczycieli, w tym 3 specjalistów oraz 6 pracowników

administracji i obsługi. Edukacja na poziomie podstawowym oraz przedszkolnym, organ prowadzący Gmina Ryńsk. Szkoła realizuje następujące programy:

- a) we współpracy ze Stowarzyszeniem "Przyjaciele Wronia", które jest realizatorem projektów na terenie szkół w Zieleniu i Jarantowicach,
 - b) w ramach programu „Równać Szanse” ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - projekt „Zielona Alternatywa”,
 - c) w ramach programu PZU po lekcjach „Doświadczalny bigos”,
 - d) we współpracy ze Stowarzyszeniem „Nasza Gmina”: Jarantowicki Grafik” - kluby młodzieżowe;
 - e) we współpracy z Fundacją MBank: „Matematyka w różnych dziedzinach życia”,
 - f) „Zmieniam postawę ciała aktywnie, kiedy do sportu podchodzę pozytywnie” dofinansowanie ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla uczniów przekazanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki,
 - g) we współpracy z Agencją Rynku Rolnego: „Program dla szkół”,
 - h) we współpracy z Stowarzyszeniem Młodych Płużnica: „Smukła sylwetka u Zosi i Mietka”, „Sportowa rodzinka 2020”, „Kultura i tradycje krajów europejskich”, „Woda źródłem życia”,
 - j) realizowane programy przez MEiN: „Szkolna Apteczka Emocjonalna” oraz „Przyjaciele Zippiego”;
- 2) Szkoła Podstawowa w Myśliwcu 3, 87-200 Wąbrzeźno, kształci 171 uczniów, w tym 4 uczniów z niepełnosprawnością. W szkole zatrudnionych jest 26 nauczycieli, 4 specjalistów, w tym 2 pedagogów, psycholog, logopeda oraz 3 pracowników obsługi. Edukacja prowadzona jest na poziomie podstawowym oraz przedszkolnym, organ prowadzący Gmina Ryńsk;
- 3) Szkoła Podstawowa im. Mikołaja z Ryńska w Ryńsku, ul. Szkolna 4, kształci 251 uczniów, w tym 17 uczniów z niepełnosprawnością. Szkoła zatrudnia 27 nauczycieli, 6 specjalistów oraz 11 pracowników obsługi. Prowadzona jest edukacja na poziomie podstawowym, organ prowadzący Gmina Ryńsk;
- 4) Szkołą Podstawowa im. Gen. Tadeusza Kościuszki w Zieleniu, kształci 146 uczniów łącznie z oddziałem przedszkolnym (1 uczeń uczestniczący w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych). W szkole zatrudnionych jest 22 nauczycieli, 1 pedagog, 1 psycholog 2 logopedów oraz 6 pracowników obsługi. Edukacja prowadzona jest na poziomie podstawowym i przedszkolnym, organ prowadzący Gmina Ryńsk. Realizowane programy: program CMI - Projekt "Centrum Mistrzostwa Informatycznego" współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020, program eTwinning ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności- projekt „Czy wiesz, że... wynalazł to Polak”, we współpracy ze Stowarzyszeniem „Przyjaciele Wronia”, które jest realizatorem projektów na terenie szkół w Zieleniu i Jarantowicach:
- a) w ramach programu „Równać Szanse” ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności- projekt „Zielona Alternatywa”,

- b) w ramach programu English Teaching ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności - projekt „Na tropie zagadki” i półkolonie „Na tropie zagadki”,
 - c) w ramach programu Koalicje dla Niepodległej „Wiktoria 1920” ze środków Biura Programu „Niepodległa” oraz projekt „Przez patriotyzm ku wolności” w ramach programu „PZU po lekcjach” projekt „Doświadczalny Bigos”;
- 5) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu, 87-200 Wąbrzeźno, kształci 42 uczniów z niepełnosprawnością, zatrudnia 25 nauczycieli oraz 17 pracowników obsługi, zakres działania – Powiat Wąbrzeski i powiaty ościennie, kształcenie specjalne na poziomie podstawowym, przysposabiającym do pracy, dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz sprzężenia. Ośrodek prowadzi również wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.

2. Placówki sportowe i rekreacyjne

Gmina Płużnica

Uczniowski Klub Sportowy, 87-214 Płużnica, zakres działania umożliwienie dzieciom i młodzieży uprawiania sportu, stworzenie systemu i zasad współzawodnictwa; propagowanie zdrowego trybu życia, kultury fizycznej i aktywnego wypoczynku; prowadzenie szkolenia w sekcji piłki nożnej dla dzieci i młodzieży w wieku od 10 do 15 lat z terenu gminy Płużnica, udział w zawodach w ramach rozgrywek.

Gmina Dębowa Łąka

Klub Sportowy FUTGOL Dębowa- łąka, 87-207 Dębowa łąka, prowadzi zajęcia piłkarskie, których celami są m.in. zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, promowanie zdrowego trybu życia oraz nauczanie i doskonalenie elementów piki nożnej.

Miasto Wąbrzeźno

- 1) Stadion Miejski im. Jana Wesołowskiego w Wąbrzeźnie, ul. Tysiąclecia 3, 87-200 Wąbrzeźno. Na stadionie odbywają się imprezy plenerowe oraz mecze piłkarskie. Stadion miejski spełnia wymogi do przeprowadzania imprez masowych. Na obiekcie znajduje się pełnowymiarowe boisko piłkarskie, na którym odbywają się głównie mecze drużyny.
- 2) Pływalnia Miejska im. Pawła Bączyńskiego, mieszcząca się przy ul. Matejki 2a w Wąbrzeźnie jest częścią kompleksu budynków. W budynku pływalni mieści się hala basenowa z dwoma nieckami: sportowa i rekreacyjna wraz z zjeżdżalnią, kaskada i biczem wodnym. Zakres działania: organizacja zajęć sportowych w niecce sportowej, nauki pływania w niecce sportowej i rekreacyjnej, sauna sucha, Aqua-aerobik, terapia wodna; organ prowadzący gmina miejska Wąbrzeźno.
- 3) Kompleks boisk „Orlik” służy do celów wypoczynkowych, rekreacyjnych, prowadzenia rozgrywek sportowych oraz dla rozwoju sportu dziecięcego i młodzieżowego. Jest to obiekt użyteczności społecznej przeznaczony dla społeczności lokalnej.

Gmina Książki

Klub Sportowy „Zryw”, 87-222 Książki, zakres działania - organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego dzieci i młodzieży; szkolenie zawodników; organizowanie imprez sportowych i kulturalnych; współdziałanie z władzami samorządowymi gminy; współpraca z innymi klubami sportowymi; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla młodzieży zagrożonej.

3. Placówki kultury

Gmina Płużnica

Gminna Biblioteka Publiczna w Płużnica, której zadaniem jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i rozwój kultury.

Miasto Wąbrzeźno

- 1) Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno, zakres działania – edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę; rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych; tworzenie warunków do rozwoju oraz wspierania amatorskiego ruchu artystycznego; tworzenie warunków dla podtrzymywania tradycji folklorystycznych, w tym rękodzieła ludowego i artystycznego; współpraca, w tym również międzynarodowa, z placówkami oświatowymi, instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi oraz organizacjami pozarządowymi w dziedzinie kultury i sztuki; rozwijanie kultury artystycznej i filmowej przez upowszechnianie sztuki profesjonalnej, a także dzieł krajowej i światowej kinematografii; organizowanie wystaw, konkursów, koncertów, imprez plenerowych, przeglądów, festiwali oraz innych cyklicznych imprez artystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji kultury lokalnej; prowadzenie działalności oświatowej oraz organizowanie wszelkiego rodzaju kursów specjalistycznych i szkoleń, prowadzenie różnorodnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży, prowadzenie działalności informacyjnej i wydawniczej, prowadzenie działalności turystyczno-rekreacyjnej, w tym Miejskiego Punktu Informacji. Wąbrzeski Dom Kultury administruje Amfiteatrem mieszczącym się na Podzamczu. Amfiteatr to miejsce letnich spotkań mieszkańców i turystów. W okresie wakacyjnym odbywają się tam różnego rodzaju lokalne imprezy, koncerty. Wąbrzeski Dom Kultury realizuje następujące działania m.in.: zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach wakacji i ferii szkolnych, prowadzenie kół zainteresowań (orkiestra dęta, taniec, warsztaty plastyczne, koło szachowe, klub seniora, Uniwersytet Trzeciego Wieku, warsztaty fotograficzne), wystawy regionalnych twórców oraz hobbystów, plenery malarskie i rzeźbiarskie, konkursy plastyczne, koło tańca nowoczesnego, baletu, muzyczne, kiermasze świąteczne, projekcje filmowe. Organ prowadzący gmina miejska Wąbrzeźno.
- 2) Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Witalisa Szlachcikowskiego, ul. Matejki 11B, 87-200 Wąbrzeźno, zakres działania - zadania czytelnicze i kulturalne na rzecz mieszkańców Wąbrzeźna i Powiatu Wąbrzeskiego. Realizowane programy m.in.: „Akademia Orange dla Bibliotek”, program Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek”, dyskusyjne kluby książki, projekt „Wyprawy literackie”, projekt infrastruktura dla bibliotek, projekt darmowy dostęp do Legimi, projekt wspierający osoby z dysfunkcją wzroku „Czytanie plus”, kampania społeczna „Mała książka – Wielki Człowiek”. Placówka jest organizatorem wielu spotkań autorskich, konkursów i warsztatów dla osób z niepełnosprawnością, zajęć dla dzieci. Promuje lokalnych twórców i ich

publikacje, edukację regionalną różnych grup społecznych, wystawy, konkursy regionalne. Organ prowadzący gmina miejska Wąbrzeźno i powiat.

Gmina Ryńsk

Gminna Biblioteka Publiczna w Pływaczewie z filiami w Myśliwcu, Orzechowie, Ryńsku, Wałyczu, zakres działania – zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury na terenie Gminy Wąbrzeźno, organ prowadzący Gmina Wąbrzeźno.

Gmina Książki

- 1) Gminny Ośrodek Kultury, ul. Szkolna 4, 87-222 Książki, realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury na terenie gminy Książki. Organizuje prezentacje dorobku i sylwetek regionalnych i ogólnopolskich twórców, współpracuje z placówkami oświatowo-wychowawczymi działającymi na terenie gminy oraz innymi instytucjami i domami kultury. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działają m.in.: Zespół wokalny „Książkowianka”, Klub Seniora, Klub rękodzieła artystycznego „Węzełek”, Koło plastyczne, Klub aerobiku, tańca i Zumbi, Koło nauki gry na gitarze. Ośrodek jest organizatorem Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, uczestniczy i pomaga w organizacji uroczystości patriotycznych, dożynek gminnych i powiatowych, festynów sołectkich. Mieszkańcy gminy mogą również korzystać z pracowni komputerowej. W budynku Gminnego Ośrodka Kultury znajduje się Regionalna Izba Pamięci, gdzie gromadzone są materiały związane z historią Gminy Książki. Organ prowadzący gmina wiejska Książki.
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna w Książkach, ul. Szkolna 2. W placówce realizowane są następujące projekty: Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - ramach otrzymanej dotacji zakupiono nowości wydawnicze oraz usługę dostępu do publikacji elektronicznych (8 kodów do Legimi - bazy audiobooków i ebooków), Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2020 - program Instytutu Książki. Czytniki książek elektronicznych są wypożyczane czytelnikom wraz z kodami dostępu do Legimi. Z komputerów użytkownicy biblioteki mogą korzystać w czytelni biblioteki, Mała książka - Wielki Człowiek - projekt Instytutu Książki. Cel akcji to zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku 3-6 lat odwiedzające bibliotekę otrzymywało w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, Mamo wyjdź z domu! - projekt organizowany przez grupę nieformalną Lokalny Klub Mam i Gminną Bibliotekę Publiczną w Książkach. Spotkania w ramach projektu miały na celu integrację mam z terenu gminy Książki, poszerzenia ich wiedzy na temat szczepień, zwiększenie umiejętności w zakresie zajęć sensorycznych dla dzieci, a także ułatwienie mamom dostępu do kultury. Projekt dofinansowany ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodek Działaj Lokalnie Stowarzyszenia Kuźnia Inicjatyw Lokalnych w Lisewie.

Gmina Dębowa Łąka

Gminna Biblioteka Publiczna w Dębowej Łące, jej zadaniem jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i rozwój kultury.

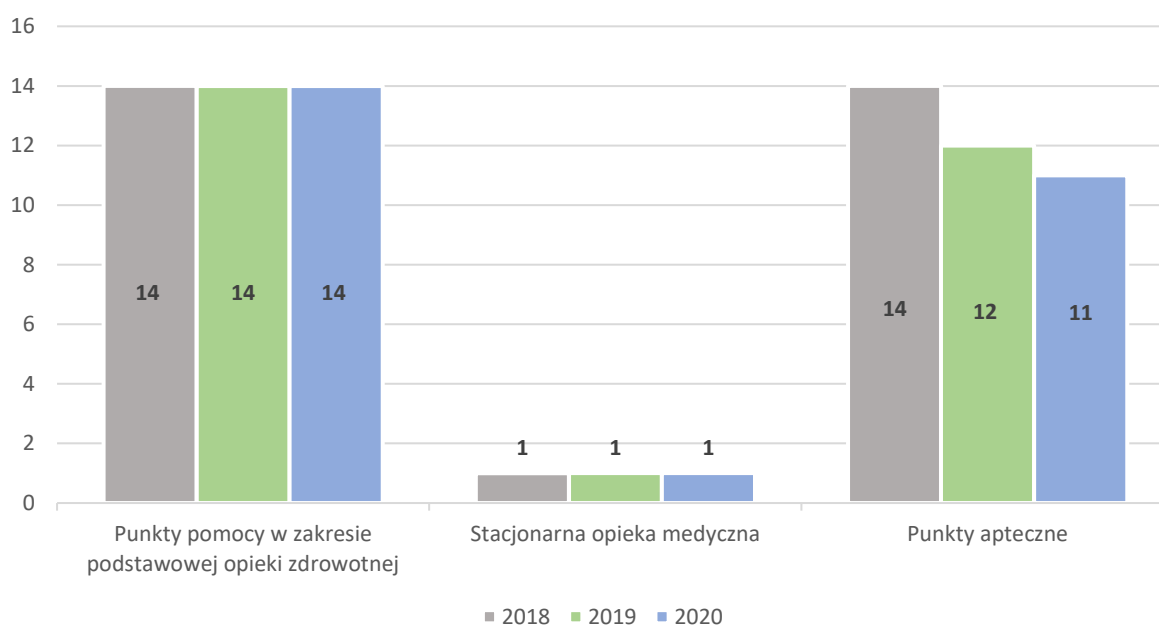
4. Ochrona zdrowia

Powiat Wąbrzeski realizuje założenia związane z objęciem obywateli posiadających ubezpieczenie zdrowotne w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz niektórych grup nieubezpieczonych, w tym dzieci czy kobiet w ciąży, opieką zdrowotną za pośrednictwem licznych placówek zdrowia. Ośrodki zdrowia oraz przychodnie posiadają odpowiednie kompetencje do realizacji darmowych świadczeń zdrowotnych.

Korzystanie z podstawowej opieki zdrowotnej jest częścią systemu opieki zdrowotnej, zapewniającą wszystkim osobom uprawnionym do świadczeń zamieszkałym/przebywającym na terytorium Polski kompleksowe świadczenia opieki zdrowotnej.

Mieszkańcy Powiatu Wąbrzeskiego mają pełny dostęp do świadczeń medycznych tj. podstawowej opieki zdrowotnej, stacjonarnej opieki zdrowotnej oraz punktów aptecznych. Poniższy wykres przedstawia liczbę punktów w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, stacjonarnej opieki zdrowotnej oraz punktów aptecznych w latach 2018-2020 dla mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego.

Liczba punktów w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, stacjonarnej opieki zdrowotnej oraz punktów aptecznych w Powiecie Wąbrzeskim latach 2018-2020

Źródło: Własne na podstawie danych z Gminy Miasta Wąbrzeźno, Gminy Płużnica, Gminy Książki, Gminy Dębowa Łąka, Gminy Ryńsk

Powyższy wykres wskazuje, iż liczba punktów pomocy w zakresie podstawowej opieki medycznej oraz stacjonarnej opieki medycznej w ciągu 3 lat utrzymuje się na tym samym poziomie. Liczba punktów aptecznych zmalała o 8,1% w stosunku do roku 2018.

Realizacja świadczeń przez podstawową opiekę zdrowotną stanowi 53,84% wszystkich świadczonych usług medycznych w Powiecie Wąbrzeskim.

W roku 2019 w Powiecie Wąbrzeskim zostało udzielonych 5,6 tys. porad podstawowej opieki zdrowotnej. Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną wynosiła 4885, w Województwie 3431.

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego działają placówki ochrony zdrowia takie jak:

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital sp. z o.o. w Wąbrzeźnie;
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MIG-MED” w Wąbrzeźnie;
- 3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AMICUS” w Wąbrzeźnie;
- 4) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zespół Lekarski „MEDICUS” w Wąbrzeźnie;
- 5) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Medycyny Rodzinnej „KEMED” w Wąbrzeźnie;
- 6) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Specjalistyczna „REMEDIUM” w Wąbrzeźnie;
- 7) Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ENDOMED” w Wąbrzeźnie;
- 8) Przychodnia Medycyny Rodzinnej „BRADER” w Sitnie;
- 9) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Płużnicy;
- 10) Ośrodek Zdrowia w Nowej Wsi Królewskiej;
- 11) Ośrodek Zdrowia w Ryńsku;
- 12) Ośrodek Zdrowia w Zieleniu;
- 13) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dębowej Łące;
- 14) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Małym Pułkowie;
- 15) Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książkach.

Zadania w zakresie ochrony zdrowia realizuje również Wydział Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Działania dotyczą między innymi ustalania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych oraz opracowywanie i realizacja programów zdrowotnych oraz programu zdrowia psychicznego. W ostatnich latach realizowano: zajęcia terapeutyczne na basenie dla wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego we Wroniu, zajęcia usprawniające dla seniorów realizowane ze współpracą z Urzędem Marszałkowskim, zajęcia sportowo-rekreacyjne promujące aktywny styl życia oraz turniej Starosty Wąbrzeskiego w siatkówkę.

5. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz wspiera w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie ww. sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna zajmuje ważne miejsce w systemie zabezpieczenia społecznego. Jej rola ciągle wzrasta z uwagi na ciągłe rozszerzanie podmiotowego i przedmiotowego zakresu udzielanych świadczeń. Główne zadania zostały określone w ustawie o pomocy społecznej a ich realizacja spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego (gminie, powiecie, województwie) oraz na organach administracji rządowej.

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego działa 5 ośrodków pomocy społecznej, w których na koniec 2020 r. zatrudnionych było 80 pracowników, w tym 22 pracowników socjalnych, co stanowiło 27,7%. Na przełomie ostatnich trzech lat liczba zatrudnionych pracowników socjalnych wzrosła o 1, natomiast zmalała liczba zatrudnionych asystentów rodziny o 3 osoby.

Liczba pracowników zatrudnionych w OPS na terenie Powiatu Wąbrzeskiego

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba zatrudnionych pracowników ogółem	83	87	80
Liczba pracowników socjalnych	21	21	22
Liczba mieszkańców przypadająca na 1 pracownika socjalnego	8.634	9.202	9.354
Liczba asystentów rodziny	10	9	7
Liczba rodzin objętych opieką asystentów rodziny	76	83	71
Liczba pracowników wykonujących usługi opiekuńcze	11	14	14
Liczba pracowników w wyższym wykształceniu	56	59	58

Źródło: opracowanie własne

O jakości świadczonych usług społecznych decyduje nie tylko liczba zatrudnionych pracowników ale także ich wykształcenie, przygotowanie do pracy oraz stałe doszkącanie. W ciągu trzech lat liczba pracowników z wykształceniem wyższym wzrosła o 2 osoby. Zmiany przepisów prawa, nowe zadania i obszary działań, które jednostki samorządu terytorialnego realizują powodują, że pracownicy pomocy społecznej winni nieustannie doskonalić swój warsztat pracy i podnosić kwalifikacje zawodowe. Jest to obecnie możliwe dzięki licznym szkoleniom zawodowym, kursom specjalistycznym czy studiom podyplomowym.

Liczba pracowników zatrudnionych w poszczególnych OPS na terenie Powiatu Wąbrzeskiego

Wyszczególnienie	2018					2019					2020				
	Gmina Miasto Wąbrzeźno	Gmina Dębowa Łąka	Gmina Książki	Gmina Płużnica	Gmina Ryńsk	Gmina Miasto Wąbrzeźno	Gmina Dębowa Łąka	Gmina Książki	Gmina Płużnica	Gmina Ryńsk	Gmina Miasto Wąbrzeźno	Gmina Dębowa Łąka	Gmina Książki	Gmina Płużnica	Gmina Ryńsk
Liczba zatrudnionych pracowników ogółem	41	9	12	4	17	45	10	12	4	16	39	9	12	4	16
Liczba pracowników socjalnych	8	2	3	4	4	8	2	3	4	4	8	3	3	4	4
Liczba mieszkańców przypadająca na 1 pracownika socjalnego	2.191	1.362	1.419	1.500	2.162	2.148	1.618	1.408	1.500	2.864	2.528	1.070	1.394	1.500	2.862
Liczba asystentów rodziny	6	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4	0	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	35	4	15	7	15	41	4	14	7	17	32	0	14	13	12
Liczba pracowników wykonujących usługi opiekuńcze	8	1	2	0	0	8	1	2	0	3	7	1	2	0	4
Liczba pracowników w wyższym wykształceniu	23	5	8	14	6	26	5	8	14	6	24	5	8	14	7

Z przedstawionych poniżej danych wynika, że liczba osób objętych pomocą społeczną sukcesywnie maleje. Większość uprawnionych osób korzysta ze świadczeń z powodu ubóstwa, a ich dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego odpowiedniego dla osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie.

W latach 2018-2020 liczba osób objętych pomocą społeczną stanowiła w stosunku do ogółu mieszkańców 8,21%.

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Powiecie Wąbrzeskim

Nazwa jednostki	Liczba mieszkańców w gminie			Liczba rodzin objętych pomocą społeczną			Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną			Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców gminy (%)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
MOPS Wąbrzeźno	13.149	12.889	12.639	533	525	493	1.275	1.240	1.152	9,7	9,62	9,11
GOPS Dębowa Łąka	3.265	3.237	3.210	75	79	74	280	279	252	8,6	8,62	7,85
GOPS Książki	4.257	4.223	4.182	110	104	94	316	250	192	3,79	3,22	2,80
GOPS Płużnica	4.812	4.756	4.775	206	216	209	577	617	594	11,99	12,97	12,44
OPS Ryńsk	8.648	8.592	8.587	196	187	162	448	455	384	5,18	5,30	4,47

Źródło: opracowanie własne

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Powiecie Wąbrzeskim

Nazwa jednostki	Liczba osób, którym przyznano pomoc i wsparcie ogółem			Liczba osób i rodzin, którym przyznano świadczenia pieniężne									Liczba osób i rodzin, którym przyznano świadczenia niepieniężne								
				Liczba osób			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie			Liczba osób			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
MOPS Wąbrzeźno	728	688	627	451	428	410	434	418	402	1060	1005	975	332	307	247	222	202	160	648	612	456
GOPS Dębowa Łąka	123	127	131	40	50	67	39	48	65	100	135	232	83	79	65	45	42	40	116	195	173
GOPS Książki	161	136	117	119	85	85	110	78	78	311	170	174	67	51	35	43	37	31	160	108	70
GOPS Płużnica	392	403	368	214	225	211	188	200	195	537	578	573	143	128	106	92	79	63	340	299	238
OPS Ryńsk	170	167	146	164	160	137	158	153	132	373	373	337	7	8	14	6	7	14	14	15	26

Źródło: opracowanie własne

Głównymi powodami korzystania z pomocy społecznej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego jest ubóstwo oraz bezrobocie, a następnie niepełnosprawność i długotrwała choroba. Tabela wskazuje dane dotyczące liczby rodzin korzystających ze świadczeń ośrodków pomocy społecznej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego. Najbardziej powodami udzielania pomocy społecznej są przemoc w rodzinie, ochrona ofiar handlu ludźmi, opuszczenia zakładów karnych, zdarzenia losowe, klęski żywiołowe i ekologiczne oraz interwencje kryzysowe, nie wystąpił powód związany z integracją uchodźców.

Powody przyznania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Wąbrzeskiego

Powód trudnej sytuacji życiowej	MOPS Wąbrzeźno			GOPS Dębowa Łąka			GOPS Książki			GOPS Płużnica			OPS Ryńsk		
	Liczba rodzin objętych pomocą			Liczba rodzin objętych pomocą			Liczba rodzin objętych pomocą			Liczba rodzin objętych pomocą			Liczba rodzin objętych pomocą		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Ubóstwo	325	299	309	19	24	26	70	53	40	104	99	87	125	114	98
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	32	30	30	0	1	0	1	1	0	1	2	2	4	4	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	81	59	74	33	27	23	19	9	6	33	38	32	16	19	21
Bezrobocie	325	283	282	47	44	40	72	59	47	98	93	98	92	92	90
Niepełnosprawność	143	120	100	20	25	19	47	41	51	106	109	92	84	84	62
Długotrwała lub ciężka choroba	177	152	138	19	23	22	53	40	52	139	137	131	64	74	58
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza	2	3	1	3	3	4	33	17	16	51	46	39	18	20	17

w rodzinach niepełnych i wielodzietnych															
Przemoc w rodzinie	0	0	1	0	0	0	2	1	0	3	0	2	0	1	2
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	44	35	25	1	1	0	9	9	8	25	17	21	20	16	17
Narkomania	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	1	1	2	2	0	0	1	0	5	4	2	0	1	3
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	8	1	2	0	0	0	0	0	0	9	2	1	2	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	6	3	0	0	1
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1

Źródło: opracowanie własne

Z danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej wynika, że pomimo liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej maleje to nakłady na pomoc społeczną wzrastały w każdej gminie. Świadczy to o niedopuszczaniu do ponoszenia kosztów zaniechania udzielania pomocy społecznej najbardziej tego potrzebującym.

Środki finansowe wydatkowane na pomoc społeczną ogółem

Nazwa jednostki	Liczba mieszkańców w gminie			Wysokość wydatków w gminie na pomoc społeczną ogółem (w zł)			Wysokość wydatków na pomoc społeczną na 1 mieszkańca gminy (w zł)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
MOPS Wąbrzeźno	13.149	12.889	12.639	2.253.939,00	2.278.195,00	2.323.171,00	171,42	176,76	183,81
GOPS Dębowa Łąka	3.265	3.237	3.210	591.210,50	659.846,63	695.942,03	181,07	203,84	205,58
GOPS Książki	4.257	4.223	4.182	6.202.786,50	6.772.440,82	7.473.404,85	1.457,08	1.603,71	1.787,04
GOPS Płużnica	4.812	4.756	4.775	8.048.677,00	9.115.202,00	10.323.623,00	1.672,00	1.916,00	1.685,00
OPS Ryńsk	8.648	8.592	8.587	13.273.519,00	15.075.366,00	17.075.939,00	1.534,87	1.754,58	1.993,94

Źródło: opracowanie własne

6. Piecza zastępcza

Celem systemu pieczy zastępczej określonym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia w celu ich harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Konieczna jest także pomoc rodzinom przeżywającym trudność w opiece nad dzieckiem i wychowaniu dzieci poprzez współpracę wszystkich jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

Pieczka zastępcza jest sprawowana wówczas, kiedy brak jest możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców naturalnych. Jest to czasowa forma sprawowania opieki nad dzieckiem do ukończenia przez niego 18 roku życia lub za zgodą rodziców zastępczych dziecko, które osiągnęło pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej może w niej pozostać nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat pod warunkiem że uczy się w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na uczelni lub u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego lub posiadania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na uczelni, na kursach jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia lub u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza jest sprawowana w dwóch formach:

- 1) rodzinnej pieczy zastępczej:
 - a) rodzina zastępcza,
 - b) rodzinny dom dziecka;
- 2) instytucjonalnej pieczy zastępczej:
 - a) placówka opiekuńczo-wychowawcza,
 - b) regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna,
 - c) interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

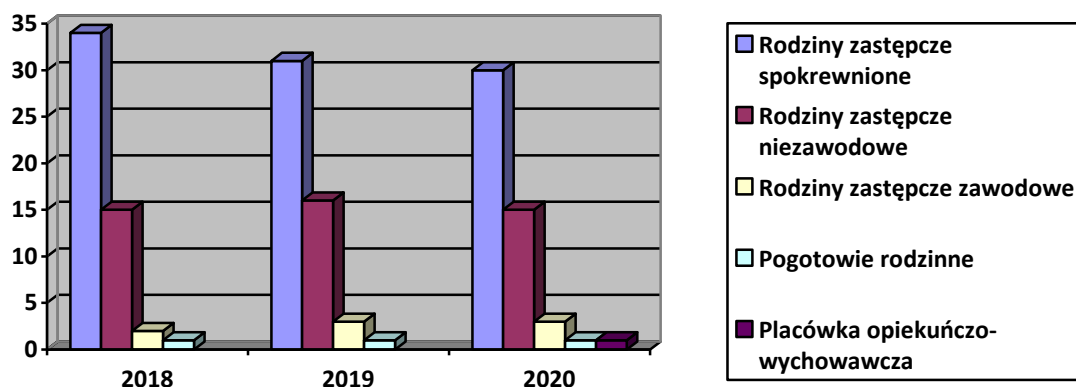
Cel może być osiągnięty poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Za najbardziej pożądaną formę pieczy zastępczej, uważana jest rodzinna piecza zastępcza. Daje ona możliwość stworzenia warunków opieki i wychowania dziecka, najbardziej zbliżonych do rodziny naturalnej.

Liczba rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020 narastająco

Typ rodziny zastępczej	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione	34	31	30
Rodziny zastępcze niezawodowe	15	16	15
Rodziny zastępcze zawodowe	2	3	3
Rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego	1	1	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	0	0	1
Ogółem	52	51	50

Liczba rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020 narastająco

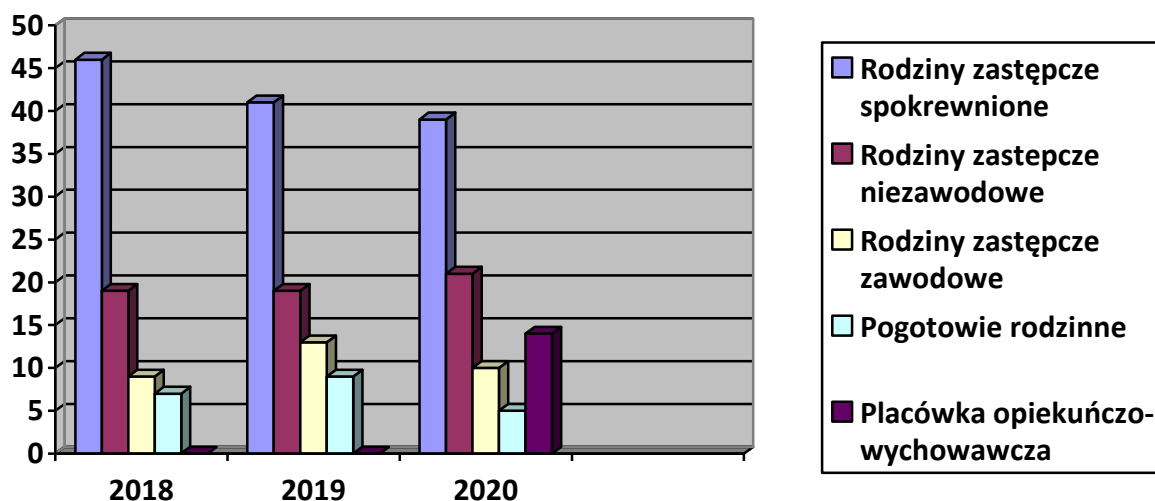
Rodziny zastępcze na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach:

- 1) 2018 r. - łącznie funkcjonowało 51 rodzin zastępczych, w tym 34 spokrewnionych, 15 niezawodowych oraz 2 zawodowe w tym jedna o charakterze pogotowia rodzinnego;
- 2) 2019 r. - łącznie funkcjonowało 50 rodzin zastępczych, w tym 31 spokrewnionych, 16 niezawodowych oraz 3 zawodowe w tym jedna o charakterze pogotowia rodzinnego;
- 3) 2020 r. - łącznie funkcjonowało 49 rodzin zastępczych, w tym 30 spokrewnionych, 15 niezawodowych oraz 3 zawodowe w tym jedna o charakterze pogotowia rodzinnego,;
- 4) 2020 r - otwarcie placówki opiekuńczo-wychowawczej w Książkach, umieszczonych zostało tam 14 wychowanków.

Liczba dzieci, w tym pełnoletnich, przebywających w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2020 narastająco

Typ rodziny zastępczej	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione	46	41	39
Rodziny zastępcze niezawodowe	19	19	21
Rodziny zastępcze zawodowe	9	13	10
Pogotowie rodzinne	7	9	5
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	0	0	14
Ogółem	81	82	89

Liczba dzieci ogółem, w tym pełnoletnich, przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2020

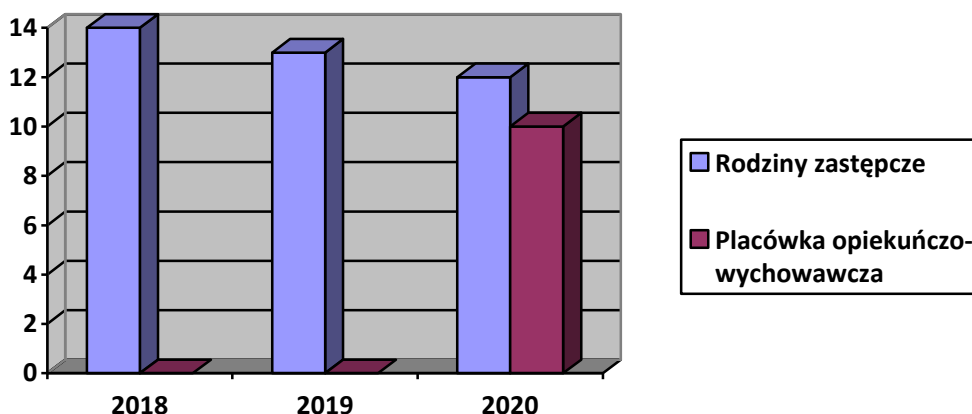
Widoczna jest tendencja spadkowa dotycząca ilości przebywających w pieczy zastępczej dzieci w tym pełnoletnich wychowanków. Natomiast wzrosła liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- 1) 2018 r. - w rodzinach spokrewnionych przebywało 46 dzieci, niezawodowych 19 dzieci w zawodowych 9 dzieci natomiast w pogotowiu rodzinnym 7 dzieci;
- 2) 2019 r. - dzieci przebywających w pieczy zastępczej: w rodzinach spokrewnionych 41 dzieci, w niezawodowych 19 dzieci, w zawodowych 13 dzieci, a w pogotowiu rodzinnym liczba przebywających dzieci wzrosła do 9;
- 3) 2020 r. - spadła liczba dzieci umieszczonych w rodzinach spokrewnionych do 39 dzieci, w rodzinach niezawodowych wzrosła do 21 w rodzinach zawodowych spadła do 10 natomiast w pogotowiu rodzinnym spadła do 5 dzieci;
- 4) 2020 r. - wzrosła do 14 liczba dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej z uwagi na otwarcie placówki opiekuńczo wychowawczej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej pochodzących z terenów innych powiatów latach 2018-2020 narastająco

Institucja	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze	14	13	12
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	0	0	10
Ogółem	14	13	22

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej pochodzących z terenów innych powiatów w latach 2018-2020 narastająco

W przypadku braku możliwości umieszczenia małoletnich dzieci na terenie powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej, dzieci umieszczane są na terenie innych powiatów w rodzinach zastępczych lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W kolejnych latach widoczna jest tendencja wzrostowa dotycząca zarówno dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jak również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Wąbrzeskiego przebywają również małoletni z terenów innych powiatów.

W latach 2018-2020 widoczna jest tendencja malejąca dotycząca liczby wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, którzy przed umieszczeniem w pieczy zastępczej zamieszkiwali na terenie innych powiatów. Wzrosła natomiast liczba wychowanków z innych powiatów umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego.

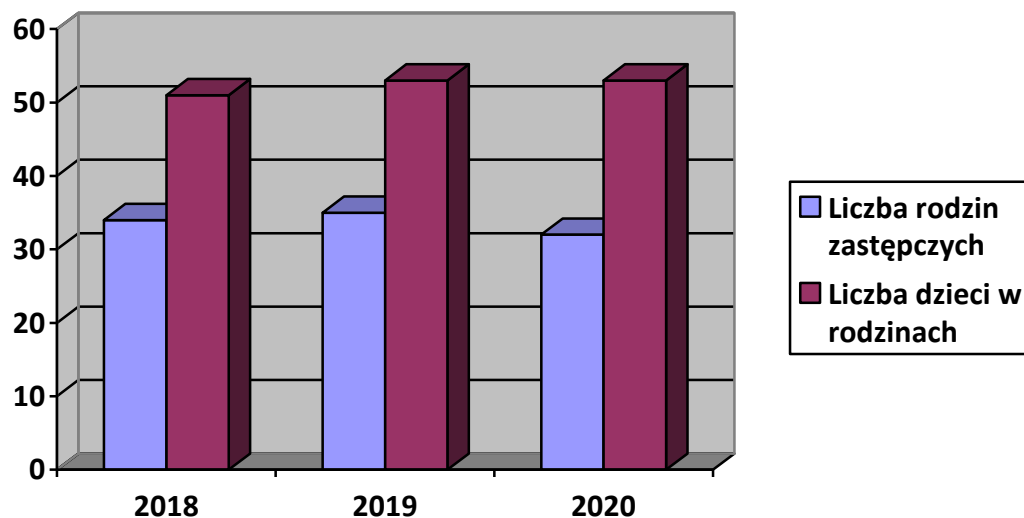
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

Jedną z form pomocy przy ww. działaniach jest wsparcie rodzin zastępczych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W tut. Centrum od 16 lipca 2012 r. kadra pracowników została wzmocniona poprzez zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

	2018		2019		2020	
	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach
Powiat Wąbrzeski	34	51	35	53	32	53

Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

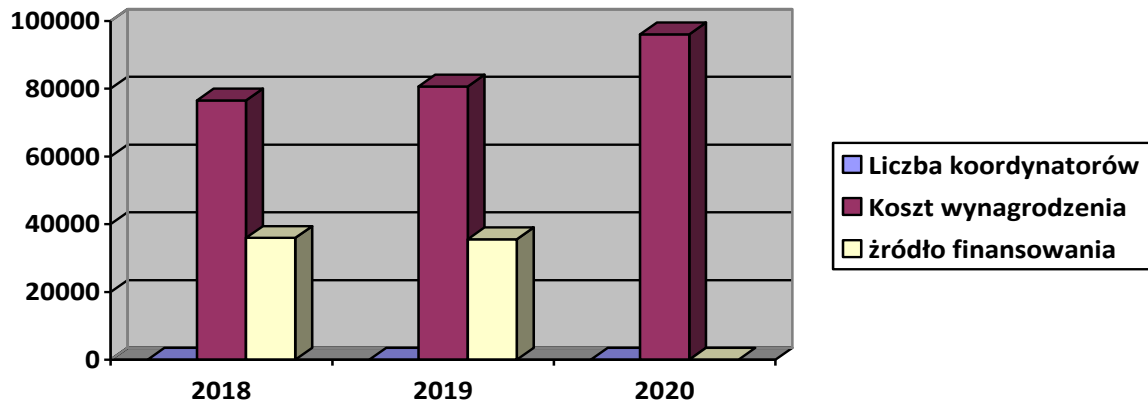

Rodziny zastępcze objęte są wsparciem koordinatorów, których zadaniem przy współpracy wielu innych osób i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, jest udzielenie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do ustabilizowania sytuacji dziecka. Małoletni przed trafieniem do systemu pieczy zastępczej bardzo często doświadczali szeregu przykrych doświadczeń ze strony najbliższych osób, w tym zaniedbania, przemocy, nadużywania alkoholu przez rodziców. Jak widać w poniższej tabeli liczba rodzin objętych wsparciem koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020 niewiele się różni tj. w kolejnych latach 2018 r. - 32 rodziny, 2019 r. - 35 rodzin, 2020 r. - 34 rodziny, co wskazuje na niewielkie ruchy w tym polu. Objęta wsparciem była w tych latach maksymalna, dopuszczalna liczba rodzin wymagających wsparcia, przypadająca zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na jednego koordynatora. Łączna liczba dzieci w przebywających w rodzinach zastępczych jest bardzo zbliżona tj. w 2018 r. - 51, 2019 r. - 53, 2020 r. - 53.

Liczba koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz koszt i źródło finansowania wynagrodzenia

	2018		2019		2020	
	Liczba koordinatorów	Koszt wynagrodzenia /źródło finansowania	Liczba koordinatorów	Koszt wynagrodzenia/ źródło finansowania	Liczba koordinatorów	Koszt wynagrodzenia/ źródło finansowania
Powiat Wąbrzeski	2 cały rok	76.513,00 <u>35.945,00</u> – wydatkowany budżet państwa w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2 cały rok	80.621,00 <u>35.550,00</u> - wydatkowany budżet państwa w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	2 cały rok	96.045,22 Całość pokryta ze środków własnych, brak Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - w roku 2020

Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz koszt i źródło finansowania wynagrodzenia

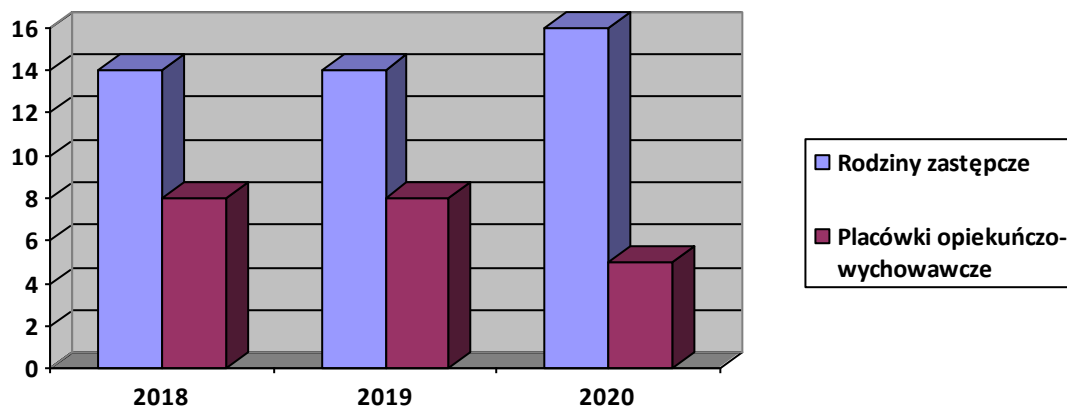

W okresie 2018-2020 r. na terenie Powiatu Wąbrzeskiego pracowało 2 koordynatorów pieczy zastępczej. W latach 2018-2019 ich wynagrodzenie było finansowane w ramach dofinansowania z Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W 2020 r. koszty związane z wynagrodzeniem koordynatorów w całości pokrywane były ze środków własnych powiatu.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Powiatem Wąbrzeskim w latach 2018-2020 narastająco

Instytucja	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze	14	14	16
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	8	8	5
Ogółem	22	22	21

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Powiatem Wąbrzeskim w latach 2018-2020

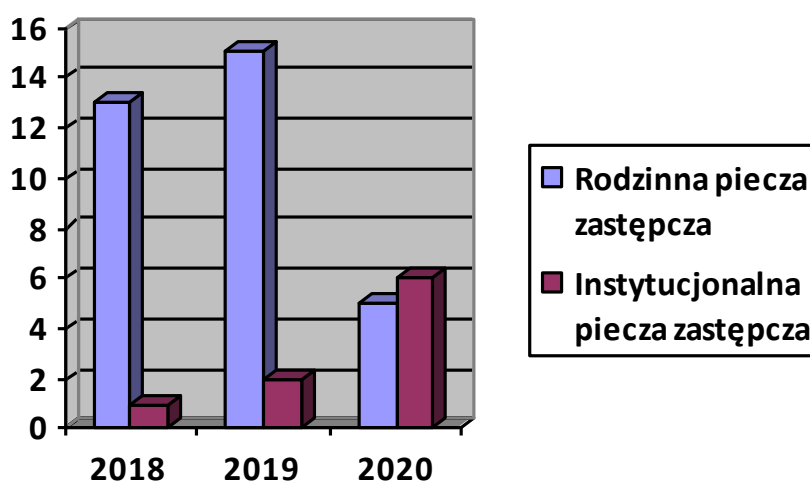
Liczba dzieci, które w latach 2018-2020 przebywały w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Powiatem Wąbrzeskim nie uległa zmianie w latach 2018-2020.

W 2020 r. natomiast wzrosła nieznacznie liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych a zmalała w placówkach opiekuńczo wychowawczych.

Liczba dzieci z terenu Powiatu Wąbrzeskiego umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Rodzinna piecza zastępcza	13	15	5
Instytucjonalna piecza zastępcza	1	2	6

Liczba dzieci z terenu Powiatu Wąbrzeskiego umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Z analizy wynika, że w latach 2018-2020 liczba dzieci z terenu Powiatu Wąbrzeskiego umieszczanych w pieczy zastępczej prezentuje się na niskim poziomie. W ostatnich latach można zauważyć tendencję rosnącą, dotyczącą umieszczania w instytucjonalnej pieczy zastępczej natomiast malejącą w rodzinnej.

- 1) 2018 - umieszczono 1 wychowanka z terenu Powiatu Wąbrzeskiego w pieczy instytucjonalnej, natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej 13 dzieci;
- 2) 2019 - umieszczono 2 wychowanków z terenu Powiatu Wąbrzeskiego w pieczy instytucjonalnej, natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej 15 dzieci;
- 3) 2020 - umieszczono 6 wychowanków z terenu Powiatu Wąbrzeskiego w pieczy instytucjonalnej, natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej 5 dzieci.

Liczba dzieci w pieczy zastępczej poza powiatem

Jak wynika z powyższych danych, poza Powiatem Wąbrzeskim w roku 2018, umieszczonych było 22 małoletnich, w roku 2019 - 20 małoletnich, w roku 2020 - 24 małoletnich, wskazuje to na wzrastającą liczbę umieszczanych w pieczy zastępczej dzieci, poza Powiatem Wąbrzeskim.

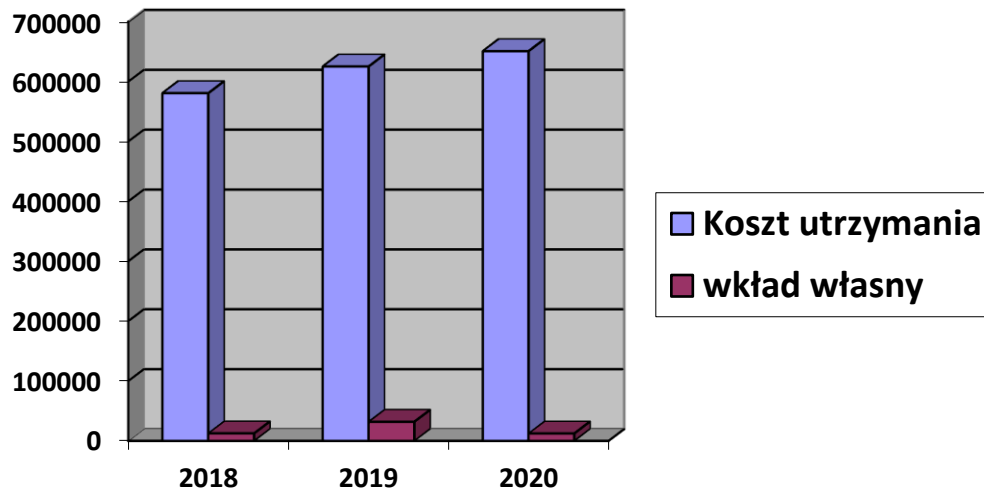
Koszt utrzymania dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Rodzinom zastępczym na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania oraz w przypadku dziecka z niepełnosprawnością dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Rodziny zastępcze mają również prawo do świadczeń fakultatywnych, w tym m.in. dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków z potrzebami przyjmowanego dziecka, kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki. Rodziny niezawodowe i zawodowe mogą również otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego. Zawodowa rodzina może również otrzymać raz do roku świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Wydatki poniesione na miesięczne utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Koszt utrzymania (wydatek powiatu)	580.813,44	625.363,06	650.971,89
Wkład własny do projektu:	12.563,00	31.926,00	12.372,00

Wydatki poniesione na miesięczne utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2020

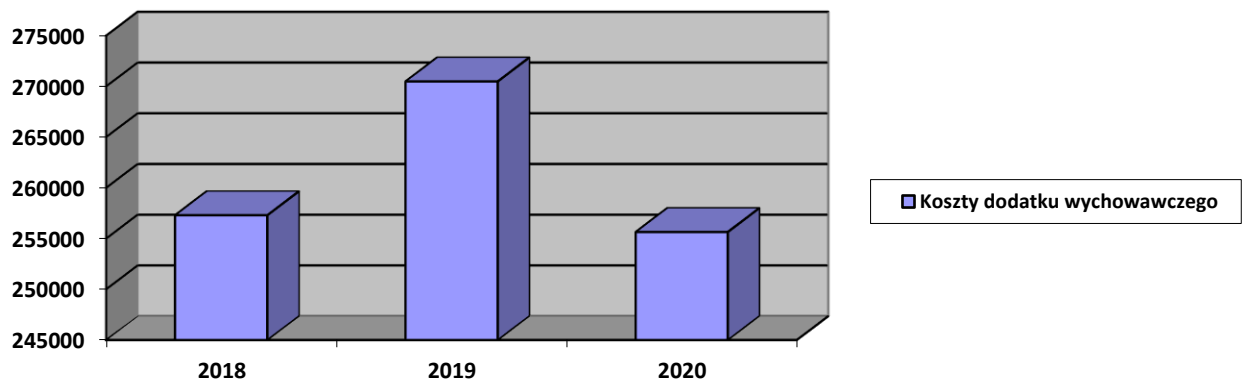

Widoczna jest tendencja wzrostowa w zakresie wydatków poniesionych na miesięczne utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego następujących po sobie kolejnych latach 2018, 2019, 2020. We wskazanych latach realizowano projekt „Rodzina w Centrum”, gdzie swój wkład własny miał Powiat Wąbrzeski co zostało przedstawione w powyższej tabeli.

Koszty poniesione z tytułu realizacji zadania wynikającego z ustawy z dnia 11 lutego 2011 o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (dodatek wychowawczy 500+)

	2018	2019	2020
Koszty dodatku wychowawczego (dotacja celowa)	257.299,00	270.489,00	255.644,58

Koszty poniesione z tytułu realizacji zadania wynikającego z ustawy z dnia 11 lutego 2011 o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (dodatek wychowawczy 500+)

Rodzinom zastępczym na każde umieszczone małoletnie dziecko przysługuje dodatek wychowawczy wynikający z ustawy z dnia 11 lutego 2011 o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (dodatek wychowawczy 500+). Koszty poniesione z tytułu realizacji zadania wahają się w kolejnych latach. Różnice powstały m.in. z uwagi na rotację w rodzinach zastępczych wynikające z odpływu dzieci do rodzin zastępczych poza Powiat Wąbrzeski, rozwiązywanie rodzin zastępczych, osiągnięcie pełnoletności przez wychowanków rodzin zastępczych.

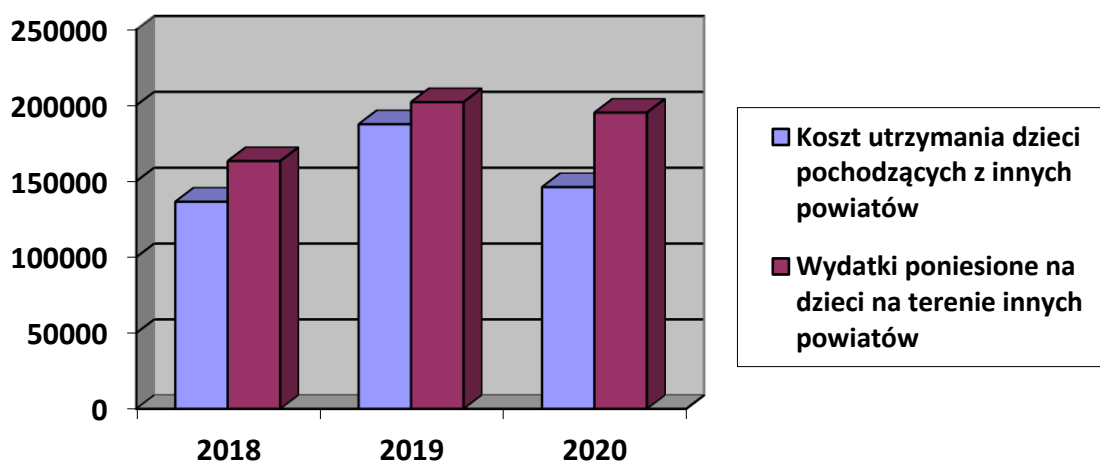
Koszt utrzymania dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego, pochodzące z innych powiatów w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Koszt utrzymania (dochód powiatu)	136.524,34	187.611,41	146.158,99

Wydatki poniesione na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Koszt utrzymania (wydatek powiatu)	163.303,42	202.182,68	195.245,45

Porównawczy koszt utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego, pochodzących z innych powiatów w latach 2018-2020 w stosunku do wydatków poniesionych na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2018-2020

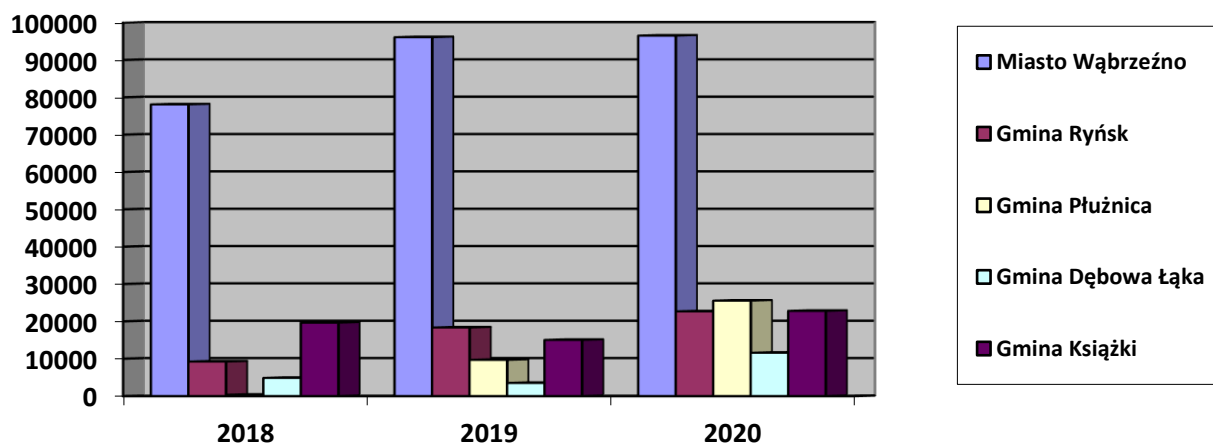
Jak widać na powyższym wykresie koszt utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego, pochodzących z innych powiatów w latach 2018-2020 jest niższy w stosunku do wydatków poniesionych na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2018-2020. Wynika z tego, że dzieci umieszczonych

poza Powiatem Wąbrzeskim zamieszkujących w nim przed umieszczeniem w pieczy zastępczej jest więcej w stosunku do dzieci z innych powiatów umieszczonych w Powiecie Wąbrzeskim.

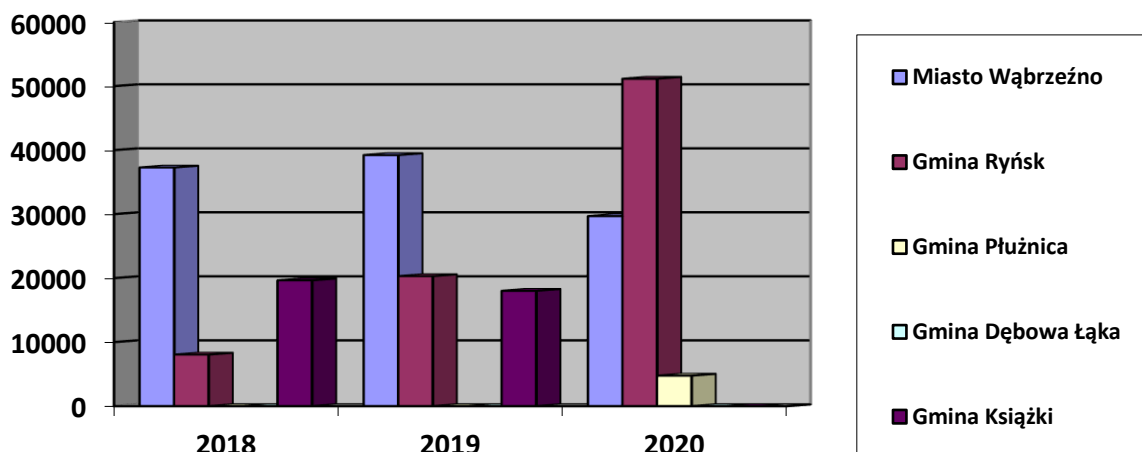
Współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Rodzaj pieczy	2018		2019		2020	
	rodzinną	instytucjonalną	rodzinną	instytucjonalną	rodzinną	instytucjonalną
Gmina Miasto Wąbrzeźno	78.105,54	37.287,75	96.104,03	39.233,97	96.535,64	29.690,56
Gmina Ryńsk	9.232,82	8.050,09	18.346,60	20.311,31	22.679,80	51.159,04
Gmina Płużnica	340,62	0,00	9.686,42	0,00	25.550,38	4.756,71
Gmina Dębowa Łąka	4.858,51	0,00	3.508,82	0,00	11.591,36	0,00
Gmina Książki	19.657,50	0,00	15.032,69	18.018,55	22.810,97	0,00
Razem	112.194,99	45.337,84	142.678,56	77.563,83	179.168,15	85.606,31
	157.532,83		220.242,39		264.774,46	

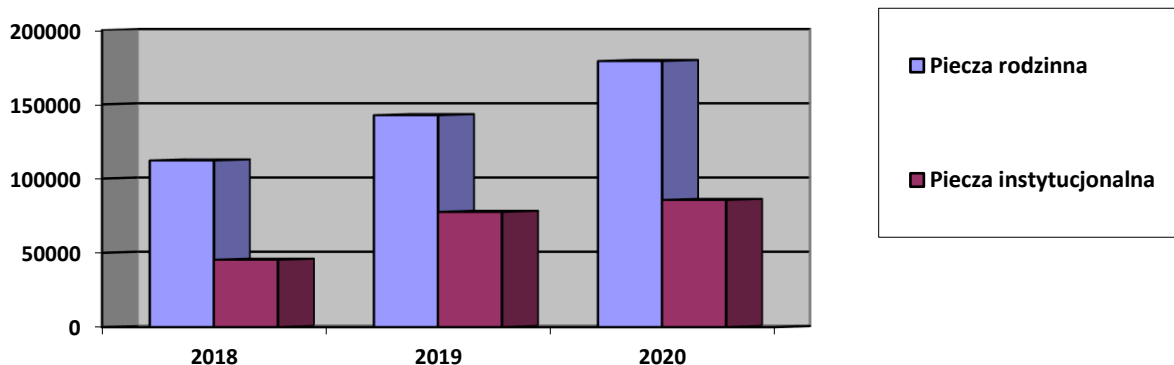
Współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Porównawczy - współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci w rodzinnej a instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy rozpoczęły współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. 10% kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej po umieszczeniu w pierwszym roku po wejściu w życie ustawy, tj. w 2012 r., 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej i 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zauważalny jest wzrost wysokości partycypowania w kosztach utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w kolejnych latach.

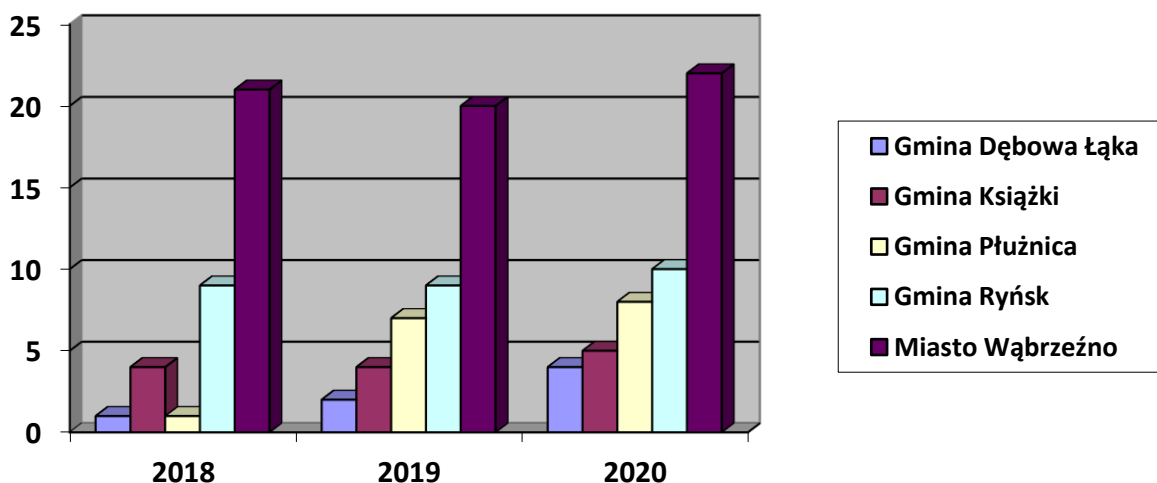
Analiza powyższych danych wskazuje na wyższy wkład gmin w współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych w porównaniu do pokrywania części kosztów ponoszonych przez nie na utrzymanie wychowanków w pieczy instytucjonalnej, jednak widoczna jest tendencja wzrostowa w kwestii ogólnego wzrostu współfinansowania w poszczególnych latach 2018-2020.

Widoczne jest mniejsze ponoszenie kosztów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej z gmin wiejskich w porównaniu do gminy miejskiej. Za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej najwyższe koszty na przełomie ostatnich trzech lat ponosiła gmina miejska jak również współfinansowała w znacznie większym stopniu pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w porównaniu do gmin wiejskich.

Liczba dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej jest współfinansowany przez gminy

	2018	2019	2020
Gmina Dębowa Łąka	1	2	4
Gmina Książki	4	4	5
Gmina Płużnica	1	7	8
Gmina Ryńsk	9	9	10
Miasto Wąbrzeźno	21	20	22
Ogółem	36	42	49

Liczba dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej jest współfinansowany przez gminy

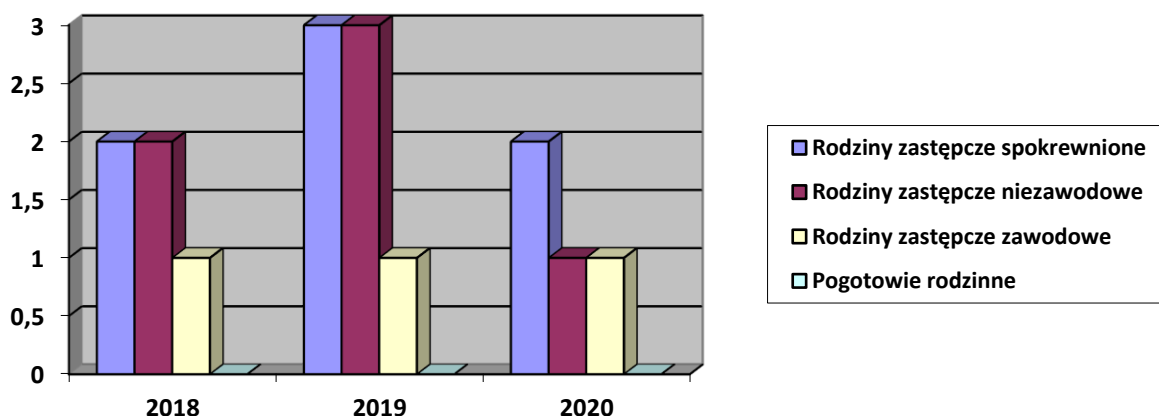

Analiza powyższych danych daje obraz, iż w kolejnych latach wzrastała liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zarówno w gminie miejskiej jak i w gminach wiejskich.

Liczba powstałych nowych rodzin zastępczych w latach 2018-2020

Typ rodziny zastępczej	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione	2	3	2
Rodziny zastępcze niezawodowe	2	3	1
Rodziny zastępcze zawodowe	1	1	0
Pogotowie rodzinne	0	0	0

Liczba nowo powstałych rodzin zastępczych w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020 narastająco

W latach 2018-2020 niewiele różnicowała się liczb nowo powstałych rodzin zastępczych, co przedstawiono w poniższej tabeli. W 2018 r. powstały 2 rodziny spokrewnione i 2 niezawodowe oraz 1 zawodowa; w 2019 r. wzrosła liczba rodzin spokrewnionych o 1 i liczba rodzin niezawodowych również o 1 natomiast w 2020 r. liczba nowych rodzin zmalała tj. powstały 2 nowe rodziny spokrewnione i tylko 1 niezawodowa. Jak wynika z powyższych danych, liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego nie wzrasta. Liczba rodzin zastępczych niezawodowych, spokrewnionych w latach 2018–2020 utrzymuje się na tym samym poziomie, a liczba rodzin zastępczych zawodowych wzrosła, co skutkuje coraz większą profesjonalizacją pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego.

Rodziny zastępcze zawodowe otrzymują wynagrodzenie na podstawie podpisanej umowy. Na dzień 31.12.2020 r., wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych, wynosiło: 2 385 zł brutto, 2 494,07 zł brutto oraz dla rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego 3 470,02 zł. W przypadkach, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego przebywało przez okres powyżej 10 dni kalendarzowych w miesiącu co najmniej 3 dzieci, rodzina otrzymywała dodatek w wysokości 20% wynagrodzenia. Należy jednak wskazać, że w wynagrodzeniu partycypują również powiaty i gminy z terenu których pochodzi dziecko.

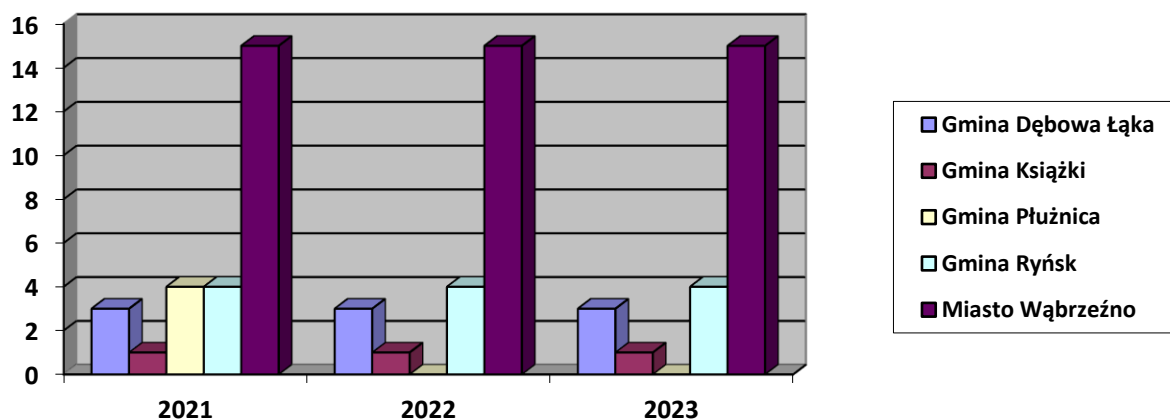
Pomimo trwającej kampanii promującej ideę rodzicielstwa zastępczego, nie przybywa kandydatów do pełnienia w/w funkcji. Zdecydowaną większość rodzin w Powiecie Wąbrzeskim stanowią rodziny spokrewnione. Dzieci umieszczone są głównie w rodzinach spokrewnionych, które najczęściej tworzą dziadkowie dziecka lub rodzeństwo. Celem reformy w systemie pieczy zastępczej jest spowodowanie wzrostu zawodowego rodzicielstwa zastępczego, przy jednoczesnym przekształcaniu placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których znajduje się duża liczba dzieci na placówki małe w których przebywa do 14 wychowanków.

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2020, udało się zrealizować założenie programu gdzie zgodnie z planem pozyskano co roku 1 rodzinę zastępczą zawodową i podpisano 2 nowe umowy.

Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na gminy

	2021	2022	2023
Gmina Dębowa Łąka	3	3	3
Gmina Książki	1	1	1
Gmina Płużnica	4	0	0
Gmina Ryńsk	4	4	4
Miasto Wąbrzeźno	15	15	15
Ogółem	27	23	23

Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na gminy

Na podstawie posiadanych informacji można zaobserwować, że na terenach gmin wiejskich w porównaniu do terenu miejskiego wystąpić może mniejsze zagrożenie umieszczeniem małoletnich w pieczy zastępczej. W kolejno następujących po sobie latach to zagrożenie może spaść w gminach wiejskich, natomiast w gminie miejskiej może pozostać na tym samym poziomie.

Z uzyskanych informacji ustalono, że w gminach na terenie powiatu po wejściu w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej udziela się wsparcia rodzinom przeżywającym różnego rodzaju trudności warunkujące na prawidłowe wykonywanie władzy rodzicielskiej w postaci asystentury rodziny.

W roku 2017 Powiat Wąbrzeski złożył wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 EFRR. Wniosek został złożony w ramach Działania 6.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, Poddziałanie 6.1.2 Inwestycję w infrastrukturę społeczną, Schemat: Placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodzinne domy dziecka Regionalnego Programu Operacyjnego

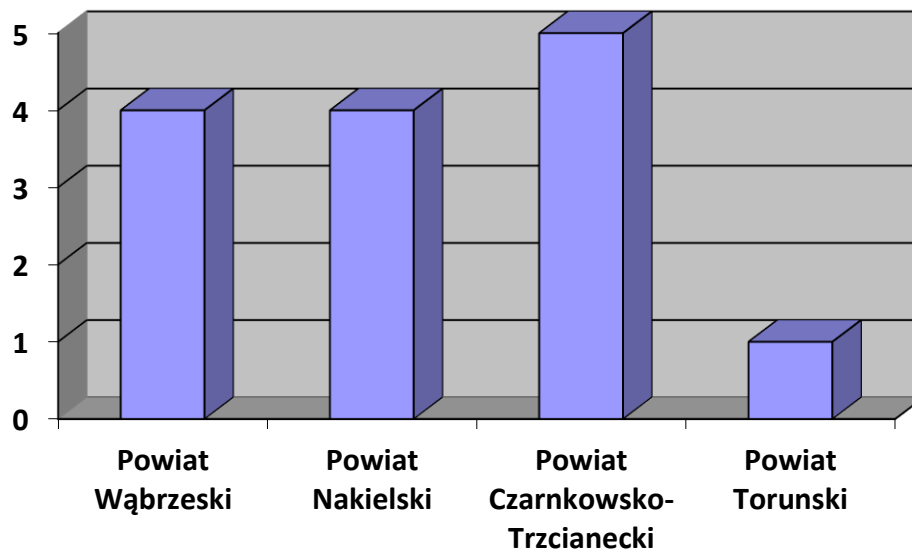
Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 pod nazwą „Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej dla 14 dzieci”. Całkowita wartość projektu wyniosła 715.109,38 zł., dofinansowanie UE (EFRR) 536.332,03 zł. W grudniu 2019 r. zakończono projekt „Utworzenie placówki opiekuńczo wychowawczej dla 14 dzieci”, którego przedmiotem była adaptacja, przebudowa i rozbudowa oraz wyposażenie budynku po byłym Domu Pomocy Społecznej w miejscowości Książki na budynek placówki opiekuńczo-wychowawczej dla 14 dzieci. Wojewoda Kujawsko-Pomorskiego decyzją nr WPS.IX.9423.1.7.2019.ACZ z dnia 30 grudnia 2019 r. wydał z dniem 1 stycznia 2020 r. zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci pn. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, ul. Północna 36, 87-222 Książki na czas nieokreślony. Działalność placówka rozpoczęła 1 stycznia 2020 r. Na dzień 31.12.2020 r. zatrudnionych w placówce opiekuńczo-wychowawczej było 16 pracowników, w tym 2 pracowników administracyjnych, natomiast na dzień 30.06.2021 r. zatrudnionych było 13 pracowników w tym 2 pracowników administracyjnych. Miesięczny koszt utrzymania wychowanka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Książkach w 2020 r. wynosił 4.772,07 zł, natomiast w roku 2021 wynosi 6.403,29 zł. Powiat Wąbrzeski na podstawie zawartych porozumień w związku z umieszczeniem wychowanków otrzymał dochody w roku 2020 na łączną kwotę 470.486,84 zł w roku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dziecko powinno być kierowane do placówki opiekuńczo-wychowawczej dopiero po wyczerpaniu innych możliwości pomocy rodzinie naturalnej lub zapewnienia mu rodzinnych form pieczy zastępczej.

Informacja o dzieciach przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Książkach na dzień 31.12.2020 r.

Nazwa Powiatu	Liczba dzieci przebywających w roku 2020 w placówce opiekuńczo-wychowawczej
Powiat Wąbrzeski	4
Powiat Nakielski	4
Powiat Czarnkowsko-Trzcianiecki	5
Powiat Toruński	1
Ogółem	14

Informacja o dzieciach przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Książkach na dzień 31.12.2020 r.

Do zadań własnych powiatu należy prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych, które zapewniają opiekę w myśl obowiązujących przepisów dzieciom powyżej 10 roku życia. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego. Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspakaja jego niezbędne potrzeby w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

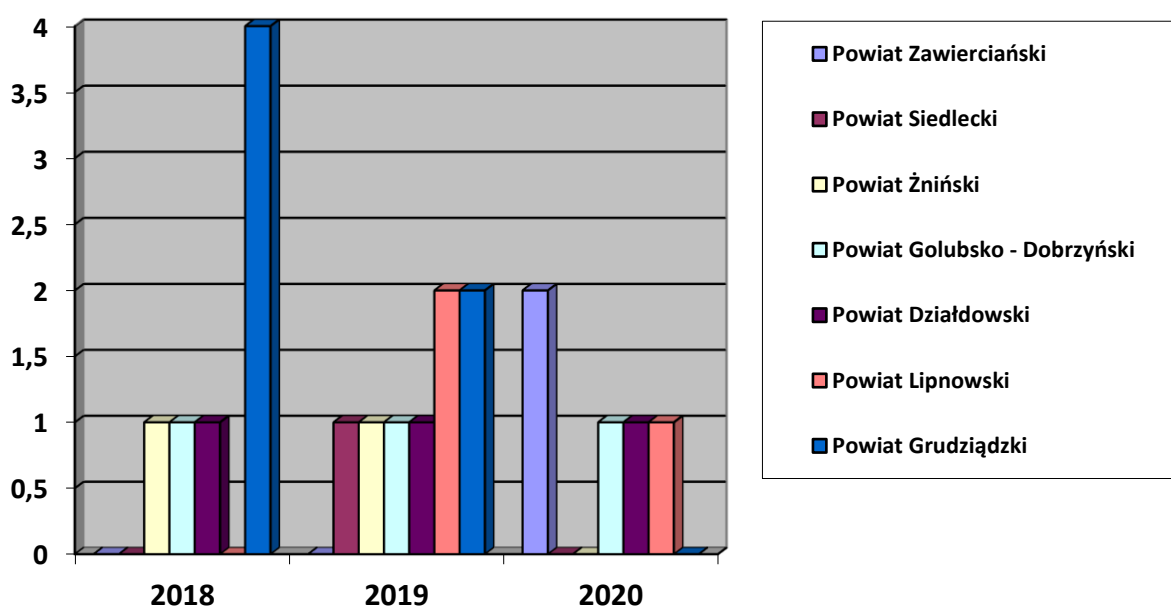
W Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Książkach na dzień 31.12.2020 r. przebywało 14 dzieci, w tym najwięcej z powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego tj. 5 dzieci, z Powiatu Nakielskiego i Wąbrzeskiego po 4 dzieci i z Powiatu Toruńskiego 1 dziecko.

Informacja o dzieciach pochodzących z terenu Powiatu Wąbrzeskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów na dzień 31.12.2020 r.

Nazwa Powiatu	2018	2019	2020
Powiat Zawierciański	0	0	2
Powiat Siedlecki	0	1	0
Powiat Żniński	1	1	0
Powiat Włocławski	1	0	0

Powiat Golubsko - Dobrzyński	1	1	1
Powiat Działdowski	1	1	1
Powiat Lipnowski	0	2	1
Powiat Grudziądzki	4	2	0
Ogółem	8	8	5

Informacja o dzieciach pochodzących z terenu Powiatu Wąbrzeskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów na dzień 31.12.2020 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie kieruje dzieci całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodzicielskiej, zgodnie z postanowieniem sądu do placówek opiekuńczo-wychowawczych wszystkich typów.

Skierowanie dziecka pozbawionego częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej do placówki opiekuńczo-wychowawczej na pobyt całodobowy może nastąpić po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie biologicznej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Pobyt dziecka w placówce winien mieć charakter przejściowy. Dziecko może przebywać w placówce opiekuńczo-wychowawczej do uzyskania pełnoletności, a po jej uzyskaniu, na zasadach dotychczasowych, do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęło naukę przed osiągnięciem pełnoletności. Zgodnie z art. 95 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej są umieszczane dzieci powyżej 10 r.ż. wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczanie dzieci poniżej 10 roku życia w tych placówkach jest możliwe tylko w wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan jego zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa. W tych placówkach można umieścić w tym samym

czasie łącznie nie więcej niż 14 dzieci, w placówce typu rodzinnego nie więcej niż 8 dzieci (w przypadku rodzeństwa 10 dzieci).

Jak wynika z powyższych danych liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, które przed umieszczeniem w pieczy zastępczej zamieszkiwały na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2019 jest równa i wynosi po 8 dzieci, natomiast w roku 2020 zmalała i wynosi 5 dzieci.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku umieszczenia w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu przysądza się pomoc na:

- 1) kontynuowanie nauki;
- 2) usamodzielnienie;
- 3) zagospodarowanie;

oraz udziela się pomocy w uzyskaniu:

- 1) odpowiednich warunków mieszkaniowych;
- 2) zatrudnienia.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie przyznawana jest osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lata, w przypadku osób usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną oraz 1 roku, w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania ww. pomocy jest złożenie wniosku przez osobę usamodzielnianą oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia. Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownikiem socjalnym co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności i zatwierdzony przez kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Wysokość świadczeń dla osób usamodzielnianych uzależniona jest od okresu przebywania wychowanka w pieczy zastępczej oraz od jej formy, ustalana jest zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej.

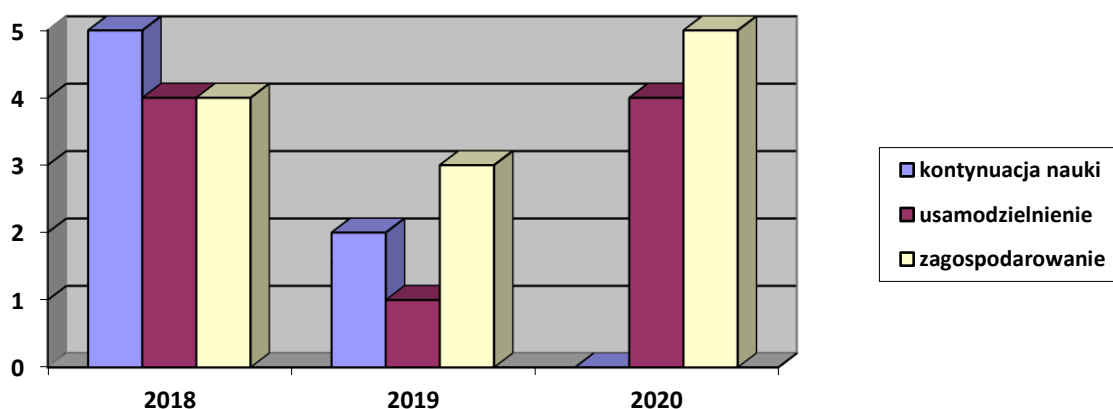
- 1) *pomoc na kontynuowanie nauki* - przysądza się ją osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego, pomoc przysądza się na czas trwania nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia, pomoc przysądza się odpowiednio na czas trwania roku szkolnego lub akademickiego, kursu albo przygotowania zawodowego;
- 2) *pomoc na usamodzielnienie* - pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia;
- 3) *pomoc na zagospodarowanie* - pomoc ta jest wypłacona jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia.

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020

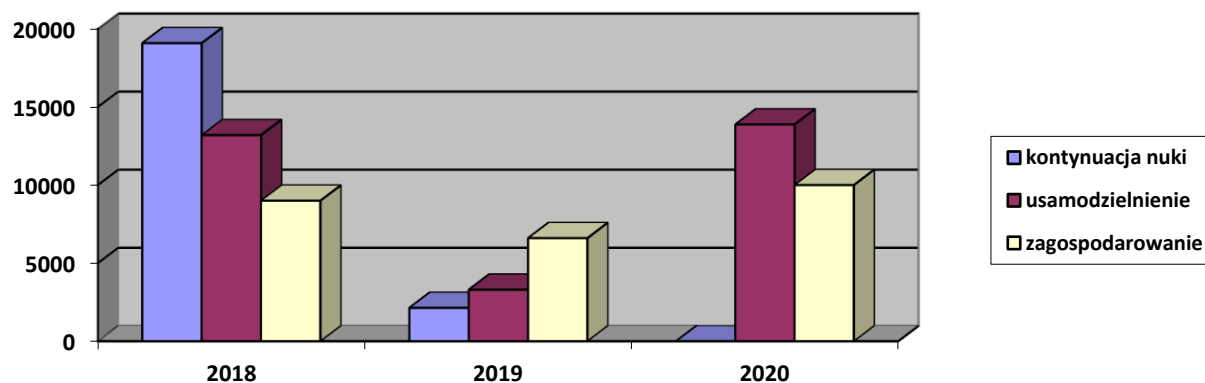
	2018		2019		2020	
	Osoby	Kwota	Osoby	Kwoty	Osoby	Kwoty
Kontynuacja nauki	5	19.087,16	2	2.139,07	0	0,00
Usamodzielnienie	4	13.200,00	1	3.300,00	4	13.880,00
Zagospodarowanie	4	9.000,00	3	6.600,00	5	10.000,00
Ogółem	13	41.287,16	6	12.039,07	9	23.880,00

Powyższa tabela pokazuje, że ogólne koszty poniesione przez Powiat Wąbrzeski z tytułu usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych w roku 2018 były najwyższe w stosunku do kolejnych dwóch lat. W 2019 r. usamodzielniało się mniej wychowanków w stosunku do roku wcześniejszego natomiast w 2020 r. usamodzielniało się więcej wychowanków w stosunku do roku 2019.

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych (liczba osób) w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych (poniesione wydatki) w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020

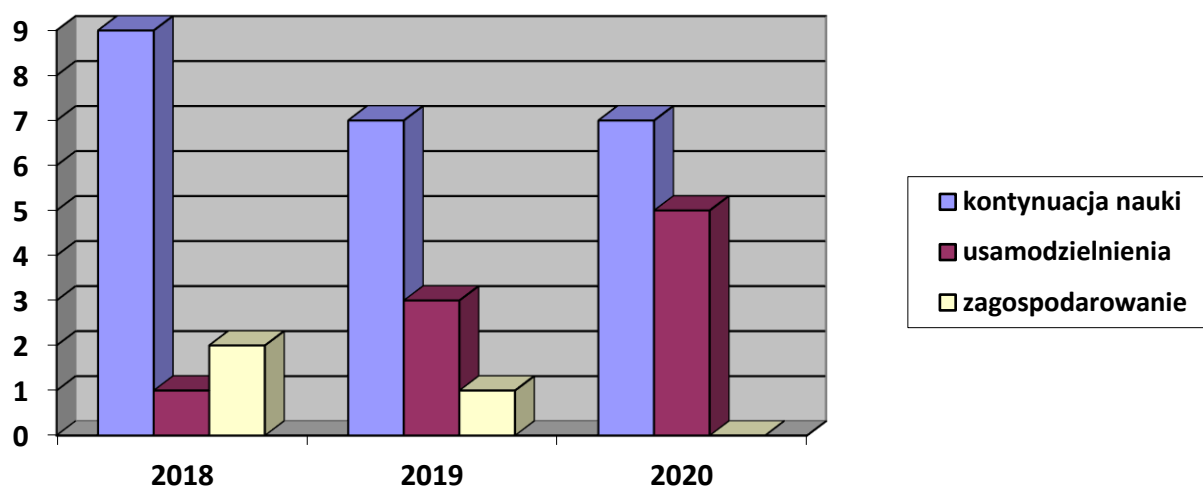

Analiza powyższych danych daje obraz zmniejszającej się w okresie 2018-2020 liczby wychowanków z rodzin zastępczych którzy kontynuowali naukę, natomiast wzrosła liczba usamodzielniających się. Zbliżona ilość wychowanków we wskazanym czasie korzystała z pomocy w formie pomocy finansowej na zagospodarowanie.

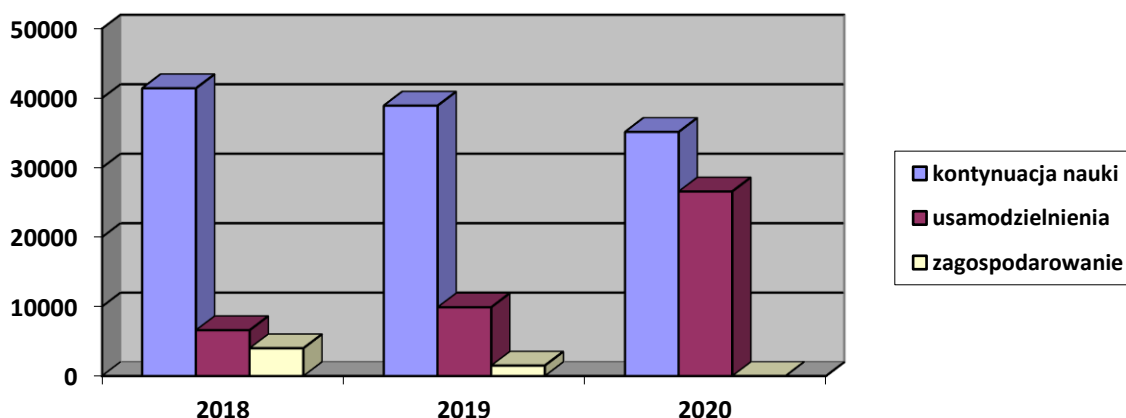
Usamodzielnienia wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020 narastająco

	2018		2019		2020	
	Osoby	Kwota	Osoby	Kwoty	Osoby	Kwoty
Kontynuacja nauki	9	41.421,59	7	38.924,00	7	35.136,80
Usamodzielnienie	1	6.600,00	3	9.900,00	5	26.570,00
Zagospodarowanie	2	4.000,00	1	1.500,00	0	0,00
Ogółem	12	52.021,59	11	50.324,00	12	61.706,80

Usamodzielnienia wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych (liczba osób) w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020

Usamodzielnienia wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych (poniesione wydatki) w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020

Powyższe dane wskazują na większe interesowanie kontynuacją nauki przez wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w porównaniu do wychowanków rodzin zastępczych którzy częściej decydują się na pozostanie w rodzinnej pieczy zastępczej po ukończeniu 18-go r.ż. kontynuują naukę.

Ogólne koszty związane z usamodzielnieniem wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze w latach 2018-2020 wzrosły.

Wielokrotnie wychowankowie pieczy zastępczej, poprzez opiekę instytucjonalną czy wyręczenie opiekunów zastępczych, tracą samodzielność, przejawiają postawę roszczeniową i bierną. Czasem nabierają przekonania, iż jako pokrzywdzeni przez los wymagają specjalnego traktowania. Nawet w przypadku zabezpieczenia potrzeb materialnych, usamodzielnianym towarzyszy poczucie lęku, odrzucenia i osamotnienia. Dlatego też ważnym jest stworzenie całościowego systemu pomocy osobom usamodzielnianym, które wesprze wychowanków w obszarze emocjonalnym i społecznym poprzez stworzenie warunków do aktywizacji społecznej, edukacyjnej, zawodowej i mieszkaniowej.

7. Wspieranie osób z niepełnosprawnościami

Rehabilitacja społeczna

Jednym z istotnych aspektów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością jest rehabilitacja społeczna. Potrzeba aktywizacji oraz pełniejsze uczestnictwo tych osób w życiu społecznym zapobiega w znacznym stopniu wykluczeniu społecznemu.

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym rehabilitacji w Polsce jest ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997 r. wraz z aktami wykonawczymi.

W ustawie przyjęto następującą definicję rehabilitacji osób niepełnosprawnych: rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym, realizowana jest przede wszystkim przez:

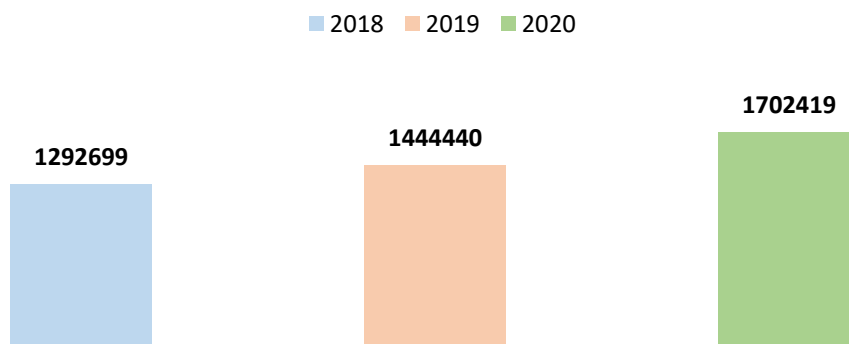
- 1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej;
- 2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych;
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji;
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Podział środków, jakie Powiat Wąbrzeski otrzymuje z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w każdym roku zatwierdza Rada Powiatu Wąbrzeskiego w oparciu o doświadczenie wynikające z realizacji wniosków z poprzednich lat, składanych przez osoby z niepełnosprawnością.

Wysokość środków dla samorządów powiatowych na realizację zadań ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej państwa w planie finansowym PFRON. Wnioski o dofinansowanie poszczególnych zadań należy składać do PCPR. Warunkiem otrzymania i wydatkowania środków

finansowych jest informacja o przyznaniu dofinansowania lub podpisanie umowy ze starostą, która szczegółowo określa wysokość i warunki dofinansowania w zależności od rodzaju pomocy.

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2018-2020 (wg. algorytmu) – rehabilitacja społeczna

Źródło: opracowanie własne.

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym, według ustawy o rehabilitacji wspomaga proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością. Turnus rehabilitacyjny jest formą aktywnej rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku.

Celem turnusu rehabilitacyjnego jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwój zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Turnus rehabilitacyjny nie może być krótszy niż 14 dni. Osobie niepełnosprawnej ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności albo posiadającej orzeczenie równoważne oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia może być przyznane dofinansowanie pobytu opiekuna.

Wyboru miejsca na turnusie rehabilitacyjnym oraz rezerwacji dokonuje osoba z niepełnosprawnością. Wysokość dofinansowania dla osoby z niepełnosprawnością jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności i przeciętnego wynagrodzenia. Powoduje to zmiany w wysokości kwot dofinansowania w ciągu roku.

Realizacja zadania – turnusy rehabilitacyjne w latach 2018 -2020

rok	ilość złożonych wniosków	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie			kwota wypłaconego dofinansowania			
		dorośli	dzieci	opiekunowie	dorośli	dzieci	opiekunowie	RAZEM
2018	260	109	7	22	110.469	7.588	15.788	133.845
2019	227	88	8	24	114.600	11.672	23.063	149.335
2020	218	81	3	11	93.811	4.680	11.440	109.931
RAZEM	705	278	18	57	318.880	23.940	50.291	393.111

Źródło: opracowanie własne.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

O dofinansowanie na sport, kulturę, rekreację i turystykę osób z niepełnosprawnością mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują zapewnienie odpowiednich warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Wnioski o dofinansowanie składane są w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania. Wysokość dofinansowania organizacji działań w ramach sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosi maksymalnie do 60% kosztów realizacji przedsięwzięcia.

W latach 2018 – 2020 zrealizowano wyjazdy turystyczno-rekreacyjne oraz powiatowe konkursy literackie dla osób z niepełnosprawnościami składające się z części literackiej oraz części recytatorsko-teatralnej. Łączna ilość osób, która skorzystała z dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2018 – 2020 wynosiła 288. Finansowanie realizowanego zadania przedstawia tabela poniżej.

Realizacja zadania – sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020

rok	ilość złożonych wniosków	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	kwota wypłaconego dofinansowania
2018	3	141	11.798
2019	2	107	9.669
2020	4	40	1.920
RAZEM	9	288	23.387

Źródło: opracowanie własne

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Sprzęt rehabilitacyjny to urządzenia niezbędne do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych w warunkach domowych mających za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie jak najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Jest to sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu, zalecony przez lekarza, nieobjęty ubezpieczeniem zdrowotnym NFZ, traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne – nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych.

Dofinansowaniem może być objęty zakup sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających rehabilitację osoby z niepełnosprawnością w jej miejscu zamieszkania.

Adresatem dofinansowania jest każda osoba zaliczona do grona osób niepełnosprawnych w myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, bez względu na wiek i stopień niepełnosprawności. Warunkiem uzyskania dofinansowania jest posiadanie stosownego orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego oraz spełnianie kryterium dochodowego.

Z dofinansowania jeden raz w roku mogą również skorzystać osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami przez okres, co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Wnioski przyjmowane są przez cały rok. Dofinansowania wypłacane są w miarę dysponowania przez PCPR środkami finansowymi przekazanymi przez PFRON na ten cel.

Wysokość dofinansowania wynosi do 80% kosztów sprzętu rehabilitacyjnego, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskodawca jest zobowiązany do wkładu udziału własnego w minimalnej wysokości 20% kosztów.

Realizacja zadania – zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny w latach 2018-2020

rok	ilość złożonych wniosków	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie		kwota wypłaconego dofinansowania		
		dorośli	dzieci	dorośli	dzieci	RAZEM
2018	21	7	3	15.100	4.638	19.738
2019	35	17	1	25.730	800	26.530
2020	28	15	1	22.864	240	23.104
RAZEM	84	39	5	63.694	5.678	69.372

Źródło: opracowanie własne

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne w przypadku trwałego inwalidztwa, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego do samodzielnego funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością, które przysługują bezpłatnie lub częściowo odpłatnie (w zależności od rodzaju przedmiotu) raz na kilka lat, np. protezy kończyn dolnych i górnych, dodatkowe wyposażenie do protez, aparaty słuchowe, obuwie ortopedyczne, kule i laski inwalidzkie, balkoniki, podpórki do chodzenia, wózki inwalidzkie.

Środki pomocnicze to te środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź też umożliwiają, funkcjonowanie w środowisku społecznym np. pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, wkładki uszne, cewniki, pieluchomajtki.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze stanowią katalog sprzętów, który jest załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. W rozporządzeniu znaleźć można limity finansowania każdego przedmiotu w ramach ubezpieczenia pokrywane przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) oraz wysokość udziału własnego Wnioskodawcy w kosztach zakupu, dlatego procentowe wskaźniki dofinansowań ze środków PFRON odnoszą się do tych limitów. O dofinansowanie można się starać, gdy cena przedmiotu dofinansowania jest wyższa od limitu dofinansowania NFZ.

Adresatami dofinansowania są osoby z orzeczonym znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności (lub posiadające orzeczenie równoważne) oraz dzieci i młodzież z orzeczoną niepełnosprawnością spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 2 pkt. 4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz uzyskają dofinansowanie w ramach ubezpieczenia zdrowotnego do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze.

Dofinansowanie jest przyznawane do momentu wyczerpania środków PFRON przeznaczonych na realizację zadania w danym roku kalendarzowym.

Tabela poniżej ukazuje realizację zadania w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020. Corocznie kwota wydatkowanych środków znacznie się zwiększa tym samym środki przeznaczone za realizację zadania są niewystarczające i nie zabezpieczają występujących potrzeb.

Realizacja zadania – zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2018-2020

rok	ilość złożonych wniosków	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie		kwota wypłaconego dofinansowania		
		dorośli	dzieci	dorośli	dzieci	RAZEM
2018	457	392	33	227.256	51.638	278.894
2019	502	406	40	281.474	18.783	300.257
2020	470	388	37	286.208	37.875	324.083
RAZEM	1429	1186	110	794.938	108.296	903.234

Źródło: opracowanie własne

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom z niepełnosprawnością.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania przedmiotów lub urządzeń w zakresie odpowiednim do rodzaju niepełnosprawności. Likwidacja tych barier powinna powodować sprawniejsze funkcjonowanie osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie z niepełnosprawnościami swobodne porozumiewanie się z otoczeniem i/lub przekazywanie informacji.

O dofinansowanie likwidacji barier mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Likwidacja powyższych barier ma na celu umożliwić lub w znacznym stopniu ułatwić osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Maksymalna wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

O dofinansowanie likwidacji barier mogą ubiegać się:

- a) w przypadku barier architektonicznych, osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują;
- b) w przypadku barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Realizacja zadania - likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2018-2020

rok	bariery architektoniczne			bariery w komunikowaniu się i techniczne		
	ilość złożonych wniosków	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	kwota wypłaconego dofinansowania	liczba złożonych wniosków	liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	kwota wypłaconego dofinansowania
2018	11	3	15.153	26	2	3.469
2019	10	7	42.515	38	9	11.334
2020	11	5	35.000	50	33	79.671
RAZEM	32	15	92.668	114	44	94.474

Źródło: opracowanie własne.

Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na zlecenie samorządu powiatu zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej mogą być realizowane ze środków PFRON przez fundacje i organizacje pozarządowe. Rodzaje zadań, które mogą być zlecane organizacjom pozarządowym zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz.U. nr 29, poz. 172). Zlecaniem ww. zadań zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach tego zadania w latach 2018-2020 ogłaszane były przez Zarząd Powiatu konkurs ofert na organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku

i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji. Zawarto 3 umowy na realizację zadań ramach umowy zorganizowano 2 szkolenia i 1 spotkanie integracyjne, w których uczestniczyły 153 osoby, na kwotę 5.000,00 zł.

Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa jest częścią ogólnego procesu rehabilitacji, polega na udzielaniu osobie z niepełnosprawnością usług takich jak: poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe oraz zatrudnienie, aby umożliwić jej uzyskanie, utrzymanie i awans w odpowiedniej pracy, tym samym przyczynić się do integracji w życiu społecznym.

Należy zwrócić uwagę, że praca zawodowa nie tylko daje wynagrodzenie materialne, które zaspakaja potrzeby bytowe, ale ma wpływ na kształtowanie się psychiki, rozwój osobowości i bieg życia osób z niepełnosprawnością.

Rehabilitacja zawodowa przebiega w kilku etapach. Rozpoczyna się od oceny zdolności do pracy osoby z niepełnosprawnością (poradnictwo zawodowe), następny etap stanowi przygotowanie do pracy poprzez szkolenie zawodowe i kształcenie zawodowe, które realizowane jest w specjalnych szkołach zawodowych, zakładach aktywności zawodowej lub w specjalnych zakładach pracy.

Celem rehabilitacji zawodowej jest ułatwienie osobie z niepełnosprawnością uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

Do realizacji celów niezbędne jest:

- 1) dobre przygotowanie do pracy;
- 2) właściwy dobór rodzaju i warunków pracy uwzględniając ich psychofizyczne możliwości i kwalifikacje zawodowe, a także zainteresowanie, preferencje oraz aspiracje zawodowe;
- 3) prawidłowe przygotowanie społecznego środowiska pracy do współdziałania z niepełnosprawnymi intelektualnie pracownikami;
- 4) pomoc właściwych służb w początkowym okresie zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Wąbrzeźnie realizuje zadania mające na celu wprowadzić osobę z niepełnosprawnością na rynek pracy, w formie zatrudnienia odpowiedniego do posiadanej niepełnosprawności, kwalifikacji oraz predyspozycji.

Do zadań samorządu powiatowego z zakresu rehabilitacji zawodowej zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 3) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
- 4) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- 5) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;

- 6) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- 7) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie

W roku 2020 poradnictwem zawodowym oraz pośrednictwem pracy zostało objętych 110 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, w tym 40 kobiet. W roku 2019 z tej formy pomocy skorzystało 130 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, w tym 59 kobiet, a w roku 2018 - 191 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, w tym 88 kobiet.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy inicjuje i organizuje szkolenie dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, a zarejestrowanych w PUP, w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej, a w szczególności w razie braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia, utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy może skierować niepełnosprawnych bezrobotnych na staż, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne czy roboty publiczne.

Szkolenia

W latach 2018-2020 nie przeszkolono osób bezrobotnych niepełnosprawnych.

Staż

rok 2020 - 1 osoba bezrobotna niepełnosprawna (kobieta),
rok 2019 - 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne (4 kobiety),
rok 2018 - 9 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (6 kobiet).

Prace interwencyjne

rok 2020 - 8 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (2 kobiety),
rok 2019 - 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (4 kobiety),
rok 2018 - 10 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (3 kobiety).

Prace społecznie użyteczne

rok 2020 - 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (2 kobiety),
rok 2019 - 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne (0 kobiet),
rok 2018 - 6 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (3 kobiety).

Roboty publiczne

rok 2018 – 0,

rok 2019 - 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne (0 kobiet),
rok 2020 – 0.

Refundacja wynagrodzeń +50

rok 2020 - 0,
rok 2019 - 2 osoby bezrobotne niepełnosprawne (0 kobiet),
rok 2018 - 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (3 kobiety).

Przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej

Osoba bezrobotna niepełnosprawna może otrzymać jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, nie więcej jednak niż do wysokości sześciokrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej niepełnosprawnej.

Pracodawca, który przez okres co najmniej 24 miesięcy zatrudni osobę bezrobotną w tym również osobę posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności, zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy może otrzymać zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości sześciokrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Dotacje

2018 rok: - 3 osoby (3 kobiety) – przyznana kwota 76.093,00 zł.,
2019 rok - 1 osoba – przyznana kwota 25.000,00 zł.,
2020 rok - 1 osoba (kobieta) – przyznana kwota 29.000,00 zł.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

2018 rok - 4 osoby (1 kobieta) – przyznana refundacja w kwocie 100.345,00 zł., (2 osoby na zwolnione miejsce pracy),
2019 rok - 3 osoby (2 kobiety) na zwolnione miejsce pracy,
2020 rok - 1 osoba – przyznana refundacja w kwocie 29.000,00 zł. (1 osoba (kobieta) na zwolnione miejsce pracy).

W latach 2018-2020 nie było zainteresowania wśród pracodawców utworzeniem stanowiska pracy dla osób zarejestrowanych/niepełnosprawnych ze środków PFRON. Stanowisko to należy utrzymać przez okres 36 miesięcy.

Forma	2020		2019		2018	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety

Pośrednictwo	110	40	130	59	191	88
Staż	1	1	4	4	9	6
Szkolenie	0	0	0	0	0	0
Prace Interwencyjne	8	2	5	4	10	3
PSU	5	2	3	0	6	3
Roboty Publiczne	0	0	3	0	0	0
Refundacja Wynagrodzeń +50	0	0	2	0	5	3
Dotacje	1	1	1	0	3	3
Refundacje	2	1	3	2	6	1

Źródło: opracowanie własne

Programy celowe PFRON

Program wyrównywania różnic między regionami

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Program finansowany jest ze środków PFRON. W programie można było uzyskać dofinansowanie na realizację projektów w różnych obszarach programu, w tym na:

- a) zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych,
- b) likwidację barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
- c) tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
- d) likwidację barier transportowych,
- e) dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
- f) tworzenie warsztatów terapii oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej,
- g) skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W latach 2018-2020 Powiat Wąbrzeski pozyskał środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu na realizację kilku projektów, które przyczyniły się do likwidacji barier architektonicznych, transportowych czy remont i modernizację Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Dane dotyczące realizacji „Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III” w latach 2018-2020

Lp.	Nazwa instytucji/ nazwa projektu	Data zawarcia umowy z PFRON	Całkowity koszt	Dofinansowanie ze środków PFRON
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Bliźnie - „Zakup samochodu 9-cio osobowego, specjalnie przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich, który będzie służył transportowi uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Bliźnie”	25.07.2018 r.	124.500,00	80.000,00
2.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie - „ Zakup i montaż windy-podnośnika pionowego dla Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie dla potrzeb osób niepełnosprawnych	24.07.2019 r.	57.441,00	26.499,47
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu - „Przebudowa i rozbudowa wejścia w budynku placówki edukacyjnej oraz budowa podnośnika na potrzeby osób niepełnosprawnych”	02.07.2020 r.	423.234,06	150.000,00
4.	Zakład Aktywności Zawodowej w Wąbrzeźnie - „Likwidacja barier transportowych - zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych”	21.07.2020 r.	103.899,99	72.729,99
5.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie - „Prace remontowe i modernizacyjne w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie”	21.07.2020 r.	200.149,50	160.000,00
RAZEM	x	x	909.224,55	489.229,46

Źródło: opracowanie własne - sprawozdania z realizacji pilotażowego „Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III”

Program „Aktywny samorząd”

Od 2012 r. w Powiecie Wąbrzeskim realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pilotażowy program „Aktywny samorząd”, którego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program przewiduje następujące formy i zakres udzielanej pomocy:

- 1) Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym likwidacja bariery transportowej, likwidacja bariery w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie

informacyjnym, likwidacja barier w poruszaniu się i pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;

2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym:

a) opłata za naukę (czesne),

b) dodatek na pokrycie kosztów kształcenia.

W celu zwiększenia dostępności pomocy oferowanej w ramach programu w 2019 r. wdrożono System Obsługi Wsparcia (SOW). Umożliwia on wnioskodawcom złożenie wniosku w formie elektronicznej i załatwienie sprawy drogą elektroniczną na każdym jej etapie. Dostęp do systemu jest nieodpłatny.

Dane dotyczące realizacji programu „Aktywny Samorząd” w latach 2018-2020

rok	liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Środki wypłacone Wnioskodawcom
2018	26	26	80.000,25
2019	45	44	161.723,33
2020	40	33	125.023,63
RAZEM	111	103	366.747,21

Źródło: opracowanie własne - sprawozdania z realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł III

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, Zarząd PFRON uchwałą nr 4/2020 Rady Nadzorczej z dnia 18 marca 2020 roku zatwierdził program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III.

Celem programu było zapewnienie pomocy osobom z niepełnosprawnością poszkodowanym na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach tego programu wprowadzona została możliwość uzyskania pomocy finansowej w związku z wystąpieniem w Polsce zagrożenie epidemicznego oraz stanu epidemii COVID-19. Pomoc ta udzielana była w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych.

Dnia 4 maja 2020 roku została zawarta umowa pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Warszawie, a Powiatem Wąbrzeskim w sprawie realizacji ww. Modułu III programu. Do realizacji programu Samorząd powiatowy wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie.

Pomoc finansowa w ramach Modułu III udzielana była osobom z niepełnosprawnością, które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły, w okresie od dnia 9 marca 2020 roku do dnia 16 listopada 2020 roku, możliwość korzystania (przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych) z opieki świadczonej

w placówce rehabilitacyjnej. Okres na jaki przyznane było świadczenie nie mógł być dłuższy niż 5 miesięcy. Wsparcie polegało na przekazywaniu miesięcznego świadczenia w stałej wysokości 500 zł, przez okres 3 miesięcy, licząc od marca 2020.

Z pomocy finansowej w ramach Modułu III programu w Powiecie Wąbrzeskim skorzystali uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, podopieczni środowiskowych domów samopomocy, uczestnicy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz wychowankowie specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych.

Państwowy Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na tę formę pomocy w Powiecie Wąbrzeskim przeznaczył 413.700 zł.

O wypłatę świadczenia mogły starać się nie tylko osoby z niepełnosprawnościami posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, ale także, w przypadku młodzieży posiadającej aktualne orzeczenie o niepełnosprawności wydane przed 16. rokiem życia - w imieniu tych osób - ich opiekunowie. Dotyczyło to również orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika ZUS lub KRUS. Świadczenie nie przysługiwało jednak osobom, których opiekunowie pobierali zasiłek opiekuńczy, przyznawany w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do której uczęszcza dziecko, oraz w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu zagrożenia COVID-19. Aplikowanie wniosków umożliwiła platforma elektroniczna Systemu Obsługi Wsparcia - system SOW.

Liczba wnioskodawców ogółem, którym udzielono pomocy w Powiecie Wąbrzeskim wynosiła 334. Łącznie na realizację programu wydatkowano 382.500,00 zł.

Szczegółowe informacje o zakresie i sposobie wykorzystania środków finansowych PFRON otrzymanych przez Samorząd powiatowy na realizację Modułu III programu "Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi" przedstawia tabela poniżej.

Realizacja zadania – Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi w Powiecie Wąbrzeskim

L.p	DANE LICZBOWE	
1.	Liczba złożonych wniosków ogółem:	368
2.	Liczba złożonych wniosków spełniających wymogi programu:	334
3.	Liczba Wnioskodawców ogółem, którym udzielono pomocy:	334
4.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono pomocy:	179
L.p	DANE FINANSOWE	
		Wysokość środków
1.	Środki finansowe otrzymane na realizację programu	413.700,00
2.	Środki finansowe wydatkowane na realizację programu	382.500,00
3.	Kwota środków finansowych do zwrotu	31.200,00

Źródło: opracowanie własne - sprawozdania z realizacji Modułu III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”

Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek – Nasz Mały Świat - realizacja zadań publicznych w ramach ogłoszonych otwartych konkursów ofert

Zadania publiczne realizowane przez organizację pożytku publicznego - Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski. Dzieci uczestnicząc w rehabilitacji ruchowej i społecznej nabyły, rozwinęły i podtrzymywały umiejętności niezbędne do codziennego życia oraz

sterowania własnym zachowaniem. Celem prowadzonej rehabilitacji była także integracja rodzin osób niepełnosprawnych, a także orientacja i umiejętność zachowania się dziecka w obcym dla siebie środowisku i otoczeniu. Organizowane były imprezy okolicznościowe.

Realizacja zadania w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Liczba dzieci/uczestników	25	30	30
Kwota dofinansowania	9.000,00	9.000,00	9.000,00

Źródło: opracowanie własne

Orzecznictwo w Powiecie Wąbrzeskim

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych prowadzone jest postępowanie orzecznicze mające na celu ustalenie:

- 1) niepełnosprawności osób w wieku do 16 roku życia;
- 2) stopnia niepełnosprawności w stosunku do osób, które ukończyły 16 rok życia;
- 3) wskazań do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów i wynikających z tego ograniczeń funkcjonalnych stosownie do naruszenia sprawności organizmu.

Powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności wydaje także legitymacje dokumentujące niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz od 1 lipca 2014 r. wydaje karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Od stycznia 2016 r. do grudnia 2020 r. wydano 4.871 orzeczeń, w tym 4.373 osobom po 16 roku życia i 498 osobom przed 16 rokiem życia.

Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie osobom powyżej 16 rż.

Przyczyny niepełnosprawności	2018				2019				2020			
	Stopień niepełnosprawności			Razem	Stopień niepełnosprawności			Razem	Stopień niepełnosprawności			Razem
	lekki	umiarkowany	znaczny		lekki	umiarkowany	znaczny		lekki	umiarkowany	znaczny	
01-U	0	10	5	15	2	10	18	30	0	4	5	9
02-P	12	49	18	79	13	40	23	76	11	45	16	72
03-L	16	9	1	26	13	16	5	34	25	10	0	35

04-O	15	25	2	42	10	31	7	48	11	13	13	37
05-R	90	292	104	486	70	285	104	459	72	240	72	384
06-E	5	4	1	10	5	6	1	12	3	6	1	10
07-S	32	72	9	113	42	57	29	128	22	67	18	107
08-T	3	14	9	26	5	4	5	14	3	6	6	15
09-M	4	11	8	23	2	8	8	18	6	13	7	26
10-N	5	23	17	45	6	12	18	36	2	58	34	94
11-I	12	17	7	36	11	14	5	30	10	14	2	26
12-C	0	0	0	0	0	1	1	2	0	1	0	1
Razem	194	526	181	901	179	484	224	887	165	477	174	816

Źródło: opracowanie własne PZOON

Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie osobom poniżej 16 rż.

Przyczyny niepełnosprawności	2018	2019	2020
01-U	7	4	10
02-P	3	10	7
03-L	4	5	4
04-O	7	6	7
05-R	12	13	9
06-E	2	2	1
07-S	16	12	12
08-T	1	2	2
09-M	1	0	2
10-N	1	0	9
11-I	11	17	14
12-C	12	10	20
Razem	77	81	97

Źródło: opracowanie własne PZOON

Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności

Cel złożenia wniosku	2018	2019	2020

	Osoby przed 16 rż	Osoby po 16 rż	Osoby przed 16 rż	Osoby po 16 rż	Osoby przed 16 rż	Osoby po 16 rż
Odpowiednie zatrudnienie uwzględniające psychofizyczne możliwości	ND*	348	ND*	325	ND*	293
Szkolenie, w tym specjalistyczne	ND*	0	ND*	0	ND*	0
Uczestnictwo w wtz	ND*	6	ND*	3	ND*	7
Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ułatwiające funkcjonowanie	ND*	62	ND*	72	ND*	41
Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	ND*	102	ND*	247	ND*	247
Ubiegania się o świadczenia pieniężne z pomocy społecznej: zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku stałego, innych świadczeń	80	150	91	45	97	17
Korzystanie z karty parkingowej	ND*	262	ND*	257	ND*	258
Uzyskania dodatkowej powierzchni mieszkalnej, zamieszkiwania w oddzielnym pokoju	ND*	Brak informacji w zestawieniach statystycznych – mogą zawierać się w rubryce „inne”	ND*	Brak informacji w zestawieniach statystycznych – mogą zawierać się w rubryce „inne”	ND*	Brak informacji w zestawieniach statystycznych – mogą zawierać się w rubryce „inne”

Inne (jakie)	6	20	4	11	5	7
Razem	86	950	95	960	102	870

ND* nie dotyczy

Źródło: opracowanie własne PZOON

8. Bezrobocie i rynek pracy

Stopa bezrobocia w Powiecie Wąbrzeskim liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła w grudniu 2020 r. 13,2%, co plasowało powiat na 16 miejscu w Województwie Kujawsko-Pomorskim – 8,9%, w kraju – 6,2%; w grudniu 2019 r. 11,4%, co plasowało powiat na 17 miejscu w Województwie Kujawsko-Pomorskim – 7,8%, w kraju – 5,2%; w grudniu 2018 r. 12,0%, co plasowało powiat na 15 miejscu w Województwie Kujawsko-Pomorskim – 8,8%, w kraju – 5,8%.

Procentowa stopa bezrobocia w województwie Kujawsko-Pomorskim w roku 2020

STOPA BEZROBOCIA (w %) W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2020 ROKU													
POWIAT	MIESIĄC												
	GRUDZIEŃ 2019	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ
POLSKA	5,2	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,2
WOJEWÓDZTWO RAZEM	7,9	8,3	8,2	7,9	8,3	8,7	8,8	8,7	8,7	8,7	8,6	8,7	8,9
BYDGOSZCZ GRODZKI	2,9	3,0	2,9	2,8	2,9	3,2	3,3	3,4	3,5	3,5	3,5	3,4	3,5
BYDGOSZCZ ZIEMSKI	4,1	4,4	4,2	4,0	4,2	4,5	4,8	4,8	5,0	5,0	5,0	4,9	5,1
GRUDZIĄDZ GRODZKI	8,4	8,9	9,1	9,1	9,6	10,3	10,5	10,6	10,7	10,9	11,1	11,2	11,3
GRUDZIĄDZ ZIEMSKI	10,6	11,2	11,4	11,1	11,8	12,3	12,4	12,8	12,7	12,5	12,2	12,4	12,7
TORUŃ GRODZKI	4,1	4,3	4,2	4,1	4,3	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4	4,6
TORUŃ ZIEMSKI	9,4	10,0	9,8	9,6	10,2	10,6	10,7	10,6	10,7	10,6	10,3	10,7	10,7
WŁOCLAWEK GRODZKI	9,3	9,6	9,5	9,4	10,0	10,6	10,6	10,4	10,4	10,3	10,2	10,5	10,7
WŁOCLAWEK ZIEMSKI	13,9	14,3	14,2	13,9	14,4	14,8	14,7	14,7	14,3	14,3	14,2	14,5	14,8
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	12,2	12,8	12,7	12,6	13,3	13,4	13,4	13,2	13,4	13,5	13,6	14,0	14,4
BRODNICA	7,0	7,5	7,5	7,3	7,6	7,9	8,1	7,9	8,0	8,0	7,9	8,0	8,2
CHEŁMNO	11,8	12,7	12,4	12,2	12,8	13,3	13,5	13,2	13,3	13,4	13,2	13,3	13,3
GOLUB-DOBZYŃ	10,0	10,6	10,4	10,4	10,9	11,2	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3	11,5	11,8
INOWROCLAW	11,0	11,5	11,6	11,3	11,9	12,5	12,5	12,4	12,5	12,3	12,1	12,3	12,5
LIPNO	15,5	16,1	15,3	14,2	14,4	14,8	15,5	15,8	15,2	15,3	15,1	15,3	15,9
MOGILNO	9,8	10,4	10,5	10,1	10,5	10,9	10,8	10,9	10,8	10,6	10,4	10,6	10,8
NAKŁO NAD NOTECIĄ	10,5	11,3	11,2	11,1	11,8	12,3	12,5	12,5	12,5	12,4	12,1	12,2	12,7
RADZIEJÓW	16,6	17,3	16,9	16,4	16,7	16,7	16,4	16,2	16,5	15,9	15,7	16,2	16,4
RYPIN	9,9	10,7	10,5	9,8	10,1	10,5	10,4	10,2	10,1	9,8	9,6	9,7	10,5
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	11,6	11,7	11,3	11,2	11,8	12,2	12,3	12,5	11,9	11,5	11,3	11,7	12,3
ŚWIECIE	7,0	7,4	7,3	7,2	7,6	7,8	7,8	7,3	7,1	6,7	6,8	6,9	7,2
TUCHOLA	9,7	10,2	10,1	10,3	10,8	11,3	11,1	10,7	10,8	10,8	10,7	10,8	11,1
WĄBRZEŻNO	11,5	12,1	12,3	11,9	12,9	13,2	13,0	13,0	12,7	12,8	12,4	12,6	13,2
ŻNIN	9,4	10,0	10,1	9,6	9,9	10,2	10,3	10,0	9,9	9,9	9,5	9,7	10,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wąbrzeźnie.

Na dzień 31.12.2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wąbrzeźnie zarejestrowanych było 1766 osób bezrobotnych, w tym 1078 kobiet (39% bezrobotnych to mieszkańcy miasta Wąbrzeźno, 27% bezrobotnych to mieszkańcy gminy Ryńsk, 13% bezrobotnych to mieszkańcy gminy Płużnica, 11% bezrobotnych to mieszkańcy gminy Książki, 10% bezrobotnych to mieszkańcy gminy Dębowa Łąka).

Liczba osób bezrobotnych w Powiecie Wąbrzeskim w latach 2018-2020

L.p.	Wyszczególnienie według zameldowania		Liczba bezrobotnych					
			Rok 2020		Rok 2019		Rok 2018	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Miasto	Wąbrzeźno	694	421	602	373	625	394
2.	Gmina	Dębowa Łąka	172	114	150	105	156	110
3.	Gmina	Książki	195	111	170	101	163	101
4.	Gmina	Płużnica	234	137	204	124	214	119
5.	Gmina	Ryńsk	471	295	389	261	417	256
Ogółem PUP			1 766	1 078	1 515	964	1 575	980
Zamieszkali na wsi			1 072	657	913	591	950	586

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wąbrzeźnie.

Liczba osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2018-2020

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy - stan na koniec roku						
	2020		2019		2018	
wybrane grupy	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
do 30 roku życia	546	385	440	321	451	331
w tym do 25 roku życia	298	196	220	158	212	151
powyżej 50 roku życia	386	149	365	150	400	158

długotrwale bezrobotni	1082	710	922	635	1009	701
niepełnosprawni	78	28	86	43	112	50
bez kwalifikacji zawodowych	731	427	614	372	644	403

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wąbrzeźnie.

9. Porządek publiczny i bezpieczeństwo

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego mogą występować następujące rodzaje zagrożeń: pożarowe, transportowe (drogowe, kolejowe, lotnicze) budowlane, chemiczne, podtopienia dla środowiska. W 2020 r. jednostki ochrony przeciwpożarowej z terenu Powiatu Wąbrzeskiego interweniowały 674 razy. W liczbie tej zawiera się 110 działań związanych z gaszeniem pożarów, 540 interwencji prowadzonych w ramach usuwania skutków miejscowych zagrożeń oraz 24 alarmy fałszywe. W porównaniu z rokiem 2019 zanotowano wzrost liczby interwencji o 108. Na terenie działania KP PSP Wąbrzeźno przeprowadzono 62 kontrole, którym poddano 128 obiektów. W trakcie czynności kontrolno-rozpoznawczych ujawniono nieprawidłowości w 22 obiektach.

Interwencje w 2020 r. z podziałem na miesiące: styczeń – 16, luty- 28, marzec – 40, kwiecień – 43, maj – 49, czerwiec – 146, lipiec – 75, sierpień – 92, wrzesień – 60, październik – 56, listopad – 32, grudzień – 37.

Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Wąbrzeźnie

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie w 2020 r. opierały się o monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w powiecie wąbrzeskim. Wystąpienie pandemii zakażeń SARS-CoV-2 w 2020 r. i pojawienie się zachorowań na chorobę COVID-19 istotnie rzutowało na spadek zachorowań na inne choroby zakaźne. Stosowanie reżimu sanitarnego oraz wprowadzenie nauki zdalnej w szkołach ograniczyło rozpowszechnianie się grypy, zatruc pokarmowych wywołanych bakterią Salmonella, krztusćca czy ospy wietrznej oraz innych chorób przenoszonych drogą kropelkową. Promowano szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym, nadzorowano i rejestrowano niepożądane odczyny poszczepienne. Kontrolowano urządzenia do zaopatrywania w wodę, oceniano jakość wody pitnej oraz monitorowano skład chemiczny wody basenowej. Prowadzono nadzór sanitarny wody w wodociągach i wydawano odpowiednie decyzje w związku z pojawieniem się przekroczenia norm bakteriologicznych, chemicznych i fizycznych w pobranych próbkach.

Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie.

W wyniku pracy Wydziału Kryminalnego w Komendzie Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie w roku 2020 przeprowadzono łącznie 993 postępowania (więcej o 170, niż w roku 2019). Wykrywalność ogólna w 2020 roku wyniosła 78,13 % tj. o 5,98% mniej niż w roku 2019. Na terenie Powiatu

Wąbrzeskiego w roku 2020 6 nieletnich popełniło 9 przestępstw. W porównaniu do roku 2019 jest to spadek w liczbie sprawców o 3 i wzrost w liczbie czynów o 5. Na terenie działań Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie w roku 2020 stwierdzono 351 przestępstw, z których wykryto 275, co pozwoliło na uzyskanie wykrywalności ogólnej na poziomie 78,13 %. Najwyższe wskaźniki wykrywalności uzyskano odpowiednio: w Gminie Ryńsk tj. 81,93 %, po 80 % Gmina Książki, Gmina Dębowa Łąka, miasto Wąbrzeźno. Najniższy poziom odnotowano w Gminie Płużnica tj. 72,22 %. Powiat Wąbrzeski jest powiatem zagrożonym przestępczością na niskim poziomie. W roku 2020 widoczny odnotowano spadek w liczbie łącznej stwierdzonych przestępstw. Policjanci KPP w Wąbrzeźnie w roku 2020 wykonali 4935 służb patrolowych i obchodowych, na gorącym uczynku przestępstwa zatrzymali 77 sprawców tj. o 14 sprawców mniej niż w roku 2020. Przeprowadzono 3221 interwencji tj. o 473 interwencji więcej niż w ubiegłym roku. W konsekwencji interwencji dotyczących przemocy w rodzinie wszczęto 103 procedury „Niebieskiej Karty” tj. o 12 więcej niż w roku 2019. Policjanci Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego KPP w Wąbrzeźnie w roku 2020 w toku wykonywanej służby przeprowadzili 884 sprawy o wykroczenie czyli 128 więcej niż w roku 2019. W roku 2020 policjanci Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie pełnili łącznie 348 służb wspólnie z Strażą Miejską w Wąbrzeźnie, Państwową i Społeczną Strażą Rybacką, Strażą Leśną, Wojskiem Obrony Terytorialnej oraz Inspekcją Transportu Drogowego. W powiecie w roku 2020 odnotowano 16 wypadków drogowych (o 6 więcej niż w 2019 roku) i 275 kolizji drogowych (o 30 mniej niż w roku 2020). Rannych zostało 16 osób (o 6 mniej niż w roku 2020).

10. Współpraca z trzecim sektorem

Powiat Wąbrzeski współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pomocniczości (subsydiarności), suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności, zgodnie z przyjmowanymi corocznie programami współpracy Powiatu Wąbrzeskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zgodnie z programami Rada Powiatu w Wąbrzeźnie wytycza kierunki polityki społecznej Powiatu oraz określa wysokość środków finansowych przeznaczonych na zlecenie realizacji zadań publicznych; Zarząd Powiatu w Wąbrzeźnie ogłasza konkursy na realizację zadań publicznych, zgodnie z art. 13 ustawy; organizacje pozarządowe prowadzą działalność pożytku publicznego i działają w sferze zadań publicznych; komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie oraz jednostki organizacyjne Powiatu współpracują z organizacjami pozarządowymi w ramach swoich kompetencji określonych regulaminowo.

Program współpracy dotyczy organizacji pozarządowych, mających swoją siedzibę na terenie Powiatu, prowadzących swoją działalność na rzecz mieszkańców Powiatu oraz organizacji pozarządowych mających swoją siedzibę poza Powiatem Wąbrzeskim, a zrzeszających mieszkańców Powiatu i działających na ich rzecz.

Priorytetowymi zadaniami publicznymi zaplanowanymi przez Powiat do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi w latach 2018-2020 były zadania w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- 2) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) udzielanie nieodpłatnego poradnictwa prawnego.

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, prowadzącymi działalność pożytku publicznego w latach 2018-2020

Formy współpracy	2018	2019	2020
zlecenia realizacji zadań publicznych			
otwarte konkursy ofert	7 – 1.567.171,33	7 – 1.571.120,00	4 – 1.545.020,00
inne przepisy	931.878,40	1.010.811,33	1.288.533,33
art. 19a	0,00	1.000,00	0,00
wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności	bd	bd	bd
konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji	1	1	3
tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej	7	7	4
nieodpłatnego użyczenia pomieszczeń jednostek organizacyjnych Powiatu celem prowadzenia działalności statutowej organizacji pozarządowych	3	3	3
udzielania rekomendacji organizacjom pozarządowym współpracującym z Powiatem, obejmowanie patronatem Starosty Wąbrzeskiego przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe		18	2
monitorowania zmian aktów prawnych i informowania organizacji pozarządowych	bd	5	1
inicjowania, współorganizowania szkoleń dla organizacji pozarządowych i osób współpracujących z organizacjami pozarządowymi, usług doradczych	2 – 20 osób	2 – 20 osób	10 – 42 osoby

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR w Wąbrzeźnie.

Środki finansowe	2018	2019	2020
budżet powiatu			
środki własne powiatu			

środki PFRON przyznane powiatowi	97.200,00	105.306,38	134.253,33
środki budżetu państwa przekazane na zadania powiatu	841.678,40	913.504,93	1.127.280,00
środki gmin przekazane powiatowi na realizację zadań	1.532.725,88	1.536.120,00	1.536.020,00
środki zewnętrzne pozyskane przez organizacje pozarządowe na realizację zadań	26.000,00	28.000,00	36.000,00
środki zewnętrzne pozyskane przez organizacje pozarządowe na realizację zadań	36.869.632,61	1.110.866,60	28.653.669,10
środki własne organizacji pozarządowych przeznaczonych na realizację zadań	1.270.964,69	63.636,10	1.076.731,08

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR w Wąbrzeźnie.

IV. Infrastruktura pomocy społecznej na terenie Powiatu Wąbrzeskiego

Infrastruktura, wg określeń funkcjonujących w języku polskim, to urządzenia i instytucje usługowe niezbędne do należytego funkcjonowania społeczeństwa i działów produkcyjnych gospodarki. Za infrastrukturę w obszarze polityki społecznej można uznać ogół obiektów i urządzeń stanowiących materialne podstawy przekazu usług socjalnych na ściśle określonym terenie.

Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej stanowi ustawowy obowiązek państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Sprawnie działający system, obejmujący jednostki świadczące pomoc, to jeden z kluczowych czynników zwalczania nierówności oraz przeciwdziałania zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego. Władze samorządowe odpowiadają za zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Od umiejętności gospodarowania zasobami oraz od tego jak samorządy wykorzystują swoje szanse, zależy ich rozwój. Infrastruktura stanowi kombinację wielu cech, bez których nie jest możliwy rozwój gospodarczy jednostki samorządowej i wyższy standard życia społeczności lokalnej.

1. Ośrodki pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego zadania gminy w zakresie pomocy społecznej wykonują cztery gminne i jeden miejski ośrodki pomocy społecznej, realizując zadania własne gminy oraz zlecone przez administrację rządową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zadania z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto ośrodki realizują zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zadania dotyczące dodatków mieszkaniowych, zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych, zadania z zakresu przyznawania stypendiów szkolnych, zgodnie z ustawą o systemie oświaty, zadania dotyczące przyznawania dodatków energetycznych, zgodnie z ustawą prawo energetyczne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w **Dębowej Łące** zatrudnia - 1 kierownika, 3 pracowników socjalnych na pełnych etatach, księgowa zatrudniona na 1/8 etatu, 1 pracownika administracyjnego zajmującego się funduszem alimentacyjnym i świadczeniami rodzinnymi – zatrudnionego na pełnym etacie oraz zatrudniana również przez ośrodek sprzątaczką pracująca na pełny etat oraz pomoc

administracyjna zatrudniona po stażu na pełny etat na okres 3 miesięcy. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zadania dotyczące przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w **Książkach** zatrudnia – 1 kierownika, 1 głównego księgowego, 3 pracowników socjalnych na pełnych etatach w rejonach opiekuńczych, 1 podinspektora ds. świadczeń wychowawczych, kadr i płac, 1 podinspektora stanowisko ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz stypendiów szkolnych, 1 asystenta rodzinnego, 3 opiekunki środowiskowe, 1 pomoc administracyjną, 3 osoby na umowę zlecenie (1 – opiekunkę środowiskową, 2 – wychowawców w świetlicy środowiskowej). Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w **Płużnicy** zatrudnia - 1 kierownika, 4 pracowników socjalnych na pełnych etatach, 1 głównego księgowego w pełnym wymiarze godzin, 3 pracowników w dziale świadczeń rodzinnych, obsłudze funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych w pełnym wymiarze godzin. W Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny na 1/2 etatu. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz stypendiów i zasiłków szkolnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Ryńsk zatrudnia - 1 kierownika, 3 pracowników socjalnych i 1 asystenta rodziny na pełnych etatach oraz 11 pracowników wykonujących prace administracyjno-biurowe. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zadania dotyczące przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz stypendiów szkolnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w **Wąbrzeźnie** zatrudnia – 1 kierownika, 1 zastępcę kierownika na pełnych etatach, 7 pracowników socjalnych zatrudnionych na pełnych etatach, 9 pracowników zatrudnionych łącznie na 8,5 etatu wykonujących usługi opiekuńcze w ternie. Ośrodek zatrudnia też w ramach umowy zlecenia 3 osoby pracujące jako asystenci rodziny. Obsługą administracyjną zajmuje się 7 osób zatrudnionych na 6,75 etatach wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zadania dotyczące przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz stypendiów szkolnych.

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Powiatu Wąbrzeskiego, przy pomocy której Zarząd Powiatu wykonuje określone ustawami zadania publiczne w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpracy administracji samorządu powiatowego z organizacjami pozarządowymi. PCPR stanowi jednostkę organizacyjną pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i jest jednostką budżetową.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2020 r. – 12 etatów (pracownicy merytoryczni), zatrudnionych 13 osób (jedna osoba przebywała na urlopie macierzyńskim):

- 1) dyrektor – 1 etat, powołanie na stanowisko, umowa na czas nieokreślony;

- 2) kierownik zespołu ds. pieczy zastępczej – 1 etat, umowa na czas nieokreślony;
- 3) starszy inspektor – 1 etat, umowa na czas nieokreślony;
- 4) inspektor – 1 etat, umowa na czas nieokreślony;
- 5) podinspektor – 1 etat, umowa na czas nieokreślony;
- 6) specjalista pracy socjalnej – 1 etat, umowa na czas nieokreślony;
- 7) pracownik socjalny – 1 etat, umowy na czas określony;
- 8) specjalista ds. wsparcia rodziny i pieczy zastępczej – 1 etat, umowa na czas określony – powierzenie zadań;
- 9) aspirant pracy socjalnej – 1 etat, umowa na czas nieokreślony;
- 10) koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – 2 etaty, umowy na czas nieokreślony (1 umowa na zastępstwo);
- 11) pomoc administracyjna – 1 etat, umowa na czas określony.

W 2020 r. w tut. PCPR w ramach umowy zlecenia zatrudniona była 1 osoba - specjalista Ośrodka Interwencji Kryzysowej – psycholog.

Wykształcenie wyższe posiadało 100% kadry realizującej zadania merytoryczne.

Ukończone studia podyplomowe posiadało 9 osób w tym, w zakresie organizacji pomocy społecznej (4 osoby), administracji publicznej (2 osoby), zarządzania funduszami europejskimi (2 osoby), diagnozy dziecka i rodziny (1 osoba), oligofrenopedagogiki (3 osoby), socjoterapii (1 osoba) i zamówień publicznych (1 osoba).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie zatrudnione były trzy osoby z niepełnosprawnością.

3. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie został powołany 08.01.1999 r. Zarządzeniem Nr 1/99 Starosty Wąbrzeskiego. Swą działalność rozpoczęła 16.07.1999 r. pod nazwą „Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie” i objął swą działalnością teren Powiatu Wąbrzeskiego. W roku 2003 w związku ze zmianami w prawie zmieniono nazwę zespołu na „Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie”. Podstawą orzecznictwa dla celów poza rentowych w Polsce jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Szczegółowe zasady orzekania o niepełnosprawności regulują przepisy:

- 1) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia;
- 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- 3) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- 4) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie warunków, sposobu oraz trybu gromadzenia i usuwania danych w ramach Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.

Przepisy regulujące wydawanie kart parkingowych:

- 1) ustawa z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw;
- 2) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych;
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych;
- 4) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej.

Członkowie powiatowego zespołu powoływani są przez starostę na wniosek przewodniczącego powiatowego zespołu. Są to lekarze, pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, psycholodzy, pedagodzy. Kandydaci na członków zespołu muszą spełniać wymogi kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, a następnie odbyć szkolenie i złożyć z wynikiem pozytywnym test sprawdzający, który stanowi podstawę otrzymania zaświadczenia uprawniającego do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w danej specjalności.

W roku 2020 skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie był następujący: przewodniczący Zespołu, sekretarz Zespołu oraz członkowie: 6 lekarzy, w tym 2 specjalistów chorób wewnętrznych, 1 specjalista pediatrii, 1 specjalista ortopedii i traumatologii, 1 specjalista neurologii, 1 specjalista psychiatra, 1 specjalista geriatra, 1 specjalista medycyny rodzinnej (dwóch lekarzy posiada podwójne specjalizacje); 2 psychologów, 3 pracowników socjalnych, 2 doradców zawodowych, 2 pedagogów (dwie osoby posiadają podwójne specjalności w zakresie orzekania). Ogółem w skład Zespołu wchodzi 15 osób.

Członkowie Zespołu zatrudnieni są na umowy zlecenie i swoje zadania zlecone wykonują w czasie posiedzeń składów orzekających.

Zespół posiada także jednego pracownika obsługi administracyjnej.

4. Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie

Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych może zostać umieszczona w domu pomocy społecznej. Osobę taką kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, który jest usytuowany najbliżej miejsca zamieszkania danej osoby, chyba że okoliczności sprawy mówią inaczej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone dzielą się na domy dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 7) osób uzależnionych od alkoholu.

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego znajduje się jeden Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, który jest przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych. Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie spełnia wymogi standardu podstawowych usług świadczonych przez domy pomocy społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie jest placówką przeznaczoną dla 75 osób przewlekle psychicznie chorych. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie prowadzony jest rejestr osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, ustalonego przez starostę i ogłoszonego w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Do ponoszenia odpłatności zobowiązani są w kolejności:

- 1) mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

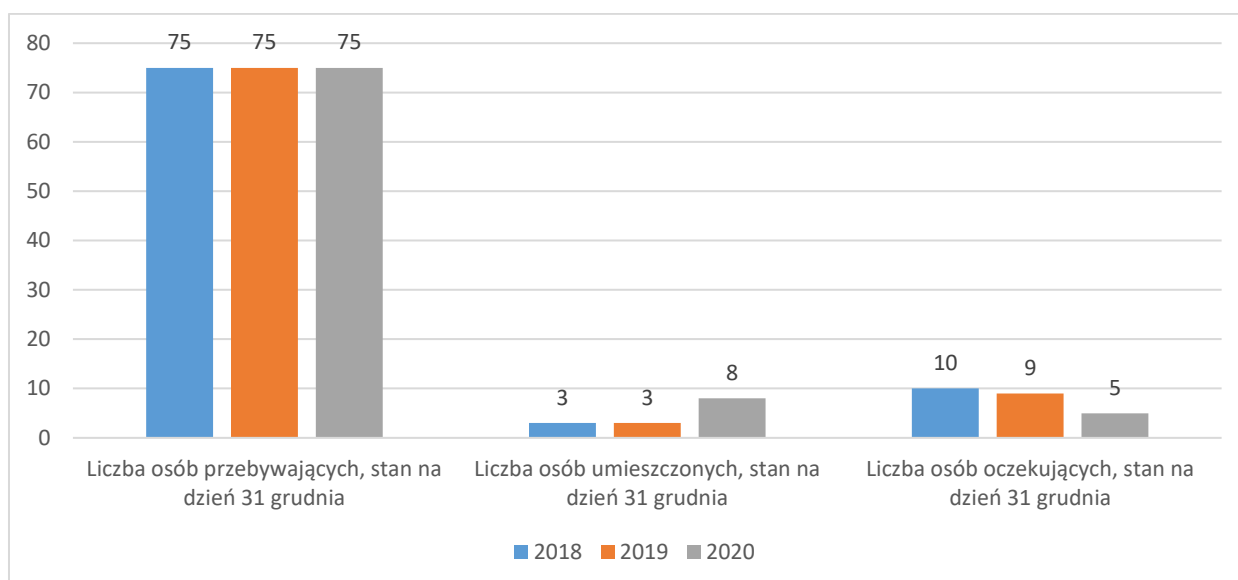
Osoby przyjęte do domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. ponoszą opłatę na zasadach obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (zgodnie z treścią art. 87 ust. 8 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego). Decyzje ustalające odpłatność na powyższych zasadach wydaje starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej lub z jego upoważnienia kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Dla mieszkańców przebywających w placówce prowadzona jest działalność opiekuńcza, terapeutyczna i rehabilitacyjna oraz zapewniona opieka medyczna. Mieszkańcy mogą uczestniczyć w prowadzonych na terenie Domu zajęciach tj.: sekcji plastycznej, sekcji teatralno-literackiej, kulturalno-oświatowej, sekcji terapii kulinarnej, pracowni usprawniająco-rehabilitacyjnej, sekcji kultu religijnego, sekcji bibliotecznej, sekcji muzycznej, sekcji rękodzieła, sekcji ogrodniczej, sekcji stolarsko-mechanicznej, sekcji metod komputerowych oraz terapii świetlicowej. Prowadzone są również m.in. trening umiejętności interpersonalnych, trening spędzania czasu wolnego, trening umiejętności dnia codziennego. Zajęcia pozwalają wykształcić u mieszkańców samodzielność w wykonywaniu czynności życia codziennego, wykorzystać potencjał w procesie przystosowania do środowiska Domu, zintegrować mieszkańców ze środowiskiem lokalnym, poprawić stan fizyczny i psychiczny.

W osiągnięciu powyższych założeń pomagają wykwalifikowana kadra w skład, której wchodzi: pielęgniarki, opiekunowie, pokojowi, pracownicy socjalni, instruktorzy terapii zajęciowej, terapeuci, fizjoterapeuci, psycholog, psychiatra, kapelan i pedagodzy, którzy prowadzą m.in. trening umiejętności interpersonalnych, trening spędzania czasu wolnego, trening umiejętności dnia codziennego, a także wspierają Mieszkańców w rozwiązywaniu ich problemów, konfliktów.

Liczba osób przebywających w DPS, liczba osób umieszczonych oraz oczekujących na umieszczenie w DPS w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób przebywających, stan na dzień 31 grudnia	Liczba osób umieszczonych, stan na dzień 31 grudnia	Liczba osób oczekujących, stan na dzień 31 grudnia
2018	75	3	10
2019	75	3	9
2020	75	8	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z DPS.

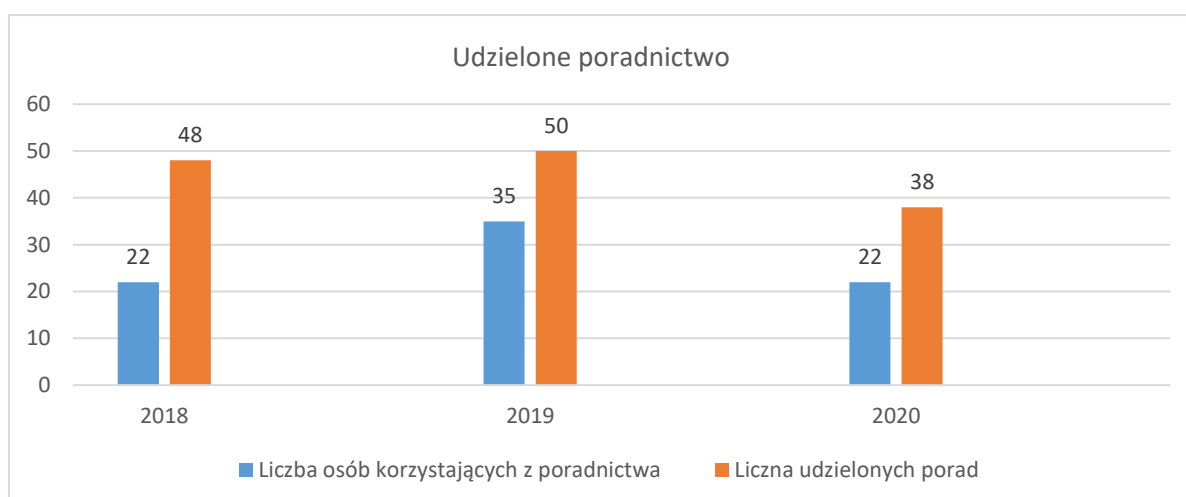
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

W 2005 r. powstał Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wąbrzeźnie, który działa w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie. Działania w ramach interwencji kryzysowej służą przede wszystkim nie tylko zapobieganiu samej przemocy, która już zaistniała ale wsparciu ofiary, rozpoznaniu i diagnozy kryzysu oraz wskazania adekwatnych sposobów zapobieżenia im w przyszłości. Głównym celem interwencji kryzysowej jest przede wszystkim rozpoznanie i zaradzenie zaistniałemu problemowi. W niektórych wypadkach, niewykluczona jest terapia w zależności od stopnia zaawansowania, uwikłania się w problem przemocy, a to wymaga określonego czasu. Osoby dotknięte przemocą z terenu Powiatu Wąbrzeskiego mają możliwość uzyskania specjalistycznych porad psychologicznych. Poradnictwo psychologiczne prowadzone przez wykwalifikowanego psychologa zatrudnionego w ramach umowy zlecenia dotyczy głównie przypadków przemocy domowej lecz także

stanów kryzysu emocjonalnego, trudności wychowawczych, konfliktów rodzinnych, małżeńskich, wykorzystywania seksualnego dzieci, radzenia sobie w sytuacjach związanych z utratą kogoś bliskiego, nadużywania lub eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi. Uzyskanie wsparcia psychologicznego niewątpliwie przyczyni się do wytworzenia u osoby dotkniętej przemocą w rodzinie większego poczucia własnej wartości, co winno ułatwić tej osobie umiejętność samodzielnego radzenia sobie ze stanem kryzysu, w jakim się znalazła.

Liczba udzielonego poradnictwa w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób korzystających z poradnictwa	Liczba udzielonych porad
2018	22	48
2019	35	50
2020	22	38
RAZEM	79	136

Źródło: opracowanie własne PCPR.

6. Środowiskowe Domy Samopomocy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia, ośrodkiem wsparcia jest m.in. środowiskowy dom samopomocy jako ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Uczestnicy domu w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej.

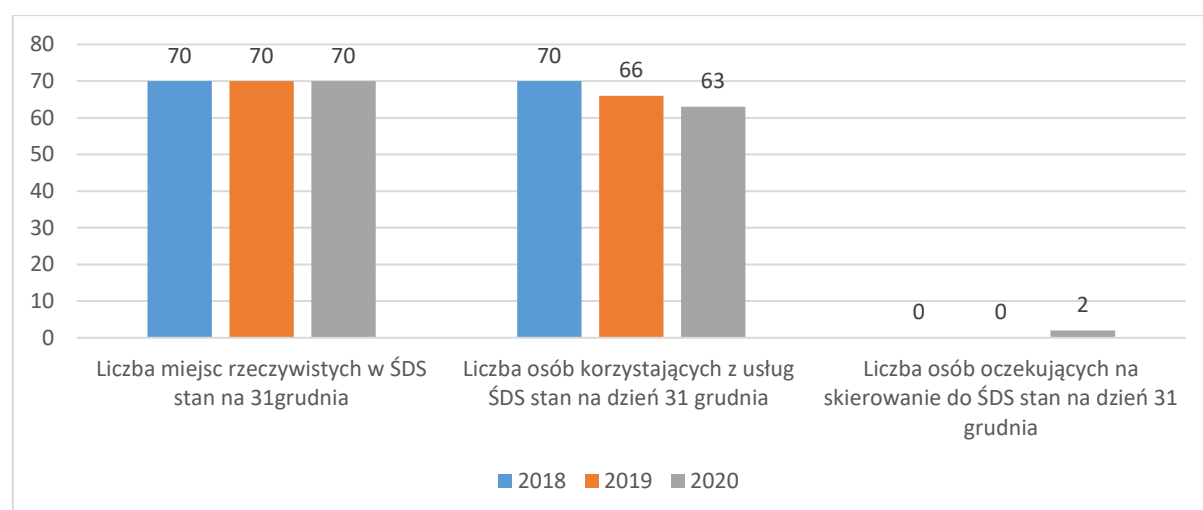
Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego funkcjonują trzy Środowiskowe Domy Samopomocy. Środowiskowy Dom Samopomocy w Bliźnie, który przeznaczony jest dla 30 osób z przewlekłą chorobą psychiczną i niepełnosprawnością intelektualną (typ AB), Środowiskowy Dom Samopomocy Oddział I we Wroniu, dla 60 osób przewlekłe psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ ABC) oraz Środowiskowy Dom Samopomocy Oddział II we Wroniu, dla 40 osób również typ (ABC).

Środowiskowe Domy Samopomocy czynne są 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, od godziny 7:00 do godziny 15:00. Uczestnicy ośrodka mają zapewniony transport do placówki oraz powrót do miejsca zamieszkania.

Podstawowe zadania ośrodka wsparcia to przede wszystkim stworzenie warunków do nawiązywania więzi z innymi osobami, budowanie poczucia własnej wartości, wzrost samooceny i zaradności życiowej, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności, zmniejszenie poczucia dyskryminacji, izolacji społecznej, wyrabianie nawyku usamodzielniania w różnych sytuacjach życia codziennego oraz kształtowanie przystosowania do życia w społeczeństwie.

Liczba miejsc w ŚDS, liczna osób korzystających i oczekujących na skierowanie w latach 2018-2020

Rok	Liczba miejsc rzeczywistych w ŚDS stan na 31 grudnia	Liczba osób korzystających z usług ŚDS stan na dzień 31 grudnia	Liczba osób oczekujących na skierowanie do ŚDS stan na dzień 31 grudnia
2018	70	70	0
2019	70	66	0
2020	70	63	2

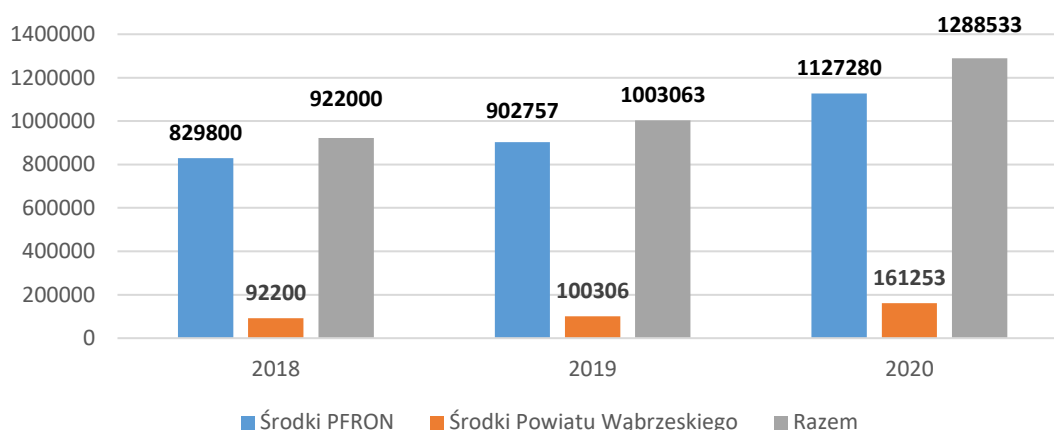
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ŚDS.

7. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie

Warsztat Terapii Zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Od 2000 r. na terenie Powiatu funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej. Jednostką prowadzącą WTZ jest Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski. Warsztat znajduje się w Wąbrzeźnie i został utworzony dla 50 osób z niepełnosprawnością. Jednak biorąc pod uwagę potrzeby występujące na terenie Powiatu i możliwości lokalowe, Zarząd Powiatu w Wąbrzeźnie na posiedzeniu w październiku 2019 r. wyraził zgodę na rozszerzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej o 5 uczestników. Od stycznia 2020 r. liczba uczestników Warsztatu wynosi 55 osób.

Finansowanie WTZ odbywa się z dwóch źródeł tj. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatu Wąbrzeskiego.

Finansowanie działalności WTZ w latach 2018 -2020

Źródło: opracowanie własne PCPR

Terapia w Warsztacie Terapii Zajęciowej realizowana jest na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji, który zawiera: formy rehabilitacji, zakres rehabilitacji, metody i zakres nauki umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, sprawności psychofizycznych, umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy, formy współpracy z rodziną lub opiekunami, planowane efekty rehabilitacji, osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji. Rehabilitacja uczestnika odbywa się poprzez stosowanie różnych form i metod terapii.

Zajęcia odbywają się w 10 pracowniach: gospodarczej, gastronomicznej, stolarskiej, krawiectwa i haftu, plastycznej, rękodzieła i dekorowania, poligraficzno-komputerowej, ogrodnictwo-florystycznej, teatralno-muzycznej oraz edukacji i umiejętności społecznych.

W warsztacie znajduje się sala rehabilitacyjna wyposażona w odpowiedni sprzęt, z której korzystają uczestnicy. Mają oni możliwość korzystania z hipoterapii, czy zajęć na basenie. Uczestnicy biorą udział w życiu społecznym i kulturalnym na terenie Warsztatu, jak i poza nim. Uczestniczą w wycieczkach, zawodach, koncertach, kiermaszach i różnych uroczystościach okolicznościowych.

8. Zakład Aktywności Zawodowej w Wąbrzeźnie

Zakład aktywności zawodowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostką tworzoną w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Zakład Aktywności Zawodowej „Kręgielnia Mango” w Wąbrzeźnie uzyskał status ZAZ w 2007 r. Organizatorem ZAZ jest Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski. Działalność Zakładu finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i środków samorządu województwa, posiada również środki finansowe z działalności gospodarczej. Zakład oferuje szereg usług skierowanych do klienta indywidualnego, jak również do grup zorganizowanych. W ZAZ można korzystać z kręgielni, stołów do bilarda, kortu do squasha, a także siłowni wyposażonej w sprzęt - atlas, rowery rehabilitacyjne, bieżnieautomatyczne, orbitreki i steppery. Zakład posiada boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią, na którym można grać w tenisa ziemnego, piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę czy piłkę ręczną. Klienci odwiedzający kręgielnię mogą korzystać z kawiarenki, w której oferuje się napoje, przekąski i słodycze. W ZAZ funkcjonuje również punkt krawiecki, który wykonuje drobne usługi krawieckie. W Kręgielni „Mango” poza podstawową ofertą, jaką proponuje zakład, odbywają się również imprezy okolicznościowe: przyjęcia urodzinowe dla dzieci w formie kinderballi spotkania firmowe, rodzinne. W grudniu 2019 r. do siedziby ZAZ została przeniesiona Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Raz w roku w „Kręgielni Mango” odbywają się zawody dla osób z niepełnosprawnością „Strzał w dziesiątkę”, organizowane przez Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski. Osoby na wózkach inwalidzkich z całego województwa kujawsko-pomorskiego rywalizują w grze w kręgle. Mogą brać udział w zawodach dzięki specjalnie przystosowanym dla nich przyrządom. W imprezie bierze udział 20–30 osób na wózkach inwalidzkich i blisko 50 innych uczestników. Organizowane są również inne atrakcje, np. zawody w akrobacjach rowerowych, turnieje w piłkarzyki i bilard, zawody na boisku (dla wszystkich chętnych – także osób z niepełnosprawnością), które cieszą się wielkim powodzeniem.

W latach 2018 – 2020 liczba osób z niepełnosprawnością zatrudniona w ZAZ ulegała zwiększeniu. Według stanu na ostatni dzień grudnia liczba pracowników z niepełnosprawnością zatrudnionych w ZAZ w roku 2018 wynosiła 32 osoby, w roku 2019 - 37 osób, w roku 2020 – 42 osoby.

Liczba zatrudnionych w ZAZ osób z niepełnosprawnością oraz środki na działalność ZAZ w latach 2018-2020

rok	liczba pracowników z niepełnosprawnością według stanu na 31 grudnia	środki PFRON	środki samorządu województwa	środki z działalności gospodarczej
2018	32	623.903,00 zł	69.322,00 zł	69.489,55 zł
2019	37	728.000,00 zł	105.722,00 zł	92.255,90 zł
2020	42	972.000,00 zł	113.194,00 zł	83.950,98 zł
RAZEM	x	2.323.903,00 zł	288.238,00 zł	240.696,43 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z ZAZ

9. Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego w Wąbrzeźnie

W grudniu 2019 r. do ZAZ z siedziby WTZ Wąbrzeźno przeniesiona została działalność wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, która zajęła miejsce sali do zajęć fitness. Wypożyczalnia oferuje m.in. łóżka rehabilitacyjne, koncentratory tlenu, wózki i kule inwalidzkie, materace przeciwodleżynowe, trenażery, rowery rehabilitacyjne oraz wiele urządzeń wspomagających poruszenie się i rehabilitację osób niepełnosprawnych.

10. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Wąbrzeźnie

Od 2003 roku przy Staroście Wąbrzeskim działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Wąbrzeźnie. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym, której zakresem działania jest inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością oraz realizacji praw osób z niepełnosprawnością; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością; ocena realizacji programów, a także opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością. IV i V kadencja Rady składa się z 5 przedstawicieli działających na terenie powiatu organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli jednostek samorządów terytorialnych (powiatu i gmin).

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba odbytych posiedzeń Rady (stacjonarnie i on-line)	6	5	5
Liczba wydanych uchwał	5	4	4
Liczba wydanych opinii	2	2	1

Źródło: opracowanie własne PCPR

11. Zespół do spraw Ekonomii Społecznej Powiatu Wąbrzeskiego

W ramach współpracy z podmiotami ekonomii społecznej od 2016 roku działa Zespół ds. Ekonomii Społecznej Powiatu Wąbrzeskiego jako przestrzeń do spotkań międzysektorowych, wymiany informacji wpracowania założeń do wspólnych inicjatyw. Członkami Zespołu są przedstawiciele instytucji z terenu Powiatu Wąbrzeskiego – samorządowych i pozarządowych, których łączy chęć działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych na terenie powiatu. Misją Zespołu ds. Ekonomii Społecznej Powiatu Wąbrzeskiego jest działanie na rzecz dobra wspólnego i włączenia społecznego wszystkich jego mieszkańców. Celami Zespołu jest zwiększenie wiedzy w zakresie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego a podmiotami ekonomii społecznej w obszarze pożytku publicznego i odpowiedzialnych zamówień publicznych, zwiększenie wiedzy jednostek samorządu terytorialnego na temat tego, co i jak można kupować w PES, kreowanie w lokalnym środowisku atmosfery przyjaznej inicjatywom ekonomii społecznej, zmniejszenie skali problemów społecznych przy wykorzystaniu narzędzi ekonomii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem usług użyteczności społecznej, zwiększenie liczby miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej działających w powiecie i wzmocnienie warunków umożliwiających rozwój PES

już działających oraz promocja i popularyzacja ekonomii społecznej w powiecie. Zespół ds. Ekonomii Społecznej Powiatu Wąbrzeskiego jest współorganizatorem spotkań doradczych i szkoleń dla organizacji pozarządowych jednostek samorządów terytorialnych.

12. Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki, Terapii i Integracji Społecznej

Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Wąbrzeźno. Przedmiotem działania Centrum jest realizacja zadań własnych Miasta Wąbrzeźno w zakresie zadań pomocy społecznej, wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom, a w szczególności alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie, jak również w zakresie integracji społecznej, rozwoju dyspozycji indywidualnych i społecznych.

Struktura zatrudnienia w WCPTiIS: dyrektor – 1 etat, pomoc administracyjna – 1 etat, wychowawcy – 3 etaty, podinspektor ds. uzależnień – 1/2 etatu, ogółem liczba etatów 5,5.

13. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Wąbrzeźnie wykonuje orzeczenia w sprawach karnych oraz w sprawach rodzinnych i nieletnich. Zadaniem kuratorów jest realizacja zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, które wykonują w ramach realizowania orzeczeń sądu.

Kuratorzy dla dorosłych sprawują dozór i nadzór. Zadaniem kuratorów jest nakłaniać podopiecznego, aby wykonywał nałożone mu przez sąd obowiązki, pomagać m.in. w przewyciężaniu trudności życiowych, poddaniu się leczeniu. Kurator może również wykonywać środki zapobiegawcze przed wydaniem wyroku oraz może wykonywać dozór w ramach warunkowego zawieszania kary. Kurator składa sądowi sprawozdania o zachowaniu się skazanego w okresie próby.

Kurator rodzinny działa w obszarze spraw nieletnich i w sprawach opiekuńczych małoletnich. Wykonuje czynności zalecane przez sędziego.

W Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej w Wąbrzeźnie jest 3 kuratorów specjalistów dla dorosłych oraz 5 kuratorów specjalistów rodzinnych. Kuratorzy rodzinni wraz z kuratorami dla dorosłych działają w sądzie stanowiąc służbę kuratorską.

Właściwość miejscowa sprawowania Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Wąbrzeźnie: miasto Wąbrzeźno oraz gminy: Dębowa Łąka, Książki, Płużnica, Ryńsk, Radzyń Chełmiński.

14. Zespoły interdyscyplinarne

Zespół Interdyscyplinarny to grupa ludzi, specjalistów z różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu. Jego funkcjonowanie określone jest w drodze porozumień zawartych między gminą, a podmiotami świadczącymi pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, służby kuratorskiej. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić prokuratorzy i przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy

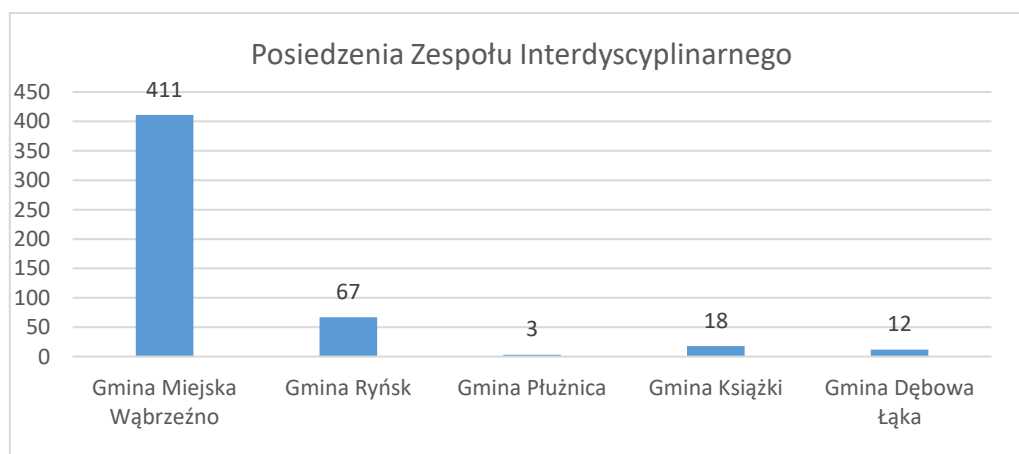
w rodzinie. Na pierwszym posiedzeniu zespołu wybierany jest, spośród jego członków, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze, których celem i zadaniem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, będący specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Zadaniem grup roboczych są w szczególności opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie; monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy; dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

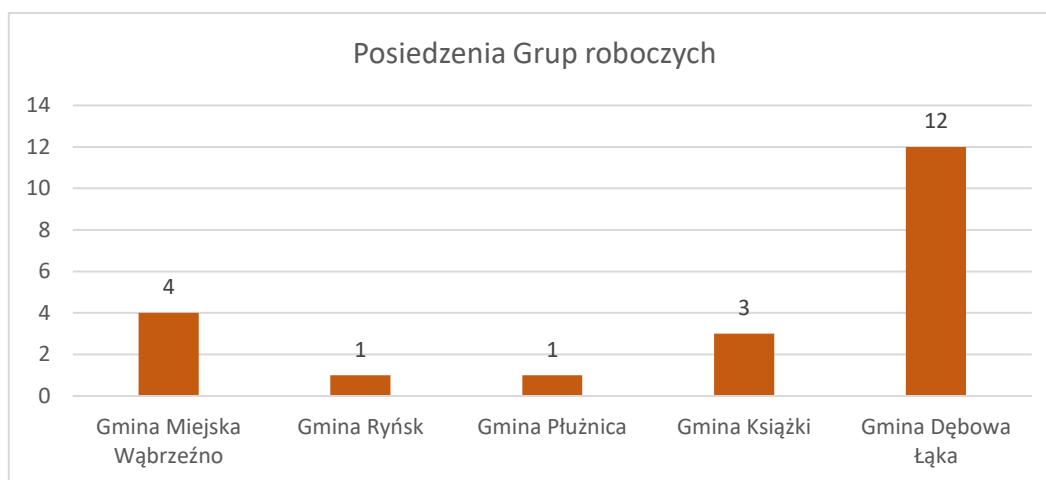
Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w pięciu gminach w roku 2020 odbyło się 21 posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych oraz 511 posiedzeń Grup roboczych.

Posiedzenia Zespołów Interdyscyplinarnych oraz Grup roboczych w Powiecie Wąbrzeskim w roku 2020 r.

Gmina	Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	Posiedzenia Grup roboczych
Gmina Miejska Wąbrzeźno	411	4
Gmina Ryńsk	67	1
Gmina Płużnica	3	1
Gmina Książki	18	3
Gmina Dębowa Łąka	12	12
RAZEM	511	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Zespołów Interdyscyplinarnych.

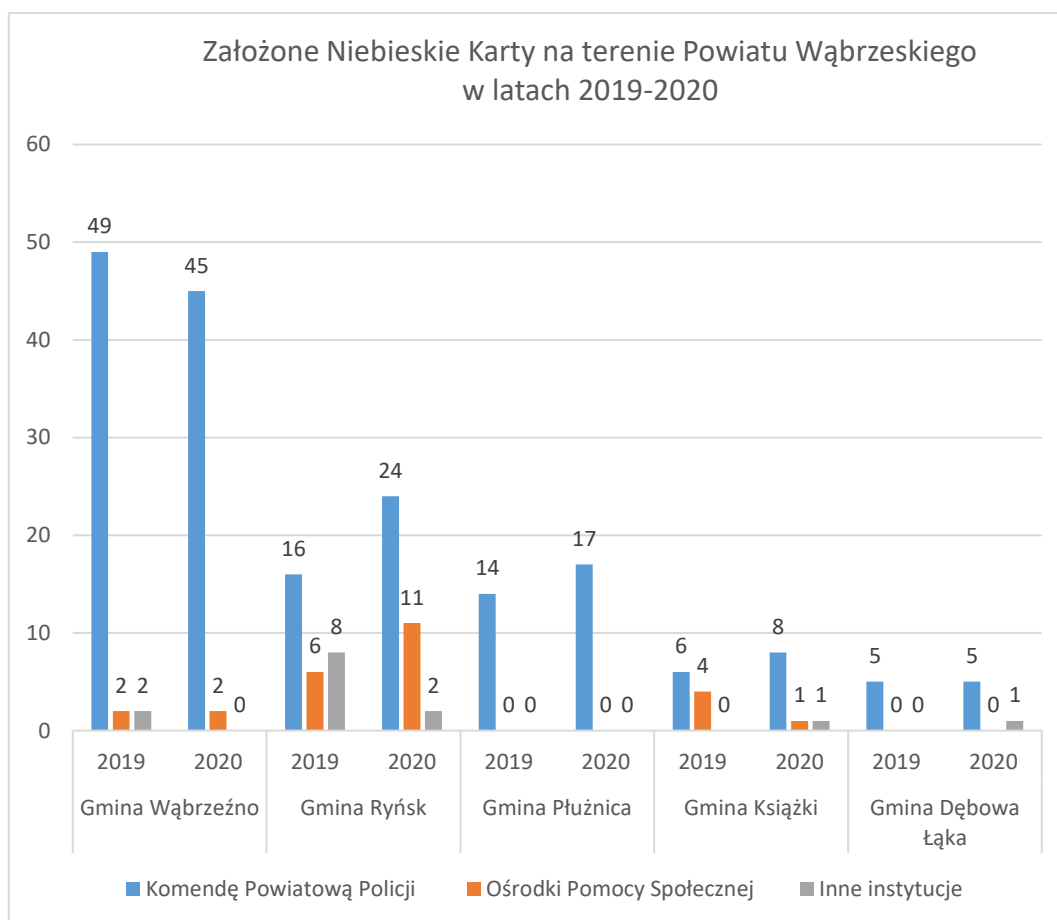

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Zespołów Interdyscyplinarnych.

Niebieska Karta jest dokumentem wypełnianym przez uprawnione do tego służby, czyli policję, komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, oświatę, służbę zdrowia, pomoc społeczną, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. „Niebieska Karta” służy dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w danej rodzinie, ocenie zagrożenia dalszą przemocą.

Liczba założonych Niebieskich Kart na terenie Powiatu Wąbrzeskiego w latach 2019-2020

Liczba złożonych Niebieskich Kart w tym przez:	Gmina Wąbrzeźno		Gmina Ryńsk		Gmina Płużnica		Gmina Książki		Gmina Dębowa Łąka		Łączna liczba Niebieskich Kart	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Komendę Powiatową Policji	49	45	16	24	14	17	6	8	5	5	90	99
Ośrodki Pomocy Społecznej	2	2	6	11	0	0	4	1	0	0	12	14
Inne instytucje	2	0	8	2	0	0	0	1	0	1	10	4
RAZEM	53	47	30	37	14	17	10	10	5	6	112	117

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z Zespołów Interdyscyplinarnych.

15. Świetlice środowiskowe

Na terenie Powiatu Wąbrzeskiego działalność prowadzą 2 świetlice środowiskowe. Jedna funkcjonuje na terenie Miasta Wąbrzeźno w ramach WCPTiIS - jest to Świetlica Socjoterapeutyczna oraz jedna Świetlica środowiskowa w Gminie Książki.

W ramach Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzona jest działalność opiekuńczo-wychowawcza (organizacja czasu wolnego i wypoczynku, wyrównywanie zaległości szkolnych, pomoc w odrabianiu prac domowych), edukacyjno-profilaktyczna oraz socjoterapeutyczna. Głównym celem jest tu pomoc dziecku w odnalezieniu się w jego trudnej sytuacji, analiza przeżywanych emocji i ich związek z zachowaniem, dostarczenie pozytywnych doświadczeń korekcyjnych w obszarze relacji dziecka z dorosłym, postrzegania świata, siebie, odreagowanie emocji, nauka budowania więzi społecznych i rozwiązywania konfliktów. W Świetlicy Socjoterapeutycznej 2 wychowawców i 1 wychowawca terapeuta prowadzą: zajęcia profilaktyczne, socjoterapeutyczne, kulinarne, plastyczne, rekreacyjne, ogólnorozwojowe, sportowe, zabawy ruchowe, pomoc w nauce. Z zajęć korzysta 25 wychowanków.

Świetlica środowiskowa w Gminie Książki ma na celu pomoc dzieciom z rodzin przeżywających trudności wychowawcze i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z terenu gminy. Realizuje ona zadania opiekuńczo-wychowawcze oraz profilaktyczne dla 15 wychowanków w ramach programów: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii na rok 2020, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Książki na lata 2016-2020, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 oraz programy profilaktyczne. Działania w świetlicy są prowadzone przez 2 wychowawców zatrudnionych w ramach umowy zlecenia.

19. Placówki wsparcia dziennego i dzienne punkty opieki

Placówki wsparcia dziennego i dzienne punkty opieki są formą wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez objęcie dzieci opieką i wychowaniem, pomoc w nauce i w organizacji czasu wolnego, wzmacnianie ról i funkcji rodziny.

W Powiecie Wąbrzeskim działają cztery Placówki Wsparcia Dziennego. Są one zlokalizowane na terenie Gminy Płużnica w miejscowościach: Orłowo, Nowa Wieś Królewska, Płachawy i Płużnica. Placówki Wsparcia Dziennego są przeznaczone dla 90 wychowanków. Prawidłową obsługę realizowanych zadań zapewnia 6 wychowawców i 3 osoby do pomocy.

Na terenie Gminy Płużnica funkcjonują również dwa Punkty Opieki Diennej w miejscowościach Płachawy i Nowa Wieś Królewska. Z tej formy wsparcia korzysta 5 wychowanków. W celu realizacji zadań i celów punktów opieki zostały zatrudnione 2 osoby.

20. Kluby seniora

Kluby seniora w Powiecie Wąbrzeskim prowadzą działalność na terenie Miasta Wąbrzeźno oraz gmin: Ryńsk, Książki, Płużnica.

Są one przeznaczone dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Głównym celem i zadaniem Klubów Seniora jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i społecznych, świadczonych w miejscu zamieszkania w poszczególnych gminach oraz wsparcie dla opiekunów faktycznych.

Na terenie gminy Ryńsk kluby działają w miejscowościach: Czystochleb, Myśliwiec, Nielub, Orzechówko. Liczba osób objętych wsparciem: 72 osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, 72 opiekunów faktycznych. W celu realizacji zadań zostało przeszkolonych i zatrudnionych 4 opiekunów.

Na terenie gminy Płużnica kluby seniora prowadzą działalność w oparciu o dwa projekty. Pierwszy z nich „Kluby Seniora w Gminie Płużnica – bis” to projekt partnerski realizowany we współpracy z Towarzystwem Rozwoju Gminy Płużnica, gdzie Gmina Płużnica jest liderem projektu. Działania są skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym oraz usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej. Kluby prowadzą działalność w miejscowościach: Błędowo, Mgowo, Nowa Wieś Królewska, Orłowo, Płużnica, Wielzijdz, Wiewiórki. Do realizacji zadań zostało zatrudnionych łącznie 12 osób: 4 opiekunów działających w miejscu zamieszkania i 8 osób na stanowiska opiekunek poszczególnych klubów. Z działań korzystają 144 osoby.

Drugi projekt „Kluby Seniora w Gminie Płużnica – II edycja” jest projektem partnerskim realizowanym we współpracy z Towarzystwem Rozwoju Gminy Płużnica, gdzie liderem projektu, tzw. Partnerem Wiodącym jest Stowarzyszenie Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i społecznych świadczonych w Gminie Płużnica dla 90 niesamodzielnych seniorów. Są to usługi informacyjne, szkoleniowe i doradcze dla uczestników i otoczenia, w tym doradztwo i szkolenia podwyższające umiejętności opiekunów

faktycznych, służące poprawie jakości usług opiekuńczych oraz usługi prawne. Realizuje je Centrum Usług Środowiskowych. Kluby działają w miejscowościach: Czapple, Działowo, Goryń, Józefkowo, Kotnowo, Płachawy. Do realizacji zadań zostało zatrudnionych łącznie 12 osób: 6 opiekunek poszczególnych klubów oraz 6 osób jako opiekunowie niesamodzielnych seniorów świadczących opiekę w miejscu zamieszkania w zastępstwie za opiekuna faktycznego.

Na terenie gminy Książki kluby seniora działają w oparciu o projekt „Kluby Seniora w Gminie Książki”. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Towarzystwem Rozwoju Gminy Płużnica, gdzie Gmina Książki jest Liderem projektu. W ramach projektu w 2021 r. zostały utworzone Kluby Seniora w 4 miejscowościach: Blizienko, Osieczek, Łopatki, Zaskocz. Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i społecznych świadczonych w Gminie Książki odbywa się poprzez kompleksowe usługi realizowane w środowisku lokalnym, w tym:

- 1) funkcjonowanie klubów seniora i realizowanie w nich m.in.: warsztatów psychologicznych, spotkań z lekarzem geriatrą, zajęć rekreacyjno-ruchowych, warsztatów artystyczno-rękodzielniczych, spotkań integracyjnych, wyjazdów do instytucji kultury;
- 2) wsparcie dla opiekunów faktycznych, szkoleniowe i doradcze, podwyższające umiejętności opiekunów faktycznych, służące poprawie jakości usług opiekuńczych;
- 3) świadczenie usług opiekuńczych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania w zastępstwie za opiekunów faktycznych.

Wsparciem objęte zostały 72 osoby starsze oraz 76 osób z ich otoczenia, mieszkające na terenie Gminy Książki. Do realizacji zadań zostało zatrudnionych 10 osób: 4 osoby jako opiekunowie klubów, 4 osoby jako opiekunki mobilne, 1 osoba obsługująca wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego oraz 1 osoba jako kierowca.

Na terenie Miasta Wąbrzeźno działalność prowadzi jeden klub seniora, który działa w oparciu o projekt pn. „Klub seniora w Wąbrzeźnie”. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i społecznych świadczonych w Gminie Miasta Wąbrzeźno. Klub oferuje opiekę osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym seniorom, w zastępstwie za ich opiekunów faktycznych. Zgodnie z programem Klub Seniora oferuje różnorodne zajęcia aktywizujące dla uczestników i otoczenia, w tym zajęcia rekreacyjno-ruchowe, warsztaty psychologiczne, artystyczno-rękodzielnicze, szkolenia oraz spotkania i wyjazdy integracyjne. Do realizacji zadań zatrudniono 8 osób, w tym 2 opiekunów do prowadzenia zajęć. Przewidziano udział 30 osób. Obecnie ze wsparcia korzystają 34 osoby.

21. Realizowane projekty

Rodzina w Centrum

Projekt realizowany jest od 2016 roku przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w partnerstwie z Fundacją na rzecz rozwoju dzieci niepełnosprawnych „Daj Szansę”, powiatami oraz miastami na prawach powiatu w Województwie Kujawsko-Pomorskim. Współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

Projekt „Rodzina w Centrum” to przedsięwzięcie adresowane do młodzieży przygotowującej się do usamodzielnienia i opuszczenia pieczy zastępczej, a także rodzin naturalnych, które przeżywają

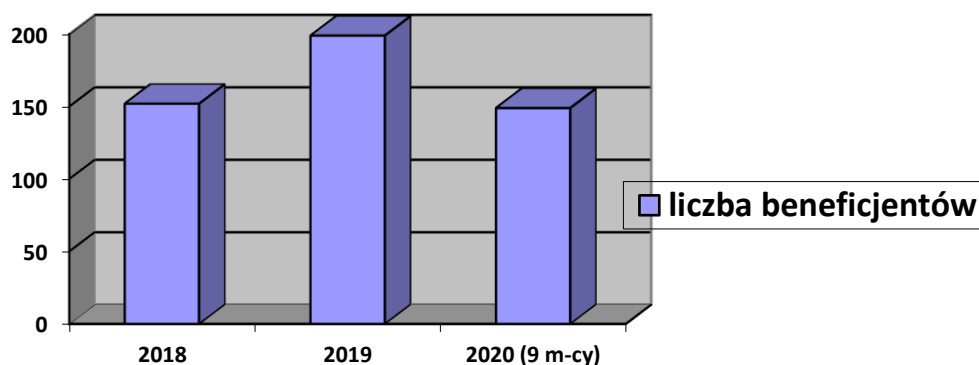
różnego rodzaju trudności opiekuńczo-wychowawcze, są zagrożone wykluczeniem społecznym czy objęte asystenturą rodzinną, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, wolontariuszy oraz osób, których udział w projekcie jest niezbędny do skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Projekt zakłada kompleksowe podejście do problematyki wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez rozwój usług wspierających i aktywizujących rodziny w środowisku lokalnym, ma też charakter profilaktyczno-edukacyjny. Jego celem jest zwiększenie poziomu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej oraz ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy instytucjonalnej, a także rozwój i tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej. Zaplanowane działania mają za zadanie wzmocnić i stymulować naturalne środowiska rodzinne borykające się z problemami, aby ograniczyć umieszczanie dzieci poza rodziną. Ponadto w związku trwającą pandemią COVID-19 oraz kryzysem przez nią wywołanym od roku 2020 zaplanowane zostały w projekcie działania mające na celu objęcie specjalistycznym wsparciem osoby znajdujące się w trudnej sytuacji. Skierowane zostały w szczególności do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Działania te pozwalają na zminimalizowanie negatywnych skutków pandemii, w tym nasilających się problemów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wynikających z izolacji. Powyższe działania mają także na celu profilaktykę i łagodzenie skutków zagrożenia epidemicznego w województwie kujawsko-pomorskim. W ramach projektu w roku 2016 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie utworzyło Centrum Wspierania Rodziny, które mieści się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie przy ul. Wolności 44, pokój nr 4. Jest to miejsce przyjazne rodzinom, w których mogą być realizowane działania na ich rzecz. W Centrum zatrudnieni są specjaliści, których zadaniem jest organizacja procesu wsparcia, począwszy od diagnozy sytuacji rodziny, poprzez określenie planu wsparcia, po realizację działań na rzecz rodziny, przy wykorzystaniu form dostępnych w ramach projektu. Ich rolą jest utrzymanie stałego kontaktu z rodzinami, zaangażowanymi podmiotami i środowiskiem lokalnym. Centrum oferuje rodzinom bogaty wachlarz różnych form wsparcia, od specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, logopedycznego, mediacji i terapii dla rodzin, poprzez różnego rodzaju warsztaty. Formy warsztatowe kierowane do dzieci i młodzieży mają na celu nabycie przez nich umiejętności właściwego odreagowania napięć emocjonalnych, zbudowanie poczucia bezpieczeństwa i zaufania do otaczających osób, umiejętności dostrzegania potrzeb własnych i drugiego człowieka, umiejętności komunikacyjnych, interpersonalnych i pełnienia ról społecznych oraz podniesienie samooceny. Rodziny zastępcze mają możliwość skorzystania z innych form wsparcia np. superwizji służącej m. in. weryfikacji kompetencji wychowawczych, ich doskonaleniu i przeciwdziałaniu wypaleniu. Ponadto Centrum prowadzi działania edukacyjne poprzez organizowanie spotkań kierowanych do szerokiego kręgu społeczności lokalnych, a służące przekazywaniu wiedzy na temat istoty pieczy zastępczej, funkcjonowania rodzin zastępczych, trudności wiążących się ze sprawowaniem pieczy zastępczej. Efektem tych działań ma być odejście od sprawowania pieczy zastępczej w dużych placówkach na rzecz mniejszych, przyjaznych wychowaniu form, jak najbardziej zbliżonych do rodziny. Osoby i rodziny objęte wsparciem w ramach projektu mają możliwość skorzystania z kompleksowego wsparcia dostosowanego do ich indywidualnych potrzeb w oparciu o wnikliwą diagnozę. Usługi wsparcia rodziny realizowane są przez wysokiej klasy specjalistów mających doświadczenie w pracy z rodzinami. Zorganizowano 7 spotkań edukacyjnych.

Liczba beneficjentów z terenu powiatu wąbrzeskiego korzystających ze wsparcia w ramach realizowanego projektu w latach 2018-2020

	2018	2019	2020 (9 m-cy)
	Liczba beneficjentów	Liczba beneficjentów	Liczba beneficjentów
Powiat Wąbrzeski	152	199	149

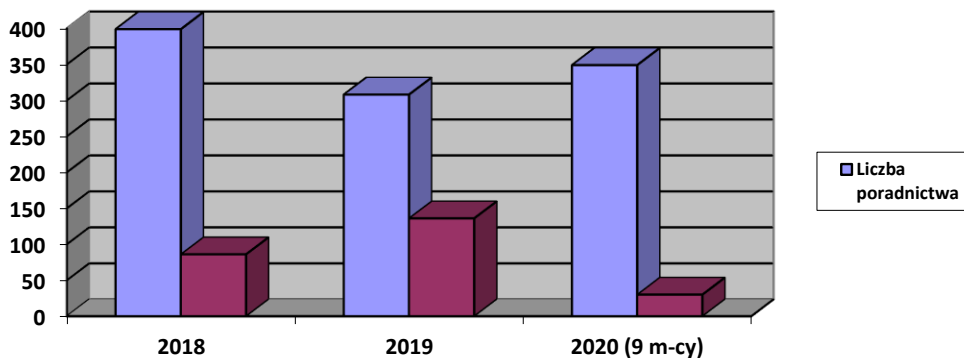
Liczba beneficjentów z terenu powiatu wąbrzeskiego korzystających ze wsparcia w ramach realizowanego projektu w latach 2018-2020

Liczba usług zrealizowanych w ramach projektów latach 2018-2020

	2018		2019		2020 (9m-cy)	
	Liczba godzin poradnictwa	Liczba godzin warsztatów	Liczba godzin poradnictwa	Liczba godzin warsztatów	Liczba godzin poradnictwa	Liczba godzin warsztatów
Powiat Wąbrzeski	399	86	308	136	349	30

Liczba usług zrealizowanych w ramach projektów latach 2018-2020

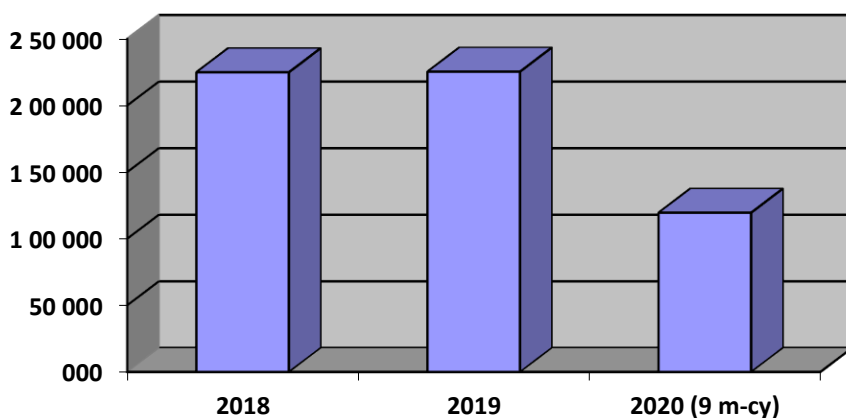

W ramach projektu Centrum zorganizowało również 4 wyjazdy edukacyjne dla rodzin zastępczych wraz z wychowankami oraz dla rodzin naturalnych i ich dzieci. Celem wyjazdów było wzmocnienie więzi uczuciowej pomiędzy członkami rodzin, trenowanie umiejętności społecznych i kompetencji opiekuńczych, a także obserwacja rzeczywistych relacji panujących pomiędzy rodzicami i dziećmi, promowanie właściwego modelu życia rodziny oraz podnoszenie świadomości na temat problemów społecznych. Podczas wyjazdów rodzice uczestniczyli w warsztatach wzmacniających kompetencje rodzicielskie, w tym czasie dzieci uczestniczyły w zajęciach animacyjnych. Poza tym uczestnicy korzystali ze wsparcia psychologa i pedagoga.

Kwota poniesionych wydatków wraz z wkładem własnym w ramach realizowanego projektu w latach 2018-2020

	2018	2019	2020 (9 m-cy)
	Kwota	Kwota	Kwota
Powiat Wąbrzeski	224.964,04 zł	225.437,00 zł	119.528,73 zł

Kwota poniesionych wydatków wraz z wkładem własnym w ramach realizowanego projektu w latach 2018-2020

Początkowo zakładano dwuletnią realizację projektu, jednakże z uwagi na rosnące potrzeby oraz zainteresowanie ze strony uczestników, usługami świadczonymi w ramach w/w projektu od dnia 01.07.2018 r. rozpoczęto realizację drugiej edycji projektu, a od 01.01.2021 r. trzecią edycję. W ramach trzeciej edycji na rok 2021 zaplanowano 462 godziny poradnictwa, 718 godzin warsztatów oraz 1 spotkanie edukacyjne. Do dnia 30.06.2021 r. zrekrutowano 268 beneficjentów.

Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020, w ramach Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv w okresie od 31.07.2020 r. do 30.11.2020 r.

Głównym celem projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej. Łączna wartość projektu realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wyniosła 199 605,00 zł z czego cała kwota została wydatkowana.

Poniesione wydatki obejmowały:

- 1) wyposażenie na cele realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania 60 fabrycznie nowych komputerów przenośnych z oprogramowaniem, myszką i torbą do przechowywania za kwotę 179.172,60 zł;
- 2) wyposażenie POW w Książkach - 3 sprzęty multimedialne (rzutnik multimedialny, tablica interaktywna z rzutnikiem multimedialnym oraz głośniki do tablicy multimedialnej) za kwotę 10.069,07 zł;
- 3) zakup środków ochrony indywidualnej (maseczki - 4500 szt., rękawiczki - 4500 szt., środki dezynfekcyjne - 207 l) za kwotę 10.363,33 zł.

Wsparciem zostało objętych 47 podmiotów (28 rodzin zastępczych spokrewnionych, 15 rodzin zastępczych niezawodowych, 3 rodziny zastępcze zawodowe, 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza). Łącznie wsparciem zostały objęte 92 osoby, w tym wychowankowie i pracownicy POW.

Wsparcie osób starszych i kadry świadczącej usługi społeczne w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19, łagodzenia jego skutków na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich Oś priorytetowa 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. Koszt całkowity: 36.181 362,97zł., kwota dofinansowania: 30.754 158,53 zł.

Celem projektu jest podjęcie działań minimalizujących w jak największym stopniu skutki COVID-19 oraz ograniczających rozprzestrzenianie się wirusa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Łączna wartość projektu realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wynosi 328.351,36 zł, w tym wkład własny 87.711,36 zł.

W okresie realizacji projektu od 3 stycznia do 31 grudnia 2021 r. podjęte były następujące działania:

- 1) testy na SARS-Co-V-2 dla pracowników Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie - w okresie od 01.03.2020 do 31.05.2020 r. przeprowadzono testy w ilości: 156 testów jakościowych dla 52 pracowników (trzykrotnie) za kwotę 28.600,00 zł oraz 104 testy met. Real Time dla 52 pracowników (dwukrotnie) za kwotę 26.094,00 zł - kwota kwalifikowana 39.520,00 zł;
- 2) dopłaty do wynagrodzeń dla 47 pracowników Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie świadczącym usługi społeczne, w tym opiekuńcze, w związku z wykonywaniem przez nich pracy w warunkach epidemicznych, obciążonej dużym ryzykiem zachorowania wypłacono dodatki do wynagrodzeń w okresie od 01.05.2020 r. do 31.07.2020 r. w wysokości 112.925,22 zł.;
- 3) dopłaty dla 14 pracowników Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Książkach w ramach dopłat do wynagrodzenia świadczącym usługi społeczne, w tym opiekuńcze, w związku z wykonywaniem przez nie pracy w warunkach epidemicznych, obciążonej dużym ryzykiem zachorowania wypłacono dodatki do wynagrodzeń w miesiącu kwietniu 2021 r. za okres od 01.01.2021 do 31.03.2021 r. w wysokości 37.153,90 zł.;

4) wkład własny stanowiło wynagrodzenie 2 pracowników PCPR wykonujących czynności związane z realizacją projektu w wysokości 87.711,36 zł.

Do wykorzystania do końca projektu pozostały środki finansowe w wysokości 51.040,88 zł.

Ponadto w ramach niniejszego projektu zostały dostarczone niezbędne środki ochrony indywidualnej oraz materiały i środki do dezynfekcji w celu zabezpieczenia prawidłowej realizacji zadań i możliwości zapewnienia ciągłości świadczenia usług dla mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, tj. maseczki ochronne, 5 litrowe bańki środka do dezynfekcji, żele 0,5 l, gogle ochronne, przyłbice, rękawiczki ochronne, stacje do dezynfekcji, termometry bezdotykowe. Otrzymane środki zostały przekazane do Gmin z terenu Powiatu Wąbrzeskiego, Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, Zakładu Aktywności Zawodowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Książkach.

Ze względu na dużą zachorowalność na COVID-19 oraz po analizie zapotrzebowania jakie zostało zgłoszone na środki i materiały ochrony planuje się przedłużyć projekt do 31.03.2022 r.

Kooperacja – efektywna i skuteczna

Powiat Wąbrzeski otrzymał pomoc rzeczową zgodnie z umową z dnia 29.10.2020 r. na podstawie uchwały nr XXV/363/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28.09.2020 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej jednostkom samorządu terytorialnego. Zadanie realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Otrzymana pomoc przeznaczona jest na cele związane z działalnością jednostek z zakresu pomocy społecznej dla których organem prowadzącym jest Powiat Wąbrzeski. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie realizując niniejszy projekt w imieniu Powiatu Wąbrzeskiego otrzymało następujące składniki:

- 1) urządzenia do oczyszczania powietrza;
- 2) urządzenia do dezynfekcji poprzez natrysk;
- 3) lampy bakteriobójcze;
- 4) rękawice jednorazowe.

o łącznej wartości: 32.423,64 zł.

Wsparciem zostały objęte następujące jednostki w następujących ilościach i wartościach:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie otrzymał urządzenia do oczyszczania powietrza - 2 szt. o łącznej wartości 7.000,00 zł., urządzenia do dezynfekcji poprzez natrysk - 2 szt. o łącznej wartości 6.960,00 zł., lampy bakteriobójcze - 4 szt. o łącznej wartości 9.160,00 zł;
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało urządzenie do oczyszczania powietrza o wartości 3.500,00 zł;
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Książkach otrzymała urządzenie do oczyszczania powietrza o wartości 3.500,00 zł oraz rękawice jednorazowe 5.400 szt. o wartości 2.303,64 zł.

Po zakończeniu realizacji projektu, tj. po 30.06.2021 r. powyższy sprzęt wykorzystywany będzie na działalność statutową jednostek.

Aktywna Mama, aktywny Tata

Projekt „Aktywna Mama, aktywny Tata” w ramach Osi Priorytetowej 8 Aktywni na rynku pracy, Działanie 8.4 Godzenie życia zawodowego i rodzinnego, Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie w ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu pomagało w przeprowadzeniu procesu rekrutacji polegającej na przyjmowaniu w dwóch naborach w kwietniu 2019 r. oraz styczniu 2020 r. formularzy rekrutacyjnych wraz z załącznikami od osób zainteresowanych udziałem w projekcie. Dokonywało rejestracji dat wpływu składanych dokumentów. Całość dokumentacji została przekazana do ROPS w Toruniu. Z refundacji kosztów opieki nad dzieckiem mogły skorzystać:

- 1) osoby pracujące sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3 (w tym przebywające na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim/wychowawczym);
- 2) osoby bezrobotne pozostające poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki nad dziećmi do lat 3.

Projekt zakładał wsparcie w formie refundacji kosztów opieki nad dzieckiem:

- 1) w żłobku w wysokości maksymalnie do 800 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy;
- 2) w klubie dziecięcym w wysokości maksymalnie do 600 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy;
- 3) wynagrodzenia opiekuna dziennego w wysokości maksymalnie do 600 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy;
- 4) pokrycia kosztów wynagrodzenia w wysokości maksymalnie do 800 zł miesięcznie na okres do 12 miesięcy i kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani.

V. Podsumowanie sytuacji społecznej Powiatu Wąbrzeskiego

1. Wnioski z diagnozy

Cechy sytuacji społecznej Powiatu Wąbrzeskiego:

- 1) zła sytuacja demograficzna – ujemne wskaźniki przyrostu naturalnego, większa liczba osób w wieku poprodukcyjnym niż w wieku produkcyjnym;
- 2) brak systemowych rozwiązań osób starszych, w ostatnim roku powstały nowe kluby dla seniorów;
- 3) rosnący odsetek osób bezrobotnych, w tym osób młodych, z niskimi kwalifikacjami i długotrwale bezrobotnych;
- 4) szkolnictwo dostępne na poziomie podstawowym i średnim;
- 5) opieka medyczna dostępna na poziomie podstawowym i specjalistycznym, jeden szpital;
- 6) zmniejszająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej;
- 7) zwiększające się nakłady finansowe na pomoc społeczną;
- 8) głównymi powodami przyznania pomocy społecznej pozostają nadal ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba;
- 9) realizacja poradnictwa specjalistycznego dla dzieci, rodziców i osób wymagających wsparcia;
- 10) system wsparcia osoby z niepełnosprawnością od urodzenia poprzez edukację, ośrodek wsparcia, wtz, zaz, orzecznictwo, rehabilitację;
- 11) zlecanie zadań organizacjom pozarządowym przez jst, współpraca z trzecim sektorem;
- 12) polepszanie infrastruktury społecznej na terenie powiatu;
- 13) poprawa skuteczności jednostek pomocowych poprzez szkolenia, kursy, samodoskonalenie kadry;
- 14) działania jednostek pomocowych dzięki pozyskiwaniu środków zewnętrznych, w tym UE.

Na sytuację społeczną w Powiecie Wąbrzeskim duży wpływ mają czynniki zewnętrzne, na które nie mamy wpływu, zły stan gospodarki, brak rynku pracy. Fakt, że jesteśmy najmniejszym powiatem, z jednym z najmniejszych budżetów także ma wpływ na podejmowane działania. Kolejnym elementem jest starzenie się społeczeństwa i ciągły spadek liczby mieszkańców oraz widoczny odpływ wykształconej młodzieży, a co za tym idzie mała aktywność mieszkańców.

2. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest postępowaniem badawczym wykorzystywanym do konstrukcji dokumentów strategicznych, które spełnia najważniejsze funkcje diagnostyczne. Jest to kompleksowa metoda planowania strategicznego, pozwalająca odpowiedzieć na pytanie: „gdzie jesteśmy?”.

Analiza SWOT jest nieodłącznym elementem procedur zarządzania strategicznego w wielu sferach życia społecznego i gospodarczego oraz w różnych skalach przestrzennych. Najczęściej stosowana jest jako synteza diagnozy wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania i rozwoju jednostek terytorialnych.

Dzięki analizie SWOT można ocenić w całości przedmiot badania, ale także wskazać na słabe punkty, które można przełożyć na konkretne rozwiązania. Zakres analizy odnosi się do czynników wewnętrznych oraz rzeczywistości zewnętrznej. Technika analityczna pozwala na wyłonienie mocnych stron – wszystkiego, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego przedmiotu badań, słabych stron – wszystkiego, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego przedmiotu badań (dotyczą uwarunkowań lokalnych, na które mamy wpływ) oraz szans – wszystkiego, co stwarza dla analizowanego przedmiotu badań szansę korzystnej zmiany oraz zagrożeń – wszystkiego, co stwarza dla analizowanego przedmiotu badań niebezpieczeństw zmiany na niekorzystną (dotyczą uwarunkowań ogólnych, na które nie mamy wpływu).

Powiat funkcjonuje w określonym otoczeniu, tworzą go jednostki samorządowe, administracja rządowa, służby oraz ich wzajemne powiązania o charakterze organizacyjnym, społecznym, ekonomicznym czy środowiskowym. Uwarunkowania zewnętrzne, które pozwalają niezależnie od władz lokalnych, determinują rozwój danej społeczności. Władze powiatu winny monitorować zmiany, które zachodzą w otoczeniu. Pozwala to na identyfikację istniejących, a także przyszłych szans i zagrożeń rozwoju oraz może minimalizować wpływ ewentualnie, negatywnych skutków. Szeroka znajomość powiatu pozwala na podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi potencjału lokalnego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - aktywna działalność organizacji pozarządowych na rzecz społeczności lokalnych - wykształcona, dobrze przygotowana i zaangażowana kadra pomocy społecznej, organizacji pozarządowych - umiejętność tworzenia i aplikowania o środki zewnętrzne 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca współpraca międzysektorowa - zbyt mała liczba podmiotów ekonomii społecznej - bariery utrudniające pełny udział z życiu społecznym osób niepełnosprawnych - niepełny przepływ informacji pomiędzy instytucjami zajmującymi się osobami wykluczonymi społecznie

<ul style="list-style-type: none"> - istniejąca infrastruktura w obszarze szeroko rozumianej pomocy społecznej (dps, śds, wtz, zol, zaz, wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego) - istniejąca sieć ośrodków kultury oraz bibliotek - pełne dane statystyczne dotyczące problemu bezrobocia w powiecie - istniejące możliwości aktywizacji zawodowej i społecznej osób wykluczonych społecznie i zagrożonych społecznie - rozwinięta infrastruktura edukacyjna, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - rozwinięta baza rehabilitacyjna - systematyczny rozwój infrastruktury użyteczności publicznej dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością - otwartość na nowe pomysły i przedsięwzięcia - realizowanie lokalnych programów wsparcia dziecka i rodziny, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, wspierania osób z niepełnosprawnością - skoordynowany system pomocy dziecku i rodzinie (zespoły interdyscyplinarne, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, poradnictwo specjalistyczne, rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza) - podstawowa i specjalistyczna opieka medyczna - dysponowanie środkami PFRON na terenie Powiatu w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, sprawne korzystanie z tych środków - zapewnienie systemu orzecznictwa o niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> - mała liczba wolontariuszy - niewystarczające usługi specjalistyczne w warunkach domowych - słabo rozwijający się rynek pracy - mała świadomość społeczna i przejawy negatywnych postaw wobec problemów osób wymagających pomocy - brak mieszkań chronionych - zbyt mała liczba mieszkań socjalnych - bierność, bezradność i postawy roszczeniowe wśród osób uzależnionych od pomocy społecznej - brak stabilności finansowej w instytucjach działających na rzecz osób wykluczonych społecznie - długotrwałe uzależnienie od pomocy społecznej - brak kandydatów na zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze - niedostateczna liczba rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych - brak placówki rodzinnej - niedostateczna liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych - niewystarczająca kadra w odniesieniu do realizowanych zadań - mało czasu poświęcanego na pracę socjalną - niewystarczające warunki lokalowe działających instytucji pomocy społecznej - niska dostępność usług społecznych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej (w tym w formie mieszkań chronionych)
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozwój systemu pieczy zastępczej (powstawanie nowych form pieczy, zatrudnianie kadry) - wzrastające nakłady finansowe na pomoc społeczną w gminach i w powiecie - dostępność budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - dostępność do nieodpłatnego poradnictwa prawnego - dostępność terenów inwestycyjnych - odradzająca się sieć komunikacji transportu publicznego - dobra współpraca i zaangażowanie władz samorządowych 	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami - starzenie się lokalnej społeczności - niska dostępność do tłumacza języka migowego w urzędach, instytucjach - skrywanie w małych społecznościach lokalnych zjawiska przemocy w rodzinie - niewystarczające środki finansowe na zabezpieczenie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość uczestniczenia osób w programach wspierających - otwartość na problemy i kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych, ofiar przemocy, osób z niepełnosprawnościami - rozwój współpracy międzysektorowej - wzrost dostępu do nowoczesnych środków komunikowania się - uzyskiwanie środków finansowych na pomoc osobom wykluczonym społecznie - rozwój specjalistycznych usług wsparcia - rozwój grup samopomocowych i wolontariatu oraz asystentury - upowszechnianie aktywnych postaw - możliwość finansowania działań ze środków UE 	<ul style="list-style-type: none"> - utrata zaufania do systemu wsparcia - dziedziczenie nieprawidłowych wzorców rodzinnych i społecznych - wysokie koszty zatrudnienia pracowników - starzenie się społeczeństwa - pauperyzacja społeczeństwa - niestabilność przepisów prawa - skomplikowane procedury pozyskiwania środków UE - zjawisko wypalenia zawodowego wśród osób pracujących z osobami wykluczonymi społecznie - upolitycznienie relacji pomiędzy sektorami publicznym i pozarządowym - nierówny dostęp do środków pozabudżetowych

<ul style="list-style-type: none"> - rozwój partnerstwa pomiędzy sektorami publicznym a pozarządowym - dostosowanie form kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy - podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie - rozwój i wzmacnianie systemu pieczy zastępczej - rozwój placówek na rzecz osób starszych, osób z niepełnosprawnościami 	<ul style="list-style-type: none"> - zły wizerunek instytucji pomocy społecznej - ubożenie kadr pomocy społecznej, niski prestiż zawodu - długi czas oczekiwania dzieci, młodzieży i osób wymagających stałej i całodobowej opieki - niewystarczająca liczba rodzin zastępczych - epidemia
--	---

Analiza problemów społecznych w ujęciu pomocy społecznej dokonana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie w odniesieniu do kompetencji samorządu pozwoliła na wyodrębnienie grup osób najbardziej wymagających pomocy: niepełnosprawnych, dzieci, młodzieży, rodzin, bezrobotnych, osób dotkniętych przemocą, osób starszych.

Procesy demograficzne wpływają na sytuację społeczno-ekonomiczną ludności, zapowiadają trendy społeczne, co powoduje konieczność dostosowania polityki społecznej do zmieniającej się sytuacji. Zjawiskami, które będą wpływały na podejmowane decyzje będą starzenie się społeczeństwa, wzrost przeciętnej długości życia. Nakłada się także na to ujemny przyrost naturalny. Mając na względzie zainteresowania tego obszaru polityki społecznej należy wspierać aktywnie osoby starsze, wykorzystując ich czas i potencjał, pamiętając jednocześnie, że wzrost udziału osób starszych przyczyni się do wzrostu osób z niepełnosprawnościami, dla których także należy zapewnić właściwą opiekę, ofertę i pomoc.

Kolejnym ważnym aspektem polityki społecznej dla samorządu winna być oferta skierowana do rodzin niewydolnych wychowawczo. Pomimo rozwoju rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, zasoby tych form nadal są niewystarczające. Ważne będzie wzmacnianie rodziny w jej środowisku naturalnym. Działania samorządu muszą być zwrócone na zabezpieczenie sytuacji dzieci, które musiały już opuścić swoje rodziny. Należy wspierać rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

W latach programowania strategicznego należy rozwijać formy wsparcia osoby w kryzysach. Należy mieć na uwadze wyspecjalizowaną pomoc terapeutyczną dzieci, młodzieży, rodzin. Wzrasta liczba osób wymagających wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, psychiatrycznego, terapii, mediacji, superwizji, mediacji, grup wsparcia, poradnictwa pedagogicznego, warsztatów edukacyjnych dla rodziców, oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. Zasoby pracowników w gminach i powiecie nie są w stanie zapewnić prawidłowej pomocy osobom wymagającym specjalistycznej pomocy. Należy podejmować działania w kierunku rozwoju usług poradniczych, rozwoju usług ośrodka interwencji kryzysowej.

Dalszy rozwój winien być skierowany na powstałe obszary inwestycyjne, które zapewnią zatrudnienie mieszkańcom powiatu przy udziale środków funduszu pracy. Wzrost wynagrodzeń pracowników z pewnością przyczyni się do pozostania i pracy na rzecz społeczności lokalnej. Nowe kierunki kształcenia, bogata oferta edukacji, nowoczesna baza kształcenia przygotuje młodych

pracowników gotowych do podjęcia pracy w nowoczesnych zakładach pracy, a rozwijająca się oferta spędzania wolnego czasu w powiecie winna wpłynąć na pozostanie części młodych w naszym powiecie.

Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem Powiatu Wąbrzeskiego stymulującym jego rozwój. Dzięki podejmowanej aktywności na terenie powiatu organizacje stały się cennym partnerem w realizacji zadań ustawowych. W okresie programowania należy podejmować nadal wspólne inicjatywy celem budowania społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu lokalnym.

Identyfikacja obszarów problemowych odzwierciedla pola działania w zakresie wspierania osób wymagających pomocy.

Wyodrębnione grupy stały się obszarami problemowymi:

- 1) niepełnosprawność;
- 2) dzieci i rodzina;
- 3) rynek pracy i edukacja;
- 4) przemoc w rodzinie;
- 5) społeczeństwo obywatelskie

w pracach nad kierunkami rozwoju pomocy społecznej w powiecie.

VI. Misja strategii

Kluczowym elementem jest określenie misji jako naczelnego celu rozwiązywania problemów społecznych na terenie Powiatu Wąbrzeskiego, wokół którego będą koncentrować się działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji. Jej przesłaniem winno być przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, które z różnych przyczyn są niesamodzielne oraz zminimalizowanie rozmiarów i skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych. Ważnym zadaniem strategii jest zaspokojenie potrzeb w zakresie rozwoju społecznego oraz uaktywnienie środowiska lokalnego. Wdrażanie strategii powinno zintegrować społeczeństwo powiatu i przyczynić się do efektywnego rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia wskazuje na najważniejsze przedsięwzięcia, które w swoich kompetencjach powiat musi wykonać. Rozwiązanie wszystkich istniejących problemów jest trudne, jednak należy nie dopuszczać do ich pogłębiania, a przy wsparciu można minimalizować ich skutki.

Niniejsza strategia opiera się na przesłankach:

- 1) dokonaniu wyboru obszarów najważniejszych problemów społecznych w powiecie;
- 2) określeniu zakresu współdziałania instytucji i organizacji działających w sferze szeroko rozumianej polityki społecznej;
- 3) skuteczniejszym wykorzystaniu instytucji i organizacji już istniejących.

Mając na uwadze powyższe przesłanki określona została misja strategii:

Zintegrowane działania instytucji funkcjonujących w sferze lokalnej polityki społecznej

oraz

wykorzystanie potencjału aktywności obywatelskiej

w powiązaniu

z rozwojem gospodarczym Powiatu

drogą do skutecznego rozwiązywania problemów społecznych

mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego.

VII. Cele strategiczne

Wskazanie celów w strategii rozwiązywania problemów społecznych jest niezbędne dla prawidłowej jej realizacji. Określenie celów uzależnione jest od aktualnej diagnozy sytuacji pomocy społecznej w powiecie. Cele precyzowane są w oparciu o wskazane obszary problemowe w powiązaniu z funkcjonowaniem pomocy społecznej.

Cele strategiczne należą do grupy celów kierunkowych i długofalowych, sformułowane są w sposób ogólny i dotyczą wieloletniego horyzontu czasowego. Cele strategiczne odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?

Analiza stanu pomocy społecznej w Powiecie Wąbrzeskim pozwoliła na wyodrębnienie najważniejszych celów strategicznych:

- 1. Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością.**
- 2. Tworzenie warunków do rozwoju systemu pieczy zastępczej.**
- 3. Podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego.**
- 4. Rozwój działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**
- 5. Budowanie partnerstwa Powiatu Wąbrzeskiego z organizacjami pozarządowymi.**

VIII. Cele szczegółowe

Osiągnięcie zamierzonych celów strategicznych dały podstawę do wypracowania celów szczegółowych.

Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością

1. Podniesienie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i praw osób z niepełnosprawnością oraz instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością.
2. Zapewnienie zwiększonego dostępu osób z niepełnosprawnością do udziału w życiu społecznym, rehabilitacji i edukacji.
3. Integracja i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością.

Tworzenie warunków do rozwoju systemu pieczy zastępczej

1. Organizacja kompleksowego systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Zapewnienie wsparcia i pomocy rodzinom, rodzinnym i instytucjonalnym formom pieczy zastępczej w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego

1. Promocja zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa.
2. Zwiększenie dostępności usług aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Rozwój działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Tworzenie powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Budowanie partnerstwa Powiatu Wąbrzeskiego z organizacjami pozarządowymi

1. Poprawa jakości życia mieszkańców.
2. Zwiększanie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej.

Celom szczegółowym zostały przyporządkowane kierunki działania realizowane przez określone zadania. Cele szczegółowe zostały zdefiniowane na wcześniej wskazanych obszarach problemowych wymagających interwencji poprzez wskazanie kierunków realizacji zadań. Ponadto wskazano zakładane rezultaty, wskaźniki osiągnięcia celu, realizatorów odpowiedzialnych za wdrożenie zadań, konieczne nakłady jako źródło finansowania osiągnięcia celu i termin jego realizacji.

Cel strategiczny nr 1: Wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością

Cel szczegółowy nr 1: Podniesienie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i praw osób z niepełnosprawnością oraz instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Wspieranie działań w zakresie wzrostu świadomości i edukacji społecznej w obszarze niepełnosprawności.</p> <p>2. Wspieranie działań instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz ich upowszechnianie.</p> <p>3. Wspieranie i promowanie działań aktywizujących osoby z niepełnosprawnością m.in. poprzez sport, kulturę, twórczość, turystykę.</p>	<p>1) pozytywne zmiany w postrzeganiu osoby niepełnosprawnej, jej wizerunku w środowisku lokalnym oraz jednostek działających na rzecz środowiska;</p> <p>2) wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością;</p> <p>3) opracowywanie, wydawanie, aktualizowanie informacji na temat problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych;</p>	<p>1) liczba działań sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych, turystycznych, integracyjnych promujących działalność osób niepełnosprawnych;</p> <p>2) liczba konferencji, szkoleń, spotkań dla środowisk zaangażowanych w pomoc i wsparcie osób niepełnosprawnych;</p> <p>3) liczba programów telewizyjnych, artykułów ukazujących się w lokalnych mediach dotyczących problemu niepełnosprawności;</p> <p>4) liczba podjętych działań przez instytucje;</p> <p>5) liczba wydanych opracowań, sprawozdań, publikacji, broszur dotyczących problemu niepełnosprawności;</p>	<p>Samorząd powiatu, samorzady gminne, Instytucje i organizacje samorządowe, media</p>	<p>PFRON, Solidarnościowy Fundusz Wspierania Osób Niepełnosprawnych, UE, budżet państwa, programy celowe, budżet województwa, budżety samorządów gminnych i powiatu, fundusze publiczne, prywatne i pracodawców</p>	<p>ciągły</p>

Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie zwiększonego dostępu osób z niepełnosprawnością do udziału w życiu społecznym, rehabilitacji i edukacji

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Wspieranie działań w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych, informacyjnych, transportowych i innych.</p> <p>2. Wspieranie działań w zakresie podnoszenia jakości życia osób niepełnosprawnych zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami (zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny, turnusy rehabilitacyjne)</p> <p>3. Wspieranie działań w zakresie rozwoju infrastruktury i usług na rzecz osób z niepełnosprawnością w zakresie wsparcia całodobowego i dziennego.</p> <p>4. Wspieranie działań na rzecz osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie w zakresie rozwoju ośrodków wsparcia, mieszkań chronionych lub innych.</p> <p>5. Wspieranie działań w zakresie powstawania nowych form wsparcia i pomocy osobom z niepełnosprawnościami w różnych formach (m.in. asystentura, opieka wytchnieniowa, usługi</p>	<p>1) wzrost liczby działań w zakresie likwidacji barier;</p> <p>2) wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami uczęszczających do placówek edukacyjnych, rehabilitacyjnych;</p> <p>3) wzrost liczby środków transportu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych;</p> <p>4) wzrost liczby ośrodków wsparcia i form pomocy osobom z niepełnosprawnościami;</p> <p>5) wzrost liczby świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;</p> <p>6) powstanie nowych usług (asystenta, opieki wytchnieniowej, kluby seniora, kluby samopomocy, usługi opiekuńcze, pomoc sąsiedzka i inne)</p>	<p>1) liczba przeprowadzonych likwidacji barier</p> <p>2) liczba zakupu pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych;</p> <p>3) liczba miejsc w ośrodkach wsparcia;</p> <p>4) liczba powstałych nowych ośrodków wsparcia;</p> <p>5) liczba zmodernizowanych, przebudowanych, rozbudowanych ośrodków całodobowych i dziennych;</p> <p>6) liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z proponowanych działań w zakresie podnoszenia jakości życia;</p> <p>7) liczba dzieci z niepełnosprawnościami objętych edukacją;</p> <p>8) liczba dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodziców objętych wczesnym wspomaganie;</p> <p>9) liczba osób z zaburzeniami psychicznymi korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych;</p> <p>10) liczba osób korzystających z usług asystenta, opieki wytchnieniowej, pomocy sąsiedzkiej usług</p>	<p>Samorząd powiatu, samorządy gminne, Instytucje i organizacje samorządowe, media</p>	<p>PFRON, Solidarnościowy Fundusz Wspierania Osób Niepełnosprawnych, UE, programy celowe, budżet państwa, budżet województwa, budżety samorządów gminnych i powiatu, fundusze publiczne, prywatne i pracodawców</p>	<p>ciągły</p>

<p>opiekuńcze, pomoc sąsiedzka, kluby seniora, kluby samoopomocy i inne).</p> <p>6. Wspieranie działań zmierzających do zapewnienia specjalistycznych usług opiekuńczych osobom z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania.</p> <p>7. Wspieranie działań w zakresie doskonalenia kadry zajmującej się bezpośrednio osobami niepełnosprawnymi, rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>8. Wspieranie działań w zakresie tworzenia warunków do rozwoju kształcenia specjalnego.</p> <p>9. Wspieranie działań w zakresie pomocy rodzinom z dziećmi z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie możliwości kształcenia na wszystkich poziomach rozwoju dziecka oraz realizację zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.</p>		<p>opiekuńczych, uczestników klubów seniora, samoopomocy lub innej)</p>			
---	--	---	--	--	--

Cel szczegółowy nr 3: Integracja i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Pomoc osobom z niepełnosprawnością w przystosowaniu się do funkcjonowania na rynku pracy.</p> <p>2. Rozwój usług wspierających aktywizację zawodową.</p>	<p>1) wzrost aktywności osób z niepełnosprawnością w poszukiwaniu pracy;</p> <p>2) wzrost oferty szkoleniowej dla osób z niepełnosprawnością:</p>	<p>1) liczba osób z niepełnosprawnością objętych doradztwem zawodowym;</p> <p>2) liczba osób z niepełnosprawnością</p>	<p>Samorząd powiatu, samorządy gminne, Instytucje i organizacje samorządowe, PES, Powiatowy Urząd Pracy, media</p>	<p>PFRON, Solidarnościowy Fundusz Wspierania Osób Niepełnosprawnych UE, programy celowe, budżet</p>	<p>ciągły</p>

<p>3. Wspieranie zatrudnienia i samozatrudnienia osób z niepełnosprawnością.</p> <p>4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.</p> <p>5. Rozwój podmiotów ekonomii społecznej.</p>	<p>3) wzrost zatrudnienia osób z niepełnosprawnością;</p> <p>4) rozwój podmiotów ekonomii społecznej;</p>	<p>objętych pośrednictwem zawodowym;</p> <p>3) liczba osób z niepełnosprawnością podwyższających kwalifikacje zawodowe, szkolących się lub przekwalifikujących się;</p> <p>4) liczba powstałych nowych miejsc pracy;</p> <p>5) liczba osób z niepełnosprawnością podejmujących własną działalność;</p> <p>6) liczba osób z niepełnosprawnością podejmująca zatrudnienie;</p> <p>7) liczba podmiotów ekonomii społecznej;</p> <p>8) liczba miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej;</p>		<p>państwa, budżet województwa, budżety samorządów gminnych i powiatu, fundusze publiczne, prywatne i pracodawców</p>	
--	---	--	--	---	--

Cel strategiczny nr 2: Tworzenie warunków do rozwoju pieczy zastępczej

Cel szczegółowy nr 1: Organizacja kompleksowego systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Zapewnienie środków finansowych na świadczenia obowiązkowe i fakultatywne dla wychowanków pieczy zastępczej, w tym usamodzielnianych i pełnoletnich wychowanków.</p> <p>2. Zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie odpowiedniej liczby</p>	<p>1) wzrost środków finansowych przeznaczanych na pieczę zastępczą;</p> <p>2) powstanie nowych rodzin zastępczych;</p> <p>3) powstanie nowych form pieczy zastępczej;</p> <p>4) wsparcie wychowanków pieczy zastępczej;</p>	<p>1) ilość artykułów i informacji dotyczących pieczy zastępczej w lokalnej prasie i telewizji;</p> <p>2) liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;</p> <p>3) wielkość środków finansowych przeznaczanych na pieczę zastępczą;</p>	<p>Rodziny zastępcze, kandydaci na rodziny zastępcze, rodziny pomocowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki pomocy społecznej,</p>	<p>budżet powiatu, gminy, państwa, województwa, UE, sponsorzy</p>	<p>ciągły</p>

<p>koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>3. Tworzenie warunków do powstawania nowych form rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>4. Tworzenie warunków do rozwoju instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu.</p> <p>5. Tworzenie warunków do powstawania mieszkań chronionych, treningowych lub innych form wsparcia dla wychowanków usamodzielnianych i pełnoletnich pieczy zastępczej.</p> <p>6. Wspieranie działań mających na celu rozwój pieczy zastępczej.</p>		<p>4) liczba powstałych placówek; liczba powstałych mieszkań;</p>	<p>powiatowe centra pomocy rodzinie, policja, sady kuratorzy, placówki edukacyjne, media</p>		
---	--	---	--	--	--

Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie wsparcia i pomocy rodzinom, rodzinnym i instytucjonalnym formom pieczy zastępczej w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Zapewnienie szkoleń podnoszących kwalifikacje i kompetencje opiekuńczo-wychowawcze oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu.</p> <p>2. Wspieranie pieczy zastępczej poprzez tworzenie grup wsparcia lub inne formy pomocy.</p> <p>3. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i terapii dla osób sprawujących rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą,</p>	<p>1) wzrost szkoleń podnoszących umiejętności rodzicielskie;</p> <p>2) powstanie grup wsparcia lub innych form pomocy dla rodzin zastępczych;</p> <p>3) wzrost oferowanego poradnictwa specjalistycznego;</p> <p>4) wzrost liczby pozyskanych kandydatów na rodziny zastępcze;</p> <p>5) zatrudnienie psychologa;</p>	<p>1) liczba osób objętych poradnictwem;</p> <p>2) liczba przeszkolonych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;</p> <p>3) liczba zorganizowanych szkoleń dla rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka podnoszących ich umiejętności i kompetencje opiekuńczo-wychowawcze;</p>	<p>Rodziny zastępcze, kandydaci na rodziny zastępcze, rodziny pomocowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, policja, sąd,</p>	<p>budżet powiatu, gminy, państwa, województwa, UE, sponsorzy</p>	<p>ciągły</p>

<p>ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy, a także dla rodzin wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji rodzicielskich.</p> <p>4. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz organizacja szkoleń w tym zakresie.</p> <p>5. Zapewnienie wsparcia i pomocy specjalistycznej rodzinom zastępczym, ich dzieciom przez psychologa.</p> <p>6. Zapewnienie środków finansowych na superwizję dla pracowników pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych.</p> <p>7. Prowadzenie działań integrujących rodziny zastępcze z ternu powiatu oraz zapewnienie środków finansowych na ten cel.</p> <p>8. Prowadzenie działań promujących idee rodzicielstwa zastępczego oraz wolontariatu wraz z zabezpieczeniem środków finansowych na ten cel.</p>	<p>6) przeprowadzone superwizje dla pracowników oraz rodzin zastępczych;</p> <p>7) wzrost działań integrujących środowisko rodzin zastępczych;</p> <p>8) prowadzenie działań promujących;</p>	<p>4) liczba przeprowadzonych superwizji;</p> <p>5) liczba podjętych działań integrujących środowisko rodzin zastępczych;</p> <p>6) liczba działań promujących;</p>	<p>kuratorzy, placówki edukacyjne, media</p>		
<p>Cel strategiczny nr 3: Podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców Powiatu Wąbrzeskiego</p>					
<p><i>Cel szczegółowy nr 1: Promocja zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa</i></p>					
<p>Zadania/Kierunki działania</p>	<p>Zakładane rezultaty</p>	<p>Wskaźniki</p>	<p>Realizatorzy</p>	<p>Źródła finansowania</p>	<p>Termin realizacji</p>

<p>1. Udzielanie pomocy w znalezieniu pracy bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, informację zawodową, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.</p> <p>2. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych poprzez instrumenty rynku pracy.</p> <p>3. Inicjowanie oraz nawiązywanie kontaktów z pracodawcami, instytucjami kształcącymi w zakresie rozwoju kierunków kształcenia, przedsiębiorczości oraz ekonomii społecznej.</p> <p>4. Upowszechnianie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy, przedsiębiorczości i ekonomii społecznej.</p>	<p>1) większa liczba bezrobotnych objętych aktywnymi formami;</p> <p>2) wzrost aktywności osób bezrobotnych;</p> <p>3) zwiększenie inwestycji na terenie powiatu;</p> <p>4) tworzenie nowych miejsc pracy;</p> <p>5) poprawa kwalifikacji osób dorosłych;</p> <p>6) poprawa kwalifikacji zawodowych osób młodych;</p>	<p>1) liczba osób korzystających z pośrednictwa pracy;</p> <p>2) liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego;</p> <p>3) liczba osób korzystająca z aktywnych instrumentów rynku pracy;</p> <p>4) liczba zorganizowanych spotkań z pracodawcami;</p> <p>5) liczba ukazujących się informacji nt. instrumentów i rynku pracy;</p> <p>6) liczba powstałych nowych podmiotów gospodarczych;</p> <p>7) liczba inwestycji na terenie powiatu;</p>	<p>Samorząd powiatowy, PUP, samorządy gminne, OPS, pracodawcy</p>	<p>Budżet powiatu, gminy, UE,</p>	<p>ciągły</p>
---	---	---	---	-----------------------------------	---------------

Cel szczegółowy nr 2: Zwiększenie dostępności usług aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Rozwój usług aktywizacji społeczno-zawodowej poprzez współpracę z instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.</p> <p>2. Promocja istniejących metod aktywnej integracji.</p> <p>3. Podniesienie umiejętności i kwalifikacji kadry pomocy społecznej i ekonomii społecznej</p>	<p>1) zrealizowanie projektów dla osób z zastosowaniem metod aktywnej integracji;</p> <p>2) powstanie grup wsparcia;</p> <p>3) powstanie klubów samopomocy;</p> <p>4) powstanie klubów seniora;</p>	<p>1) liczba osób objętych usługami;</p> <p>2) liczba zastosowanych metod;</p> <p>3) liczba działań promujących;</p> <p>4) liczba przeszkolonych pracowników;</p>	<p>Samorząd powiatowy, PUP, samorządy gminne, OPS, pracodawcy, organizacje pozarządowe, PES, media</p>	<p>Budżet powiatu, gminy, UE,</p>	<p>ciągły</p>

w zakresie stosowania metod aktywnych form wsparcia.					
Cel strategiczny nr 4: Rozwój działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie					
<i>Cel szczegółowy nr 1: Tworzenie powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>					
Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Zapewnienie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej, w tym finansowanie działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Wąbrzeźnie, funkcjonującego w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie.</p> <p>2. Udzielanie specjalistycznego poradnictwa, schronienia osobom dotkniętym przemocą w oraz zapewnienie środków finansowych.</p> <p>3. Zapewnienie pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w formie organizowanych grup wsparcia przy współudziale specjalistów zajmujących się przemocą w rodzinie.</p> <p>4. Rozwój działalności zespołów interdyscyplinarnych w gminach oraz współpraca służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>5. Organizowanie kampanii, szkoleń, warsztatów na temat</p>	<p>1) rozwój działalności OIK;</p> <p>2) rozwój specjalistycznego poradnictwa;</p> <p>3) rozwój form pomocy i wsparcia skierowanych do ofiar przemocy;</p> <p>4) rozwój systemu szkoleń w zakresie przemocy w rodzinie</p>	<p>1) ilość porad udzielonych osobom dotkniętym problemem przemocy;</p> <p>2) liczba pracowników różnych instytucji przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy;</p> <p>3) ilość rozpowszechnionych ulotek i broszur informacyjnych dot. przemocy domowej;</p> <p>4) ilość spraw poruszanych na posiedzeniach grup roboczych oraz zespołach interdyscyplinarnych;</p>	<p>Ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, policja, sąd, kuratorzy, prokuratura, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media</p>	<p>Budżet powiatu, gminy, państwa, województwa, UE,</p>	<p>ciągły</p>

problematyki przeciwdziałania przemocy. 6. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy.					
---	--	--	--	--	--

Cel szczegółowy nr 2: Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
1.Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. 2. Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych.	1) realizowanie na terenie powiatu programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie; 2) realizowanie na terenie powiatu programów psychologiczno-terapeutycznych dla sprawców przemocy w rodzinie;	1) ilość przeprowadzonych działań korekcyjno-edukacyjnych; 2) liczba sprawców uczestniczących w działaniach korekcyjnych; 3) ilość przeprowadzonych działań psychologiczno-terapeutycznych; 4) liczba sprawców uczestniczących w działaniach terapeutycznych;	Ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, policja, sąd, kuratorzy, prokuratura, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe, media	Budżet państwa	ciągły

Cel strategiczny nr 5: Budowanie partnerstwa Powiatu Wąbrzeskiego z organizacjami pozarządowymi

3. Cel szczegółowy nr 1: Poprawa jakości życia mieszkańców

Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
1. Podejmowanie działań finansowych i pozafinansowych w ramach lokalnej polityki społecznej. 2.Tworzenie warunków do podejmowanie wspólnych	1) wzrost liczby ogłaszanych otwartych konkursów ofert; 2) wzrost liczby organizacji pozarządowych korzystających ze środków publicznych na podstawie innych przepisów;	1) liczba zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartych konkursów ofert; 2)liczba zrealizowanych zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartych	Samorząd powiatu, gminy, instytucje i organizacje samorządowe, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, powiatu, województwa, państwa, UE, PFRON, inne	ciągły

inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych.	3) większa aktywność organizacji pozarządowych w działaniach finansowych i pozafinansowych;	konkursów ofert, na podstawie innych przepisów; 3) wysokości środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych; 4) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w realizacji zadań publicznych (dotyczy zadań realizowanych w formie finansowej i pozafinansowej); 5) liczba osób, które były adresatami realizowanych zadań publicznych;			
Cel szczegółowy nr 2: Zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej					
Zadania/Kierunki działania	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Realizatorzy	Źródła finansowania	Termin realizacji
<p>1. Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.</p> <p>2. Zapewnienie równego dostępu do informacji oraz wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania.</p> <p>3. Rozwój ekonomii społecznej.</p>	<p>1) wzrost konsultowanych aktów prawa miejscowego;</p> <p>2) wzrost liczby organizowanych spotkań, szkoleń, doradztwa;</p> <p>3) działalność Powiatowego Zespołu ES</p>	<p>1) liczba organizacji, które skorzystały ze szkoleń i doradztwa oferowanych przez samorząd powiatowy;</p> <p>2) liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów prawa miejscowego;</p> <p>3) funkcjonowanie Zespołu ES;</p> <p>4) liczby utworzonych wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;</p>	Samorząd powiatu, gminy, instytucje i organizacje samorządowe, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, powiatu, województwa, państwa, UE, PFRON, inne	ciągły

IX. Wdrażanie i system zarządzania strategią

Strategia zawiera zadania, stanowiące wyzwanie dla społeczności lokalnej oraz wszystkich instytucji publicznych i niepublicznych, organizacji pozarządowych działających w sferze szeroko rozumianej polityki społecznej w Powiecie Wąbrzeskim. Sukces w działaniach wdrożeniowych strategii będzie zapewniony, gdy zawiązane zostanie szerokie partnerstwo instytucji i organizacji na szczeblu gminnym i powiatowym. Zasada współpracy i partnerstwa jest jednym z podstawowych elementów polityki Unii Europejskiej, co przekłada się na pozyskiwanie środków finansowych.

Przyjęcie strategii wynika z uznania wszystkich celów i zadań jako równoważnych, związanych ze sobą i wskazania instytucji odpowiadających za ich realizację.

System zarządzania:

- 1) Rada Powiatu w Wąbrzeźnie – przyjmuje strategię i zatwierdza zmiany do strategii oraz uwzględnia zapisane zadania przy konstruowaniu budżetu powiatu;
- 2) Zarząd Powiatu w Wąbrzeźnie - pełni nadzór nad realizacją strategii oraz podejmuje decyzje związane z aktualizowaniem zapisów strategii;
- 3) Starosta Wąbrzeski – odpowiedzialny za wdrażanie strategii;
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie – pełni funkcję koordynatora wdrażania strategii, gromadzi dokumentację związaną z wdrażaniem i realizacją strategii, prowadzi bieżący monitoring i przygotowuje raporty z realizacji strategii oraz przedstawia je Radzie Powiatu w Wąbrzeźnie, inicjuje i organizuje spotkanie realizatorów strategii;
- 5) Realizatorzy strategii – jednostki, instytucje, organizacje odpowiedzialne za realizację strategii, przygotowują materiały do monitorowania strategii.

Etapy wdrażania:

- 1) Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030 przez Radę Powiatu w Wąbrzeźnie;
- 2) Opublikowanie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030 na stronach internetowych, przekazanie informacji do lokalnej gazety o przyjęciu strategii przez koordynatora wdrażania strategii;
- 3) Realizacja zadań określonych w strategii;
- 4) Sprawozdania z realizacji strategii przez Realizatorów;
- 5) Przygotowanie materiału z realizacji strategii wg. przyjętego harmonogramu wraz z oceną konieczności aktualizacji;
- 6) Przedstawienie raportu monitorowania strategii Radzie Powiatu w Wąbrzeźnie.

X. Monitorowanie strategii

Koordinatorem realizacji strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie. Monitorowanie i ewaluacja zapisów strategii polega na ocenie realizowanych działań i modyfikacji wyznaczonych zadań/kierunków działań przy zmieniających się uwarunkowaniach zewnętrznych, trendach, potrzebach i oczekiwaniach społecznych, a także treściach nadrzędnych dokumentów strategicznych, wytycznych dotyczących źródeł dofinansowań zewnętrznych. Zmieniająca się sytuacja społeczna może wpływać na określone rezultaty i wskaźniki, które nie wyczerpują wszystkich zasobów i mogą zostać zidentyfikowane na nowo w ramach podejmowanych działań monitorowania.

Monitorowanie jest stałym i ciągłym procesem obserwacji ilościowych i jakościowych zmian określonych wskaźników i będzie polegało na gromadzeniu i analizie danych, zgodnie z harmonogramem opracowania raportów w latach:

- 1) 2024 r. za okres 2021-2023;
- 2) 2028 r. za okres 2024-2027;
- 3) i 2031 r. za okres 2028-2030 łącznie z ewaluacją za okres 2021-2030 po zakończeniu realizacji strategii wg ustalonego harmonogramu:

Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
Zebrań materiałów statystycznych oraz informacji dotyczących realizowanych zadań przez wskazane instytucje odpowiedzialne.	Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie, Realizatorzy strategii	Styczeń – luty 2024 Styczeń – luty 2028 Styczeń – luty 2031
Analiza danych i informacji. Ocena stopnia wykonania przyjętych zadań. Analiza przyczyn rozbieżności między przyjętymi celami i zadaniami, a stanem faktycznym oraz identyfikacją sfer wymagających zmiany. Opracowanie raportu zrealizowanych zadań.	Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie	Marzec – kwiecień 2024 Marzec – kwiecień 2028 Marzec – kwiecień 2031
Konsultacje raportu realizacji strategii oraz proponowanie działań naprawczych i planowanie ewentualnych zmian w strategii.	Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie, Realizatorzy strategii	Maj 2024 Maj 2028 Maj 2031
Ocena realizacji strategii oraz przyjęcie ewentualnych zmian w strategii.	Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie, Zarząd Powiatu w Wąbrzeźnie, Rada Powiatu w Wąbrzeźnie	Czerwiec 2024 Czerwiec 2028 Czerwiec 2031

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych zadań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników oraz odpowiedzią na poniższe pytania:

- 1) Czy strategia stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju pomocy społecznej w Powiecie Wąbrzeskim?
- 2) Czy zagwarantowano wystarczające środki finansowe na realizację zadań?
- 3) Czy współpraca z realizatorami programu stwarza właściwe warunki do współdziałania w zakresie rozwoju pomocy społecznej?
- 4) Jakie zadania były realizowane, a jakie należałoby zmienić i dlaczego?
- 5) W jakim stopniu warunki bazowe, wyposażenie, realizacja zadań gwarantują realizację założonych celów strategii?

Do zbierania danych (materiałów statystycznych oraz informacji) wykorzystywana będzie tabela monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030 wg. załącznika.

Załącznik - Tabela monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2021-2030

Cel strategiczny	Cel szczegółowy	Zadania/Kierunki działania	Osiągnięte rezultaty w badanym okresie	Osiągnięte wskaźniki w badanym okresie	Realizator	Poniesione nakłady finansowe	Przyczyny odchyień	Propozycje działań naprawczych

